

## ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

**στο σχέδιο νόμου «Πειθαρχικό Δίκαιο Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου»**

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

### ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Το μέρος του Υπαλληλικού Κώδικα στο οποίο εντάσσονται οι διατάξεις για τα πειθαρχικά παραπτώματα, οι πειθαρχικές ποινές και η προβλεπόμενη διαδικασία για την επιβολή τους, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα τμήματα του Υπαλληλικού Κώδικα. Και τούτο γιατί, με τις ρυθμίσεις περί πειθαρχικής ευθύνης των δημοσίων υπαλλήλων, αφ' ενός διασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της νομιμότητας από τους εν λόγω υπαλλήλους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και αφ' ετέρου τίθεται ένα πλαίσιο κανόνων που αφορά εκείνες τις συμπεριφορές τους που λαμβάνουν χώρα εκτός υπηρεσίας και συνδέονται στενά με τις εν γένει υποχρεώσεις και το κύρος της υπαλληλικής ιδιότητας.

2. Οι διατάξεις περί πειθαρχικής ευθύνης των δημοσίων υπαλλήλων αναπτύσσουν προληπτική και κατασταλτική λειτουργία. Η προληπτική λειτουργία συνίσταται στο ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι γνωρίζουν εκ των προτέρων το κανονιστικό πλαίσιο εντός του οποίου πρέπει να κινείται η δράση τους τόσο εντός της υπηρεσίας όσο και κατά την εξωυπηρεσιακή τους ζωή στο μέτρο που η τελευταία συνάπτεται με την υπαλληλική τους ιδιότητα. Έτσι, αποφεύγουν δραστηριότητες οι οποίες θεμελιώνουν την αντικειμενική υπόσταση των προβλεπόμενων από το νόμο πειθαρχικών παραπτωμάτων, προς όφελος όχι μόνον των ίδιων αλλά εν τέλει και του δημοσίου συμφέροντος που επιτάσσει τη νόμιμη, εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της Δημόσιας Υπηρεσίας. Αντιθέτως, ο κατασταλτικός χαρακτήρας των πειθαρχικών διατάξεων αποκτά πεδίο εφαρμογής στην περίπτωση κατά την οποία ο δημόσιος υπάλληλος επιδεικνύει δραστηριότητα ή συμπεριφορά η οποία θεωρείται από τον πειθαρχικό προϊστάμενο ως παράπτωμα και κατόπιν αυτού τίθεται σε κίνηση η πειθαρχική διαδικασία προκειμένου να διακριβωθεί η τέλεσή του και να επιβληθεί η προσήκουσα πειθαρχική ποινή.

3. Ο ισχύων Υπαλληλικός Κώδικας περιέχει ένα πλήρες σύστημα ρυθμίσεων που διέπει την πειθαρχική ευθύνη των δημοσίων υπαλλήλων, προβλέπει δε, μεταξύ των άλλων, τα πειθαρχικά παραπτώματα, τις πειθαρχικές ποινές καθώς την εν γένει πειθαρχική διαδικασία κατά των πειθαρχικώς διωκομένων υπαλλήλων. Παρά ταύτα κρίνεται επιβεβλημένη η ριζική αναμόρφωση των ρυθμίσεων του Υπαλληλικού Κώδικα, που αναφέρονται στο πειθαρχικό δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων, προκειμένου να αντιμετωπισθούν, κατά τρόπο αποτελεσματικό, παθογένειες που έχουν επιφορτίσει στη λειτουργία του δημοσιοϋπαλληλικού σώματος, οι οποίες συνίστανται, ιδίως, στη διόγκωση των φαινομένων διαφθοράς. Η πρακτική των τελευταίων δεκαετιών κατέδειξε ότι υπάρχει εγγενής αδυναμία του υφιστάμενου συστήματος πειθαρχικού ελέγχου να ανταπεξέλθει με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα στο αίτημα για πάταξη της διαφθοράς και των εν γένει παράνομων δραστηριοτήτων και συμπεριφορών των δημοσίων υπαλλήλων. Ειδικότερα, παρατηρούνται υπερβολικές καθυστερήσεις κατά τη διερεύνηση

των πειθαρχικών υποθέσεων, οι προβλεπόμενες ποινές δεν διαθέτουν το αναγκαίο εύρος και την απαιτούμενη κλιμάκωση, και αυτές που επιβάλλονται στους παρανομούντες υπαλλήλους από τα πρωτοβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια δεν ανταποκρίνονται, πολλές φορές, στο κοινό περί δικαίου αίσθημα. Τα ανωτέρω έχουν ως συνέπεια την ουσιαστική ατιμωρησία των υπαλλήλων που έχουν παρανομήσει, πράγμα που επιφέρει βαθμιαία την ηθική διάβρωση του κρατικού μηχανισμού αλλά και υπονόμευση των αρχών του κράτους δικαίου και της νομιμότητας της διοικητικής δράσης.

4. Με το παρόν σχέδιο νόμου επιχειρείται η αντιμετώπιση των παραπάνω φαινομένων που έχουν προσλάβει ανησυχητικές διαστάσεις. Με τις βασικές κατευθύνσεις του σχεδίου επιδιώκεται:

α) Ο σαφής και αποκλειστικός προσδιορισμός των πειθαρχικών παραπτωμάτων των δημοσίων υπαλλήλων. Για πρώτη φορά στη σύγχρονη ιστορία του δημοσιοϋπαλληλικού δικαίου καθιερώνεται η αποκλειστική απαρίθμηση των πειθαρχικών παραπτωμάτων η οποία αποτελεί σημαντική καινοτομία και αποσκοπεί στο να γνωρίζει εκ των προτέρων ο δημόσιος υπάλληλος το πλαίσιο μέσα στο οποίο οφείλει να διαμορφώνει την εν γένει συμπεριφορά του, τόσο εντός όσο και εκτός υπηρεσίας, έτσι ώστε να αποφεύγει πράξεις ή παραλείψεις που είναι πειθαρχικά αποδοκιμαστές. Η ρύθμιση αυτή αποτελεί εγγύηση για τον δημόσιο υπάλληλο και εναρμονίζεται προς τις συνταγματικές αρχές του κράτους δικαίου σύμφωνα με τους ορισμούς του Καταστατικού Χάρτη της Χώρας. Παράλληλα με την αποκλειστική απαρίθμηση των πειθαρχικών παραπτωμάτων, επιχειρείται ο εξορθολογισμός και η αρτιότερη διατύπωσή τους, θεσπίζεται μεγαλύτερος χρόνος παραγραφής τους προκειμένου να μην τίθενται στα «απυρόβλητο» υπάλληλοι που έχουν παρανομήσει εκμεταλλευόμενοι τους σύντομους σχετικά χρόνους παραγραφής, ενώ εισάγεται ειδική ρύθμιση για τα παραπτώματα με οικονομικό αντικείμενο, σύμφωνα με την οποία η παραγραφή αρχίζει από την ημερομηνία που η Υπηρεσία έλαβε γνώση του παραπτώματος.

β) Η αναμόρφωση του καταλόγου των πειθαρχικών ποινών που βασίζεται αφ' ενός στην πρόβλεψη νέων και αφ' ετέρου στη θέσπιση μεγαλύτερης κλιμάκωσης για ήδη υφιστάμενες ποινές. Για ιδιαίτερος σοβαρές περιπτώσεις παραπτωμάτων του πειθαρχικού συμβουλίου μπορεί να επιβάλλει, ως πρόσθετη πειθαρχική ποινή, χρηματική κύρωση μέχρις ορισμένου ποσού. Επίσης προβλέπεται κατώτατη επιβαλλόμενη ποινή για τα σοβαρότερα πειθαρχικά παραπτώματα, δηλαδή το πειθαρχικό συμβούλιο εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν τα στοιχεία που συγκροτούν την αντικειμενική τους υπόσταση είναι υποχρεωμένο να κινηθεί εντός του πλαισίου των βαρύτερων πειθαρχικών ποινών με βάση την κατά περίπτωση κατώτατη. Με τις ρυθμίσεις αυτές εμπλουτίζεται και ταυτόχρονα καθίσταται αυστηρότερο το σύστημα των πειθαρχικών ποινών, με σκοπό το πειθαρχικό συμβούλιο να διαθέτει μεγαλύτερα περιθώρια για την επιβολή της προσήκουσας ποινής, η οποία να ανταποκρίνεται στη βαρύτητα του τελεσθέντος πειθαρχικού παραπτώματος και να οδηγεί σε ουσιαστική τιμωρία του παραβάτη υπαλλήλου, ενώ ταυτόχρονα ενισχύεται η αποτρεπτική λειτουργία των πειθαρχικών ρυθμίσεων. Προς την ίδια κατεύθυνση κινείται και η ρύθμιση περί της πειθαρχικής ευθύνης του υπαλλήλου που απώλεσε την υπαλληλική ιδιότητα, συνεχίζεται όμως πειθαρχική διαδικασία που έχει αρχίσει και αυτού που μπορεί να έχει ως συνέπεια την επι-

βολή πειθαρχικής ποινής που μετατρέπεται σε πρόστιμο, το ύψος του οποίου προσδιορίζεται ανάλογα με τη σοβαρότητα του παραπτώματος.

γ) Προβλέπονται πρωτοβάθμια πειθαρχικά συμβούλια τα οποία έχουν ως αποκλειστική αρμοδιότητα την εξέταση των πειθαρχικών υποθέσεων. Τα εν λόγω συμβούλια συνιστούν «υπηρεσιακά συμβούλια» κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 103 του Συντάγματος, διαφέρουν δε από τα λοιπά υπηρεσιακά συμβούλια μόνον ως προς το εύρος των αρμοδιοτήτων τους, δηλαδή είναι αρμόδια μόνον για τις πειθαρχικές υποθέσεις ενώ τα λοιπά υπηρεσιακά συμβούλια είναι αρμόδια για τις άλλες μεταβολές της υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η καλύτερη διερεύνηση των πειθαρχικών υποθέσεων διότι τα πειθαρχικά συμβούλια δεν επιβαρύνονται και με θέματα της εν γένει υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων, όπως συνέβαινε υπό το κράτος των μέχρι τώρα ισχυουσών διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα, αλλά εξειδικεύονται μόνον στις πειθαρχικές υποθέσεις, με αποτέλεσμα να παράγουν περισσότερο και ποιοτικότερο έργο σε συντομότερο χρόνο.

δ) Προβλέπεται νέα συγκρότηση των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων, με τη συμμετοχή δικαστικών λειτουργών, με την οποία επιδιώκεται η πλήρης διασφάλιση των αρχών της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας. Ειδικά ως προς τους δικαστικούς λειτουργούς η συμμετοχή τους σε πειθαρχικά συλλογικά όργανα της Διοίκησης προβλέπεται ρητά στο άρθρο 89 παρ. 2 του Συντάγματος, ενώ στο άρθρο 100 Α του Συντάγματος κατοχυρώνεται το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους τα μέλη του οποίου είναι κρατικοί λειτουργοί που απολαμβάνουν των εγγυήσεων της μονιμότητας.

ε) Σημαντική καινοτομία συνιστά η μη συμμετοχή αιρετών υπαλλήλων στα πειθαρχικά συμβούλια, γιατί η φύση της πειθαρχικής δίκης επιτάσσει όπως τα μέλη τους ορίζονται από το νομοθέτη με βάση αμιγώς υπηρεσιακά κριτήρια, δεδομένου ότι οι υπάλληλοι με συνδικαλιστική ιδιότητα, οι οποίοι έχουν εκ προοιμίου ως σκοπό την προστασία των συμφερόντων των εκλογέντων τους δημοσίων υπαλλήλων δεν μπορούν εξ αντικειμένου να λειτουργήσουν με την επιβαλλόμενη αμεροληψία κατά την εξέταση των πειθαρχικών υποθέσεων.

στ) Εκτός από τις μειζονες αυτές μεταβολές που επιφέρει το παρόν σχέδιο νόμου εισάγονται και επιμέρους τροποποιήσεις που αφορούν τα πειθαρχικά όργανα και την πειθαρχική διαδικασία προκειμένου αφ' ενός να γίνουν οι αναγκαίες προσαρμογές λόγω της θέσπισης νομοθετημάτων που συνδέονται ως ένα σημείο με τον Υπαλληλικό Κώδικα (π.χ. ο ν. 3852/2010 που προβλέπει πειθαρχικές αρμοδιότητες του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης και του Ελεγκτή Νομιμότητας για το προσωπικό τους) και αφ' ετέρου να εκσυγχρονισθούν διατάξεις οι οποίες είχαν εμφανίσει προβλήματα κατά την εφαρμογή τους.

## ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ ΆΡΘΡΟ ΠΡΩΤΟ

### Άρθρο 103- Αυτοδίκαιη θέση σε αργία

Παρ1. Με τη ρύθμιση της διάταξης αυτής ο υπάλληλος τίθεται σε αυτοδίκαιη αργία εφόσον στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία ύστερα από πρωτοβάθμια απόφαση

ση ποινικού δικαστηρίου ή ένταλμα προσωρινής κράτησης. Η περίπτωση της απόλυσής του με εγγύηση εμπίπτει πλέον στη δυνητική αργία προκειμένου το πειθαρχικό συμβούλιο να κρίνει επί τη βάσει των συγκεκριμένων δεδομένων.

Για αποτρεπτικούς λόγους προστίθεται διάταξη (δεύτερο εδάφιο), σύμφωνα με την οποία ο υπάλληλος τίθεται σε αυτοδίκαιη αργία, όταν παραπέμπεται για τα ποινικά αδικήματα της δωροδοκίας, της υπεξαίρεσης περί την υπηρεσία, της κατάχρησης ανηλίκων σε ασέλγεια, της ασέλγειας με κατάχρηση εξουσίας ή της πορνογραφίας ανηλίκων τα οποία κρίνονται ως ιδιαιτέρως σοβαρά για το κύρος και τη λειτουργία της υπηρεσίας. Στην περίπτωση αυτή, ο υπάλληλος παραμένει σε αργία και επανέρχεται στην υπηρεσία μόνο αν εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική δικαστική απόφαση.

Παρ 4. Με τη διάταξη αυτή ορίζεται το όργανο που εκδίδει την πράξη επανόδου του υπαλλήλου στην υπηρεσία μετά από απαλλακτική απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου ή του πειθαρχικού συμβουλίου.

Παρ 5. Με τη διάταξη αυτή καθορίζεται ρητά το χρονικό σημείο κατά το οποίο ο υπάλληλος παύει να ασκεί τα καθήκοντά του, λόγω θέσης αυτού σε αυτοδίκαιη αργία, ή επανόδου του στην υπηρεσία, λόγω λήξης της θέσης αυτού σε αυτοδίκαιη αργία.

## Άρθρο 104 -

### Δυνητική αργία – Αναστολή άσκησης καθηκόντων

Παρ 1. Στην περίπτωση β' δεν επαναλαμβάνεται η φράση «για παράπτωμα, το οποίο μπορεί να επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης» γιατί καθιερώνεται πλέον η ευχέρεια του πειθαρχικού συμβουλίου να επιβάλει την πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα και όχι μόνο για τα παρατιθέμενα στο άρθρο 109 παρ. 2 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007).

Στην περίπτωση γ' η φράση «βάσιμες ενδείξεις» αντικαθίσταται με τη φράση «επαρκείς ενδείξεις», γιατί οι βάσιμες ενδείξεις πιθανόν να μην υπάρχουν από την αρχή αλλά να προκύψουν μετά τη διεξαγωγή της πειθαρχικής διαδικασίας.

Στην περίπτωση δ' προβλέπεται ότι ο υπάλληλος τίθεται σε δυνητική αργία εφόσον εκδόθηκε σε βάρος του ένταλμα προσωρινής κράτησης και απολύθηκε με εγγύηση ή περιοριστικούς όρους.

Παρ 2. Για την περίπτωση της αναστολής άσκησης καθηκόντων του υπαλλήλου προβλέπεται ότι η παράλειψη επιβολής του ως άνω μέτρου από τον προϊστάμενο της αρχής στην οποία υπηρετεί ο υπάλληλος, αφ' ενός αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα για τον ανωτέρω προϊστάμενο αφ' ετέρου το μέτρο αυτό μπορεί να επιβληθεί και από κάθε πειθαρχικώς προϊστάμενο ανώτερο του προϊσταμένου της αρχής.

Αυξάνεται η 15μερη προθεσμία της αναστολής άσκησης καθηκόντων σε 30 ημέρες, για λόγους δημοσίου συμφέροντος αλλά και την καλύτερη συλλογή και επεξεργασία των απαραίτητων στοιχείων για την τυχόν λήψη απόφασης, από το πειθαρχικό συμβούλιο, θέσης του υπαλλήλου σε δυνητική αργία.

Στο πέμπτο εδάφιο για λόγους προστασίας του υπηρεσιακού συμφέροντος ορίζεται ότι, και κατά τη διάρκεια της αναστολής άσκησης καθηκόντων ο υπάλληλος δεν προσέρχεται στην υπηρεσία.

Με το τελευταίο εδάφιο προβλέπεται ότι το πειθαρχικό

κό συμβούλιο δύναται και μετά την παρέλευση των 30 ημερών από την επιβολή στον υπάλληλο του μέτρου της αναστολής άσκησης καθηκόντων, να συνέλθει και να αποφασίσει για τη θέση του υπαλλήλου σε αργία.

Παρ 3. Με τη διάταξη αυτή ορίζεται ότι για να εκδοθεί η πράξη θέσης του υπαλλήλου σε δυνητική αργία, πρέπει να προηγηθεί απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου.

Παρ 4. Με βάση τη διάταξη αυτή το πειθαρχικό συμβούλιο υποχρεούται να παρακολουθεί διαρκώς την εξέλιξη της υπόθεσης.

Παρ 5. Με τη διάταξη αυτή ρυθμίζεται το θέμα του χρόνου:

- α) έναρξης της δυνητικής αργίας και
- β) επαναφοράς του υπαλλήλου στην υπηρεσία σε περίπτωση λήξης αυτής.

#### Άρθρο 105 -

Συνέπειες αργίας – Αναστολής άσκησης καθηκόντων

Παρ. 2: Στο πρώτο εδάφιο προβλέπεται ότι στον υπάλληλο που τελεί σε κατάσταση αργίας ή αναστολής άσκησης των καθηκόντων του καταβάλλεται το 1/3 των αποδοχών του, ενώ μέχρι τώρα προβλεπόταν ότι καταβάλλεται το 1/2 των αποδοχών. Κατ' εξαίρεση, όταν πρόκειται για το πειθαρχικό παράπτωμα της δωροδοκίας ή της υπεξαίρεσης περί την υπηρεσία, λόγω της σοβαρότητας των πειθαρχικών αυτών παραπτωμάτων με τη διάπραξη των οποίων πλήττεται καίρια το κύρος της υπηρεσίας, προβλέπεται να καταβάλλεται το ¼ των αποδοχών.

Επίσης με το δεύτερο εδάφιο ορίζεται ότι το πειθαρχικό συμβούλιο έχει τη διακριτική ευχέρεια να καταβάλει στον υπάλληλο το υπόλοιπο ποσό ή μέρος αυτού μόνον εφόσον δεν έχει τεθεί σε αργία ή έχει απαλλαγεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.

Παρ. 3: Λόγω της σοβαρότητας του πειθαρχικού παραπτώματος της αδικαιολόγητης αποχής του υπαλλήλου από τα καθήκοντα, το οποίο συνδέεται με την παρουσία του στην υπηρεσία, δεν προβλέπεται η καταβολή αποδοχών, στο διάστημα που τελεί σε κατάσταση αργίας.

#### ΑΡΘΡΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

#### Άρθρο 106 -

Πειθαρχικό παράπτωμα

Το άρθρο 106 αποκτά πλέον λιτή διατύπωση η οποία συνίσταται στον προσδιορισμό των στοιχείων εκείνων που συγκροτούν το πειθαρχικό παράπτωμα. Τα στοιχεία αυτά είναι η υπαιτιότητα του υπαλλήλου και η δυνατότητα καταλογισμού, ενώ διευκρινίζεται ότι το πειθαρχικό παράπτωμα συντελείται είτε με πράξη είτε με παράλειψη. Η λιτή διατύπωση, σε σχέση με αυτήν του μέχρι τώρα ισχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα, οφείλεται στο νέο περιεχόμενο του άρθρου 107, στο οποίο εντάσσονται, με τις αναγκαίες προσαρμογές, οι ρυθμίσεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 106 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007). Με τις μεταβολές αυτές επιδιώκεται η εμπέδωση της συνταγματικής αρχής του κράτους δικαίου στον εξαιρετικά κρίσιμο τομέα του πειθαρχικού δικαίου των δημοσίων υπαλλήλων. Από τη νέα διατύπωση συνάγεται ότι δεν δίδεται ορισμός του πειθαρχικού παραπτώματος, σύμφωνα με τα ισχύοντα στους προηγούμενους υπαλληλικούς κώδικες, αλλά επιλέγεται η μέθοδος της περιοριστικής απαρίθμησης των πειθαρχικών παραπτωμάτων στο επόμενο άρθρο.

#### Άρθρο 107 -

Απαρίθμηση πειθαρχικών παραπτωμάτων

Παρ. 1: Στις διατάξεις της παραγράφου αυτής παρατίθενται τα πειθαρχικά παραπτώματα των δημοσίων υπαλλήλων, η συντέλεση των οποίων επισύρει την επιβολή μιας από τις πειθαρχικές ποινές που ορίζονται στο επόμενο άρθρο. Στην παράγραφο αυτή εντάσσονται και τα πειθαρχικά παραπτώματα που ο προηγούμενος Υπαλληλικός Κώδικας είχε περιλάβει στο άρθρο 109 παρ. 2 και με τον τρόπο αυτό αποκαθίσταται η ενότητα και η νομοτεχνική πληρότητα που πρέπει να διακρίνει τις διατάξεις περί πειθαρχικών παραπτωμάτων. Η απαρίθμηση των πειθαρχικών παραπτωμάτων αρχίζει με το σοβαρότερο πειθαρχικό παράπτωμα που αφορά στην άρνηση αναγνώρισης του Συντάγματος ή την έλλειψη αφοσίωσης στην πατρίδα και τη δημοκρατία (περ. α'). Ως πειθαρχικό παράπτωμα ορίζεται η παράβαση του υπαλληλικού καθήκοντος το οποίο στον προηγούμενο Υπαλληλικό Κώδικα (ν. 3528/2007) ήταν ενταγμένο στο άρθρο 106 υπό τον τίτλο «Ορισμός πειθαρχικού παραπτώματος». Με τη νέα ρύθμιση η παράβαση του υπαλληλικού καθήκοντος αναγορεύεται σε ιδιαίτερο πειθαρχικό παράπτωμα, ως συνέπεια της προεκτεθείσας αντίληψης σύμφωνα με την οποία γίνεται προσδιορισμός των στοιχείων των πειθαρχικών παραπτωμάτων, και περαιτέρω, περιοριστική απαρίθμησή τους και δεν δίνεται από το νόμο, γενικά ορισμός του πειθαρχικού παραπτώματος.

Στην περίπτωση δ' ορίζεται ως πειθαρχικό παράπτωμα η απόκτηση οικονομικού οφέλους ή ανταλλάγματος προς όφελος του ίδιου του υπαλλήλου ή τρίτου προσώπου, κατά την άσκηση των καθηκόντων του υπαλλήλου ή εξ αφορμής αυτών. Με τη διατύπωση αυτή επιδιώκεται η αποδοκιμασία και τιμωρία πράξεων ή παραλείψεων του υπαλλήλου που συνδέονται με φαινόμενα διαφθοράς. Η πρόβλεψη του εν λόγω παραπτώματος εντάσσεται στην ευρύτερη προσπάθεια της Πολιτείας να αντιμετωπίσει τη διαφθορά, η οποία έχει αναδειχθεί ως ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα της σύγχρονης δημοκρατίας και ιδίως της δημόσιας διοίκησης.

Στην περίπτωση ε' ορίζεται ως πειθαρχικό παράπτωμα η αναξιοπρεπής ή ανάρμοστη ή ανάξια για υπάλληλο συμπεριφορά εντός ή εκτός υπηρεσίας. Σε σχέση με τις προϊσχύσασες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα απαλείφεται ο προσδιορισμός «χαρκτηριστικώς», αφού το παράπτωμα αυτό εντάσσεται πλέον στο γενικό κατάλογο των παραπτωμάτων, και δεν προβλέπεται ειδικός κατάλογος περί των παραπτωμάτων που μπορεί να οδηγήσουν στην οριστική παύση. Περαιτέρω εμπλουτίζεται ο προσδιορισμός της πειθαρχικώς ελεγκτέας συμπεριφοράς του υπαλλήλου με τη χρήση και του προσδιορισμού «ανάρμοστη» που αποτελεί ειδική εκδήλωση παρανομίας κατά την άσκηση των υπαλληλικών καθηκόντων μη καλυπτόμενη απολύτως από τους όρους «αναξιοπρεπή» ή «ανάξια».

Σύμφωνα με τις προϊσχύσασες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα προβλεπόταν ως πειθαρχικό παράπτωμα (περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 107) η αμέλεια καθώς και η ατελής ή μη έγκαιρη εκπλήρωση του καθήκοντος. Το παράπτωμα αυτό δεν περιλαμβάνεται στη νέα ρύθμιση ως ιδιαίτερη περίπτωση διότι υπάγεται νοηματικά στην περίπτωση β' που καθιερώνει το ευρύτερο παράπτωμα της παράβασης του υπαλληλικού καθήκοντος.

Στην περίπτωση ιθ' ορίζεται ως ιδιαίτερο πειθαρχικό

παράπτωμα η αδικαιολόγητα μη έγκαιρη σύνταξη ή η σύνταξη μεροληπτικής έκθεσης αξιολόγησης ή η σύνταξη έκθεσης με κρίσεις ή χαρακτηρισμούς που δεν εξειδικεύονται με αναφορά συγκεκριμένων στοιχείων. Η καθιέρωση αυτού του παραπτώματος αποβλέπει στην ουσιαστική ενίσχυση της αξιοκρατίας και της ισότητας κατά την αξιολόγηση των υπαλλήλων διότι ο προϊστάμενος υποχρεούται όχι μόνο να συντάσσει έκθεση αξιολόγησης για τους υφιστάμενους του σε χρόνο επίκαιρο και επί τη βάσει της αρχής της αμεροληψίας, αλλά και να αιτιολογεί με συγκεκριμένες σκέψεις τους τυχόν πολύ καλούς ή κακούς χαρακτηρισμούς του, προκειμένου να εξαλειφθεί το φαινόμενο των στερεότυπων διατυπώσεων που καθιστούν την αξιολόγηση εντελώς τυπική και κατά ουσίαν ανύπαρκτη.

Στην περίπτωση κβ' εκσυγχρονίζεται το περιεχόμενο του πειθαρχικού παραπτώματος της σύναψης στενών κοινωνικών σχέσεων υπαλλήλου με άλλα πρόσωπα, προς την κατεύθυνση της τιμωρίας μόνον εκείνων των περιπτώσεων που η σύναψη τέτοιου είδους σχέσεων γίνεται με αφορμή τον χειρισμό θεμάτων αρμοδιότητας του υπαλλήλου από την αντιμετώπιση των οποίων εξαρτώνται ουσιώδη συμφέροντα των προσώπων αυτών. Η μέχρι σήμερα ισχύουσα διατύπωση είναι αναχρονιστική και υπερβολικά δεσμευτική για την ιδιωτική ζωή των υπαλλήλων.

#### Άρθρο 108 -

Εφαρμογή αρχών και κανόνων του ποινικού δικαίου

Στο πλαίσιο της σύνδεσης της πειθαρχικής με την ποινική δίκη το άρθρο 108 επαναλαμβάνει, κατά βάση, τα οριζόμενα στις αντίστοιχες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα (άρθρο 108 του ν. 3528/2007) σύμφωνα με τα οποία οι αρχές και οι κανόνες του ποινικού δικαίου εφαρμόζονται αναλόγως και στην πειθαρχική διαδικασία. Όπως έχει δεχθεί η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ( ΣτΕ 2163/2004 7μ.) οι αρχές και οι κανόνες του ποινικού δικαίου εφαρμόζονται στο πειθαρχικό δικαιο στο μέτρο που συνάδουν με το σκοπό και τη φύση της πειθαρχικής δίκης που συνίσταται στην εξασφάλιση τελικώς της εύρυθμης λειτουργίας της δημόσιας υπηρεσίας. Έτσι, η ανάλογη, και όχι η ευθεία, εφαρμογή των αρχών και των κανόνων του ποινικού δικαίου αφ' ενός αποτελεί πρόσθετη εγγύηση για την ορθή και δίκαιη κρίση αναφορικά με την τυχόν ευθύνη του πειθαρχικώς διωκόμενου υπαλλήλου και αφ' ετέρου διασφαλίζει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πειθαρχικής δίκης. Οι περιπτώσεις α' έως στ' παραμένουν όπως είχαν και στην αντίστοιχη πειθαρχική διάταξη του ν. 3528/2007, ενώ ως προς την τελευταία περίπτωση ζ' η διατύπωση γίνεται πιο αναλυτική προκειμένου να καταστεί σαφές το περιεχόμενό της. Ειδικότερα, σύμφωνα με την τελευταία αυτή περίπτωση το πειθαρχικό όργανο λαμβάνει υπόψη τα δικαιολογημένα συμφέροντα του πειθαρχικώς διωκόμενου ή της υπηρεσίας όταν η πειθαρχική δίωξη αφορά στη διατύπωση δυσμενών κρίσεων και εκφράσεων ή τη διενέργεια εκδηλώσεων εκ μέρους του υπαλλήλου και εφόσον δεν στοιχειοθετείται το παράπτωμα της αναξιοπρεπούς ή ανάρμοστης ή ανάξιας για υπάλληλο συμπεριφοράς. Ως παράδειγμα θα μπορούσε να αναφερθεί η περίπτωση υπαλλήλου που διατυπώνει, ως προϊστάμενος, δυσμενείς κρίσεις σε έκθεση αξιολόγησης για υφιστάμενό του, ενεργώντας για το συμφέρον της υπηρεσίας που επιβάλλει την απaráγκλιτη τήρηση της αρχής της αξιο-

κρατίας, ή, αντιστρόφως, την περίπτωση υπαλλήλου για τον οποίο έχουν διατυπωθεί δυσμενείς κρίσεις και αντιδρά με εκφράσεις ή εκδηλώσεις οι οποίες πάντως δεν υπερβαίνουν τα όρια συμπεριφοράς αρμόζουσας για δημόσιο υπάλληλο.

#### Άρθρο 109 - Πειθαρχικές ποινές

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 109 θεσπίζονται αφ' ενός νέες πειθαρχικές ποινές και αφ' ετέρου καθίστανται πιο αυστηρές οι προβλεπόμενες στον ν. 3528/2007 πειθαρχικές ποινές. Ειδικότερα, οι νέες πειθαρχικές ποινές είναι η στέρηση του δικαιώματος συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής προϊσταμένων οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου από ένα έως πέντε έτη, καθώς και η αφαίρεση της άσκησης των καθηκόντων προϊσταμένου οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου. Οι ποινές αυτές κρίθηκαν απαραίτητο να καθιερωθούν διότι σύμφωνα με το ισχύον σύστημα κινητής ιεραρχίας οι προϊστάμενοι οργανικών μονάδων δεν καταλαμβάνουν τις θέσεις αυτές με προαγωγή αλλά ασκούν τα αντίστοιχα καθήκοντα για ορισμένο χρόνο, με συνέπεια η ποινή του βαθμολογικού υποβιβασμού να μην έχει πλέον την ίδια βαρύτητα όπως σε ένα σύστημα σταθερής ιεραρχίας. Έτσι στο ισχύον σύστημα αποκτούν μεγαλύτερη βαρύτητα εκείνες οι πειθαρχικές ποινές που συνάπτονται με τη δυνατότητα επιλογής υπαλλήλου σε θέσεις προϊσταμένων οργανικών μονάδων ή με την αφαίρεση τέτοιων καθηκόντων.

Ως προς το όριο της πειθαρχικής ποινής του προστίμου αυξάνεται από τρεις σε δώδεκα μήνες, η δε πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης μπορεί να φθάσει πλέον τους δώδεκα μήνες αντί των έξι μηνών που ήταν το όριο το οποίο είχε θέσει ο Υπαλληλικός Κώδικας. Επίσης η πειθαρχική ποινή του υποβιβασμού μπορεί να φθάσει τους δύο βαθμούς προκειμένου να αποκτήσει μεγαλύτερη βαρύτητα, δεδομένου ότι η βαθμολογική διάρθρωση που ορίζει ο ισχύων Υπαλληλικός Κώδικας έχει περιορισμένη κλιμάκωση και ο υποβιβασμός κατά ένα μόνο βαθμό δεν αποτελούσε πειθαρχική ποινή με ιδιαίτερη αποδοκimasία που θα μπορούσε να λειτουργήσει αποτρεπτικά για τη διάπραξη πειθαρχικών παραπτωμάτων.

Η μεγαλύτερη αυστηρότητα του συστήματος πειθαρχικών ποινών έχει ως σκοπό την ουσιαστική τιμωρία των επίορκων υπαλλήλων διότι οι ποινές που προέβλεπε ο Υπαλληλικός Κώδικας δεν ανταποκρίνονταν στις σύγχρονες ανάγκες για αποφασιστική πάταξη της διαφθοράς και της εν γένει παράνομης συμπεριφοράς υπαλλήλων.

Με την παράγραφο 2 καθιερώνεται κατ' ουσίαν η ευχέρεια του πειθαρχικού συμβουλίου να επιβάλει οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα χωρίς τις δεσμεύσεις που περιείχε η αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 109 του Υπαλληλικού Κώδικα σύμφωνα με την οποία η ποινή της οριστικής παύσης μπορούσε να επιβληθεί μόνον για ορισμένα πειθαρχικά παραπτώματα. Το πειθαρχικό συμβούλιο οφείλει να τηρεί τη συνταγματική αρχή της αναλογικότητας κατά την οποία η επιβλητέα ποινή πρέπει να συνάδει προς τη βαρύτητα του παραπτώματος, ενώ ακόμη συνεκτιμώνται οι ιδιαίτερες συνθήκες τέλεσης του παραπτώματος, η εν γένει προσωπικότητα του υπαλλήλου καθώς και η υπηρεσιακή του εικόνα όπως προκύπτει από το προσωπικό του μητρώο. Ενόψει των ανωτέρω δεδομένων η επιμέτρηση της ποινής γίνεται κατά τρόπο που εγγυάται ορθή

και δίκαιη κρίση για τον πειθαρχικώς διωκόμενο υπάλληλο.

Με την παράγραφο 3 ορίζεται ότι αν το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο επιβάλει μια από τις πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται στις περιπτώσεις γ' έως ζ', έχει την ευχέρεια να επιβάλει επιπλέον, όταν συντρέχουν επιβαρυντικές περιστάσεις, πειθαρχικού χαρακτήρα, διοικητική κύρωση από 3.000 έως 30.000 ευρώ. Η επιβολή αυτής της χρηματικής κύρωσης αποβλέπει στην τιμωρία υπαλλήλων που έχουν υποπέσει σε ιδιαίτερα σοβαρά πειθαρχικά παραπτώματα η δε αποδοκιμασία της συμπεριφοράς τους πρέπει να είναι έντονη και να μην περιορίζεται στην υπηρεσιακή τους κατάσταση αλλά να επεκτείνεται και στον κολασμό τους σε οικονομικό επίπεδο.

Η ανάγκη πάταξης της διαφθοράς είναι ο δικαιολογητικός λόγος που επιτάσσει την πρόβλεψη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 σύμφωνα με το οποίο όταν επιβάλλεται η ποινή της οριστικής παύσης για τα πειθαρχικά παραπτώματα των περιπτώσεων δ' και ε' της παρ. 2 του άρθρου 106 και σχετίζονται με οικονομικό αντικείμενο, το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να επιβάλει επιπλέον διοικητική κύρωση πειθαρχικής υφής από 10.000 έως 100.000 ευρώ. Είναι κοινός τόπος ότι η διαφθορά των υπαλλήλων έχει ως σκοπό τον προσωπικό πλουτισμό τους και επομένως παράπτωμα που συνδέεται με οικονομικό αντικείμενο δεν αρκεί, υπό ορισμένες περιστάσεις που εκτιμά το πειθαρχικό συμβούλιο, να τιμωρείται με την βαρύτερη των πειθαρχικών ποινών, ήτοι την οριστική παύση, αλλά πρέπει να επιφέρει συνέπειες και στην οικονομική κατάσταση των επίορκων υπαλλήλων.

Με την παρ. 5 τίθεται για πρώτη φορά, ως όριο, η μικρότερη πειθαρχική ποινή που μπορεί να επιβληθεί για κάθε πειθαρχικό παράπτωμα. Τούτο σημαίνει ότι εφόσον το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο διαπιστώσει τη διάπραξη συγκεκριμένου παραπτώματος από τον πειθαρχικώς διωκόμενο υπάλληλο, τότε υποχρεούται να κινηθεί εντός ορισμένου πλαισίου πειθαρχικών ποινών λόγω της βαρύτητας του παραπτώματος. Έτσι, για ιδιαίτερος σοβαρά παραπτώματα, τα οποία απαριθμούνται, δεν μπορεί να επιβληθεί ποινή κατώτερη του υποβιβασμού, ενώ για άλλα παραπτώματα, προσδιοριζόμενα επακριβώς, τα οποία είναι λιγότερο σοβαρά έναντι των πρώτων δεν μπορεί να επιβληθεί ποινή κατώτερη του προστίμου. Για τα παραπτώματα που δεν περιλαμβάνονται στην πιο πάνω απαρίθμηση μπορεί να επιβληθεί οποιαδήποτε ποινή. Με τον τρόπο αυτό περιορίζεται θεμιτά η ευχέρεια του πειθαρχικού οργάνου κατά την επιμέτρηση της ποινής με σκοπό την πλήρη διασφάλιση κρίσης που να ανταποκρίνεται στη βαρύτητα του διαπραχθέντος παραπτώματος.

#### Άρθρο 110 -

##### Δίωξη πειθαρχικών παραπτωμάτων

Με την παρ. 1 απαλείφεται το δεύτερο εδάφιο της αντίστοιχης διάταξης του ν. 3528/2007, σύμφωνα με την οποία η παράλειψη άσκησης πειθαρχικής δίωξης συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, καθώς έχει πλέον προβλεφθεί στο άρθρο 107, το οποίο απαριθμεί περιοριστικά τα πειθαρχικά παραπτώματα, ως περίπτωση κγ'.

Στην παρ. 2 προβλέπεται ότι αντίγραφο της έκθεσης για την μη άσκηση της πειθαρχικής δίωξης γνωστοποιείται στον υπάλληλο και τίθεται στο προσωπικό του μητρώο, για λόγους διαφάνειας της διαδικασίας που ακολουθήθηκε.

#### Άρθρο 111 -

##### Σχέση πειθαρχικού παραπτώματος και ποινής

Στην παράγραφο 1 απαλείφεται η διάταξη του ν. 3528/2007 με την οποία οριζόταν ότι για κάθε πειθαρχικό παράπτωμα επιβάλλεται μια μόνο πειθαρχική ποινή και προβλέπεται ότι αν ο υπάλληλος έχει διαπράξει περισσότερα του ενός πειθαρχικά παραπτώματα, κατά την επιμέτρηση της πειθαρχικής ποινής λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα όλων των πειθαρχικών παραπτωμάτων.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται ότι κατά την επιμέτρηση της πειθαρχικής ποινής το πειθαρχικό όργανο λαμβάνει υπόψη τις αρχές και τους κανόνες του ποινικού δικαίου που ορίζονται στις περιπτώσεις β', γ', ε' και ζ' της παρ. 2 του άρθρου 107. Η παραπομπή σε αυτές ειδικά τις περιπτώσεις οφείλεται στο ότι οι λοιπές περιπτώσεις της ως άνω διάταξης δεν μπορούν να έχουν εφαρμογή στο στάδιο της επιμέτρησης της ποινής, δηλαδή όταν το πειθαρχικό όργανο έχει καταλήξει στην ενοχή του πειθαρχικώς διωκόμενου και απομένει μόνο η επιβολή της πειθαρχικής ποινής.

#### Άρθρο 112 -

##### Παραγραφή πειθαρχικών παραπτωμάτων

Με την παρ. 1 αυξάνονται τα χρονικά όρια παραγραφής των πειθαρχικών παραπτωμάτων τα οποία στον ν. 3528/2007 ήταν μικρά και επέτρεπαν την αποφυγή της τιμωρίας για υπαλλήλους που είχαν υποπέσει σε πειθαρχικά παραπτώματα. Έτσι, η παραγραφή αυξάνεται από δύο χρόνια σε πέντε χρόνια που αρχίζει από την ημέρα διάπραξης του παραπτώματος, ειδικά δε για τα παραπτώματα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 α του άρθρου 108, για τα οποία δεν μπορεί να επιβληθεί ποινή κατώτερη του υποβιβασμού, η παραγραφή είναι δεκαετής λόγω της σοβαρότητάς τους. Περαιτέρω για την περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 106 που αφορά παράπτωμα με οικονομικό περιεχόμενο προβλέπεται διαφορετική αφετηρία για την έναρξη της παραγραφής από αυτήν που ορίζεται για τα λοιπά παραπτώματα. Στην περίπτωση αυτή η παραγραφή αρχίζει από την ημερομηνία κατά την οποία η υπηρεσία έλαβε γνώση της τέλεσης της πράξης και όχι από την ημέρα διάπραξης του παραπτώματος. Η εν λόγω ρύθμιση ανταποκρίνεται στη ιδιαίτερη φύση του ως άνω παραπτώματος, η τέλεση του οποίου δεν περιέρχεται αμέσως σε γνώση της υπηρεσίας, αλλά πολλές φορές γίνεται γνωστό μετά την πάροδο μεγάλου χρόνου, και εντάσσεται στη γενικότερη προσπάθεια αποτελεσματικής αντιμετώπισης των φαινομένων διαφθοράς των δημοσίων υπαλλήλων.

Σε συνέχεια των ανωτέρω ρυθμίσεων, με την παρ. 3 αυξάνεται ο συνολικός χρόνος παραγραφής, σε περίπτωση διακοπής της, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά χρόνια, αντί για τρία χρόνια που προέβλεπε ο Υπαλληλικός Κώδικας (ν. 3528/2007), ενώ για τα ιδιαίτερα σοβαρά παραπτώματα που αναφέρονται στην παρ. 5 α του άρθρου 108 δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δέκα χρόνια αντί για τα επτά που όριζε ο Υπαλληλικός Κώδικας.

#### Άρθρο 113 -

##### Λήξη πειθαρχικής ευθύνης

Στην παρ. 2 εντάσσεται ειδική ρύθμιση για τους υπαλλήλους εκείνους που χάνουν, για οποιονδήποτε λόγο, την υπαλληλική ιδιότητα μετά την έναρξη της πειθαρχι-

κής διαδικασίας και το πειθαρχικό συμβούλιο κρίνει ότι πρέπει να τους επιβληθεί πειθαρχική ποινή. Με τη θεσπιζόμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι το πειθαρχικό συμβούλιο διαθέτει την ευχέρεια να επιβάλλει οποιαδήποτε από τις οριζόμενες πειθαρχικές ποινές, αν δε επιβληθεί ποινή ανώτερη του προστίμου τότε το πειθαρχικό συμβούλιο την μετατρέπει σε ποινή προστίμου αποδοχών έως δώδεκα μηνών, αναλόγως με τη βαρύτητα του παραπτώματος, ενώ μπορεί να επιβάλει και την προβλεπόμενη από την παρ. 3 του άρθρου 108 διοικητική κύρωση. Έτσι, τυχόν απώλεια της υπαλληλικής ιδιότητας, κατά την εξέλιξη της πειθαρχικής διαδικασίας, δεν έχει ως αποτέλεσμα ο πειθαρχικώς διωκόμενος υπάλληλος να τίθεται σε ευμενέστερη θέση, λόγω του ότι δεν είναι πλέον ενεργός υπάλληλος, αλλά η καταδικαστική πειθαρχική απόφαση παράγει γι' αυτόν σοβαρές δυσμενείς συνέπειες σε οικονομικό επίπεδο.

#### Άρθρο 114 -

Σχέση της πειθαρχικής διαδικασίας με την ποινική δίκη

Με την τροποποίηση της παρ. 4, το παρόν άρθρο προσαρμόζεται στη νέα δομή των άρθρων του Υπαλληλικού Κώδικα.

#### Άρθρο 115 -

Αυτοτέλεια κολασίμου του πειθαρχικού παραπτώματος

Στη νέα διάταξη δεν περιέχεται η ρύθμιση της παρ. 2 του αντίστοιχου άρθρου 115 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007). Η απάλειψη αυτής της διάταξης ευθυγραμμίζεται με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας σύμφωνα με την οποία η απονομή χάριτος δεν έχει ως αποτέλεσμα την τυπική εξαφάνιση της καταδικαστικής ποινικής απόφασης ούτε την αναδρομική άρση των ουσιαστικών αποτελεσμάτων της, αλλά απλώς συνεπάγεται για τον εφεξής χρόνο την άρση των στερήσεων και ανικανοτήτων που είχαν επέλθει εξαιτίας της καταδίκης ( ΣτΕ 4393/2005, Ολομ 866/1988). Έτσι, η άρση των συνεπειών της ποινικής καταδίκης δεν έχει ως αποτέλεσμα την άρση του πειθαρχικώς κολασίμου της πράξης.

#### Άρθρο 116 -

Πειθαρχικά όργανα

Με τις νέες διατάξεις ορίζεται διακριτό όργανο για την εκδίκαση των πειθαρχικών παραπτωμάτων, ήτοι το πειθαρχικό συμβούλιο του οικείου φορέα και το πειθαρχικό συμβούλιο του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, τα οποία είναι πλέον αρμόδια για τα πειθαρχικά θέματα αντί των αντίστοιχων υπηρεσιακών συμβουλίων που αποφάσιζαν τόσο για τα υπηρεσιακά όσο και τα πειθαρχικά θέματα.

#### Άρθρο 117 -

Πειθαρχικοί προϊστάμενοι

Στην παρ.1 ορίζονται οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι των κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών που ανήκουν στην αρμοδιότητά τους με τις απαιτούμενες προσαρμογές με βάση τις διατάξεις του ν. 3852/2010. Ειδικότερα, ορίζονται ως πειθαρχικοί προϊστάμενοι ο Γεν-

κός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης αντί του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας καθώς και ο Ελεγκτής Νομιμότητας για το προσωπικό τους, αντίστοιχα.

Με τις διατάξεις της παρ.4 δίνεται η δυνατότητα άσκησης πειθαρχικής εξουσίας στον Υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης α) για τους υπαλλήλους του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ. για ανάρμοστη συμπεριφορά προς τους πολίτες, αδικαιολόγητη μη εξυπηρέτησή τους, μη έγκαιρη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους, άρνηση συνεργασίας με τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) και μη εφαρμογής των περί απλούστευσης των διαδικασιών και καταπολέμησης της γραφειοκρατίας διατάξεων και β) για τους υπαλλήλους των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα. Ειδικά για τους υπαλλήλους των Κ.Ε.Π. που ανήκουν στους Ο.Τ.Α ορίζεται ότι ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μπορεί να ασκεί πειθαρχική δίωξη ενώπιον του αρμοδίου οργάνου κατά την κείμενη νομοθεσία.

#### Άρθρο 118 -

Αρμοδιότητα των πειθαρχικώς προϊσταμένων

Παρ 1. Με τις διατάξεις αυτές αυξάνεται το εύρος και προβλέπεται κλιμάκωση στα όρια των πειθαρχικών ποινών που μπορούν να επιβάλλουν οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι. Ο Υπουργός μπορεί να επιβάλλει την ποινή του προστίμου έως και τις αποδοχές τριών (3) μηνών αντί των αποδοχών του ενός (1) μηνός που ίσχυε μέχρι σήμερα. Ανάλογη αύξηση του εύρους των πειθαρχικών ποινών προβλέπεται και για τους λοιπούς πειθαρχικούς προϊσταμένους. Επίσης στην περίπτωση β' γίνεται προσαρμογή στις διατάξεις του ν. 3852/2010. Δηλαδή ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας αντικαθίσταται με τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, και προστίθεται ο Ελεγκτής Νομιμότητας.

Παρ 3. Με τις νέες διατάξεις του τελευταίου εδαφίου ορίζεται ότι σε περίπτωση που ο υπάλληλος υπηρετεί σε άλλη υπηρεσία από αυτήν της οργανικής του θέσης, αρμόδιος πειθαρχικώς προϊστάμενος είναι ο προϊστάμενος της υπηρεσίας στην οποία υπηρετεί ο υπάλληλος κατά το χρόνο τέλεσης του πειθαρχικού παραπτώματος. Η διάταξη αυτή είναι αναγκαία, ώστε ο υπάλληλος να ελέγχεται από τον προϊστάμενο της υπηρεσίας, όπου προσφέρει τις υπηρεσίες του και όχι από τον προϊστάμενο της υπηρεσίας στην οποία ανήκει οργανικά.

#### Άρθρο 119 -

Αρμοδιότητα διοικητικών συμβουλίων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου

Κατ' αναλογία της ρύθμισης του προηγούμενου άρθρου, με τη διάταξη αυτή αυξάνεται, έως και τις αποδοχές τριών (3) μηνών, το όριο της ποινής του προστίμου που μπορούν να επιβάλλουν τα διοικητικά συμβούλια των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, αντί του ορίου των αποδοχών του ενός (1) μηνός που ίσχυε.

#### Άρθρο 120 -

Αρμοδιότητα πειθαρχικών συμβουλίων

Παρ.1 Με τις διατάξεις του τελευταίου εδαφίου ορίζεται το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο ως το αρμό-

διο πειθαρχικό όργανο για τους ανώτατους υπαλλήλους του δημοσίου και των ΝΠΔΔ, το οποίο κρίνει σε πρώτο και δεύτερο βαθμό.

Άρθρο 122-  
Άσκηση πειθαρχικής δίωξης

Παρ.1 Με τις διατάξεις αυτές συντομεύονται οι προθεσμίες ολοκλήρωσης της πειθαρχικής διαδικασίας και της έκδοσης πειθαρχικής απόφασης, ώστε να μην εκκρεμεί η διερεύνηση των πειθαρχικών υποθέσεων για μεγάλο χρονικό διάστημα. Ειδικότερα ορίζεται ότι η πειθαρχική διαδικασία ολοκληρώνεται εντός μηνός από την κλήση σε απολογία είτε με την έκδοση πειθαρχικής απόφασης μονομελούς οργάνου είτε με την παραπομπή ενώπιον πειθαρχικού συμβουλίου. Σε περίπτωση παραπομπής ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου ολοκληρώνεται εντός τριμήνου από την παραπομπή. Οι αντίστοιχες προθεσμίες που ίσχυαν ήταν τριών μηνών για την πρώτη περίπτωση και έξι μηνών για τη δεύτερη.

Άρθρο 123-  
Παραπομπή στο πειθαρχικό συμβούλιο

Παρ.2 Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν 3852 /2010, οι αρμοδιότητες των Κρατικών Περιφερειών ασκούνται πλέον από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας αντικαθίσταται από τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Άρθρο 124-  
Διαδικασία και συνέπειες παραπομπής

Παρ.2 Με τη νέα διάταξη ορίζεται ότι το παραπεμπτήριο έγγραφο γνωστοποιείται στο διωκόμενο υπάλληλο με κάθε πρόσφορο τρόπο. Με τη ρύθμιση αυτή επιδιώκεται ο περιορισμός των περιπτώσεων ακυρότητας της πειθαρχικής διαδικασίας λόγω τυπικών παραλείψεων κατά τη διαδικασία της κοινοποίησης.

Άρθρο 125 -  
Προκαταρκτική εξέταση

Παρ. 2 Προσδιορίζεται ότι κάθε πειθαρχικός προϊστάμενος έχει την ευχέρεια είτε να διεξαγάγει ο ίδιος την προκαταρκτική εξέταση είτε να την αναθέσει σε άλλο υπάλληλο, ενώ προβλέπεται και προθεσμία εντός της οποίας περατώνεται η προκαταρκτική εξέταση. Οι ρυθμίσεις αυτές αποσκοπούν στην επιτάχυνση της πειθαρχικής διαδικασίας.

Άρθρο 126 -  
Ένορκη διοικητική εξέταση

Παρ. 2 Προβλέπεται η δυνατότητα να ανατίθεται η ένορκη διοικητική εξέταση όχι μόνο σε υπάλληλο του ίδιου Υπουργείου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, αλλά και σε υπάλληλο άλλου Υπουργείου ή, όταν πρόκειται για νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, σε υπάλληλο του Υπουργείου που το εποπτεύει. Η ρύθμιση αυτή, η οποία στο άρθρο 126 παρ. 2 εδ. β' του ν. 3528/2007 προβλεπόταν μόνο ως εξαιρετική, έχει ως σκοπό τη διασφάλιση της αντικειμενικότητας της ένορκης διοικητικής εξέτασης και την παροχή στον πειθαρχικό προϊστάμενο της ευχέρειας να επιλέξει από ευρύτερο κύκλο προσώ-

πων τον υπάλληλο στον οποίο θα την αναθέσει.

Περαιτέρω, για λόγους επιτάχυνσης της πειθαρχικής διαδικασίας προβλέπεται προθεσμία περάτωσης της ένορκης διοικητικής εξέτασης και δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας αυτής μόνο μετά από αιτιολογημένη αίτηση του υπαλλήλου που τη διεξάγει, ενώ για λόγους ιεραρχικής τάξης προβλέπεται ότι, αν ο υπάλληλος στον οποίο αποδίδεται η διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος είναι προϊστάμενος οργανικής μονάδας, η εντολή για διενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης ανατίθεται σε προϊστάμενο οργανικής μονάδας τουλάχιστον ίδιου επιπέδου.

Άρθρο 127 -  
Πειθαρχική ανάκριση

Με την παρ. 2 εισάγεται ρύθμιση σύμφωνα με την οποία, αν σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου δεν υπάρχει επαρκής αριθμός υπαλλήλων τουλάχιστον ομοιοβάθμων του διωκόμενου, η διεξαγωγή της πειθαρχικής ανάκρισης ανατίθεται σε υπάλληλο του εποπτεύοντος Υπουργείου. Η ρύθμιση αυτή διευρύνει τον κύκλο των προσώπων στα οποία μπορεί να ανατίθεται ανάκριση με σκοπό τη διευκόλυνση της διαδικασίας όταν σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου δεν υπάρχει επαρκής αριθμός υπαλλήλων που μπορούν να τη διεξάγουν.

Με σκοπό να διασφαλίζεται η νομιμότητα της πειθαρχικής διαδικασίας, με την παρ. 3 εισάγεται ρύθμιση σύμφωνα με την οποία οι ανακριτικές πράξεις που ενεργούνται κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου αυτού είναι άκυρες και επαναλαμβάνονται εξ αρχής.

Με την παρ. 6, για λόγους επιτάχυνσης της πειθαρχικής διαδικασίας προβλέπεται προθεσμία περάτωσης της πειθαρχικής ανάκρισης και δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας αυτής μόνο μετά από αιτιολογημένη αίτηση του υπαλλήλου που τη διενεργεί.

Άρθρο 130 -  
Μάρτυρες

Με την παρ. 2 τροποποιείται και καθίσταται πιο αυστηρή η ρύθμιση του άρθρου 130 παρ. 2 εδάφιο α' του ν. 3528/ 2007 για τους υπαλλήλους οι οποίοι δεν εμφανίζονται ή αρνούνται να καταθέσουν ως μάρτυρες χωρίς εύλογη αιτία, αφού ορίζεται ότι η συμπεριφορά τους αυτή αποτελεί πλημμέλημα και πειθαρχικό παράπτωμα.

Με την παρ. 3 προβλέπεται το δικαίωμα του διωκόμενου να ζητήσει την εξέταση μαρτύρων όταν η ένορκη διοικητική εξέταση στρέφεται κατ' αυτού. Προκειμένου να δοθεί στον διωκόμενο η δυνατότητα να εξετασθεί ανωμοτί ή να προτείνει την εξέταση μαρτύρων στην περίπτωση κατά την οποία η ένορκη διοικητική εξέταση δεν στρεφόταν κατά συγκεκριμένου προσώπου, εισάγεται η ρύθμιση της παρ. 4, κατά την οποία το πειθαρχικό συμβούλιο υποχρεούται να διενεργήσει στην περίπτωση αυτή συμπληρωματική ανάκριση, εκτός αν ο διωκόμενος δηλώσει ενώπιον αυτού ότι δεν επιθυμεί να εξετασθεί ανωμοτί ή να προτείνει την εξέταση μαρτύρων.

Άρθρο 135 -  
Απολογία

Με την παρ. 2 προβλέπονται οι τρόποι υποβολής του εγγράφου της απολογίας του διωκόμενου. Απαλείφεται η κατάθεση σε δημόσια αρχή, προκειμένου να αποφεύ-

γονται καθυστερήσεις ή αμφισβητήσεις σχετικά με τη νομιμότητα της υποβολής της απολογίας.

Άρθρο 136 -  
Προσδιορισμός ημέρας συνεδρίασης-  
Παράσταση διωκόμενου

Ο όρος «δικάσιμος» του τίτλου του άρθρου 136 του ν. 3528/2007 αντικαθίσταται με τον πλέον δόκιμο όρο «ημέρα συνεδρίασης», ο οποίος προσιδιάζει στα συλλογικά όργανα της Διοίκησης και προκύπτει και από το άρθρο 14 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999). Επίσης, με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 διευκρινίζεται ότι η ημέρα, η ώρα και ο τόπος της συνεδρίασης του πειθαρχικού συμβουλίου ανακοινώνονται εγγράφως στον διωκόμενο πριν από τέσσερις (4) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες.

Άρθρο 138 -  
Κοινοποιήσεις στον διωκόμενο

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζονται οι τρόποι κοινοποίησης οποιουδήποτε εγγράφου της πειθαρχικής διαδικασίας στον διωκόμενο και για πρώτη φορά αναφέρεται ρητά ότι η επίδοση των εγγράφων αυτών στον διωκόμενο μπορεί να γίνει όχι μόνον με δημόσιο όργανο στον ίδιο ή στην κατοικία του αλλά και με δικαστικό επιμελητή σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Εάν δεν καταστεί δυνατή η επίδοση για οποιοδήποτε λόγο (όπως π.χ. αλλαγή διεύθυνσης του διωκόμενου χωρίς γνωστοποίηση της νέας διεύθυνσης στην υπηρεσία του) η επίδοση γίνεται με τοιχοκόλληση του εγγράφου στο κατάστημα της τελευταίας υπηρεσίας του υπαλλήλου και σύνταξη σχετικού αποδεικτικού.

Άρθρο 139 -  
Εκτίμηση αποδείξεων

Παρ. 1,2,3: Οι διατάξεις αυτές δεν τροποποιούνται αλλά παραμένουν ισχύουσες όπως και στον προηγούμενο υπαλληλικό κώδικα και αναφέρονται στην ελεύθερη εκτίμηση από το πειθαρχικό όργανο των αποδείξεων που προκύπτουν από την πειθαρχική αλλά και όποια άλλη νόμιμη διαδικασία, εφόσον η ύπαρξη τους έχει γνωστοποιηθεί στον διωκόμενο, περιορίζουν δε την κρίση του οργάνου μόνον σε εκείνα τα παραπτώματα για τα οποία έχει απολογηθεί ο εγκαλούμενος και απαιτούν ειδική αιτιολογία των γενομένων δεκτών ως αποδεδειγμένων από το πειθαρχικό όργανο.

Άρθρο 140 -  
Πειθαρχική απόφαση

Παρ. 2: Τα στοιχεία της πειθαρχικής απόφασης και οι συνέπειες παράλειψης αυτών παραμένουν ως έχουν στον προηγούμενο πειθαρχικό κώδικα. Για πρώτη φορά, όμως, προβλέπεται ρητά η υποχρέωση των μελών του πειθαρχικού συμβουλίου που μειοψηφούν ως προς την ενοχή του διωκόμενου θεωρώντας αυτόν αθώο, να ψηφίσουν ως προς την ποινή, αποκλείοντας την περίπτωση της παροχής από αυτούς λευκής ψήφου ή της αποχής τους από τη δεύτερη αυτή ψηφοφορία. Και τούτο προκειμένου στις συνεδριάσεις των πειθαρχικών συμβουλίων να μη γίνεται κατά την ψηφοφορία επίκληση των

σχετικών διατάξεων του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, οι οποίες δεν μπορούν να έχουν εφαρμογή στις ψηφοφορίες των πειθαρχικών συμβουλίων.

Παρ. 4: Με το τρίτο εδάφιο της παραγράφου αυτής γίνεται αναλυτική αναφορά της υποχρέωσης της υπηρεσίας να γνωστοποιήσει στον διωκόμενο υπάλληλο την τυχόν δυνατότητα ασκήσεως ενστάσεως ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού οργάνου (και ποιο είναι αυτό) ή σε περίπτωση μη δυνατότητας ασκήσεως ενστάσεως, την τυχόν δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής, ενώπιον δικαστηρίου (και ποιού ακριβώς), όπως και τη σχετική προθεσμία ασκήσεώς τους αντίστοιχα. Στις περιπτώσεις που η πειθαρχική απόφαση δεν προσβάλλεται με ένσταση ή προσφυγή, η υπηρεσία ουδεμία υποχρέωση έχει να γνωστοποιήσει στον διωκόμενο τυχόν δικαίωμά του για προσβολή της αποφάσεως του πειθαρχικού οργάνου ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου σύμφωνα με τα γενικώς ισχύοντα σχετικά με τη δυνατότητα προσβολής των διοικητικών πράξεων.

Άρθρο 141 -  
Ένσταση

Παρ. 2: Με την παράγραφο αυτή περιορίζεται το δικαίωμα ασκήσεως ενστάσεως των υπαλλήλων ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου κατά της αποφάσεως του οικείου πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου που επιβάλλει στον διωκόμενο υπάλληλο πειθαρχική ποινή, και ορίζεται ότι το δικαίωμα ενστάσεως υφίσταται για τον διωκόμενο μόνο στις περιπτώσεις που επιβάλλεται σε αυτόν ποινή προστίμου τεσσάρων (4) μηνών και άνω και μέχρι την ποινή της οριστικής παύσης. Και τούτο διότι κρίνεται αναγκαία η δεύτερη ουσιαστική κρίση από διοικητικό όργανο μόνο στις περιπτώσεις που η ποινή επιφέρει σοβαρή οικονομική επιβάρυνση στον διωκόμενο υπάλληλο ή έχει σοβαρή επίπτωση στην υπηρεσιακή του κατάσταση. Ο περιορισμός αυτός είναι επίσης αναγκαίος προκειμένου να επιταχυνθεί η πειθαρχική διαδικασία, καθώς και η συζήτηση και η έκδοση αποφάσεων από το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο. Το δικαίωμα, όμως, ενστάσεως επί των αποφάσεων των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων που επιβάλλουν οποιαδήποτε ποινή (χωρίς κάποιο περιορισμό) εξακολουθεί να έχει ο Υπουργός, στην υπηρεσία του οποίου υπάγεται ο υπάλληλος σε κάθε περίπτωση, για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Η κοινοποίηση της απόφασης του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου στις περιπτώσεις που η επιβληθείσα από αυτό ποινή είναι πρόστιμο αποδοχών και κυμαίνεται μεταξύ ενός (1) και τεσσάρων (4) μηνών πρέπει να γίνεται μετά την παρέλευση της προθεσμίας ασκήσεως της ενστάσεως από τη διοίκηση ή την άσκηση τέτοιας ενστάσεως, οπότε κοινοποιείται και το έγγραφο αυτής. Στην περίπτωση αυτή, ο διωκόμενος θα πρέπει, εφόσον το επιθυμεί, να ασκήσει ένσταση στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο και όχι προσφυγή. Αν ο διωκόμενος υπάλληλος ασκήσει προσφυγή στο αρμόδιο διοικητικό εφετείο κατά της απόφασης του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου ενώ ήδη έχει ασκηθεί ένσταση ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, πρέπει το διοικητικό εφετείο να αναβάλει τη συζήτηση της προσφυγής του υπαλλήλου, προκειμένου να εκδοθεί προηγουμένως απόφαση από το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο.

Παρ. 3: Καταργείται η δυνατότητα άσκησης ένστασης

από τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης κατά των αποφάσεων των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων, διότι αφ' ενός τη δυνατότητα αυτή έχει ο αρμόδιος Υπουργός, αφ' ετέρου δε τα συμβούλια αυτά συγκροτούνται πλέον από μέλη που είναι κατά τεκμήριο αντικειμενικοί κριτές (πλειοψηφία δικαστών) και οι αποφάσεις τους θα έχουν τα εχέγγυα της ορθής και δίκαιης κρίσης.

Παρ. 6: Διαφοροποίηση από το προηγούμενο πειθαρχικό δίκαιο παρουσιάζει και η ρύθμιση η σχετική με τις συνέπειες της προθεσμίας για την άσκηση της ένστασης. Με τη διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι η προθεσμία για άσκηση ένστασης, καθώς και η άσκηση αυτής, αναστέλλουν σε κάθε περίπτωση την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης. Δίδεται, όμως, η δυνατότητα στο πειθαρχικό συμβούλιο που εκδίδει την απόφαση να αποφασίζει την άμεση εκτέλεσή της για λόγους που κατά την κρίση του καθιστούν αυτό απαραίτητο, εκτός εάν επιβάλλεται με την πειθαρχική απόφαση η ποινή του υποβιβασμού ή της οριστικής παύσης, οπότε τον τελικό λόγο έχει, κατά το Σύνταγμα.

Η θέση του διωκόμενου έναντι του πειθαρχικώς προϊσταμένου του δεν καθίσταται δυσμενέστερη με την ανωτέρω ρύθμιση, δεδομένου ότι αυτός έχει δικαίωμα ασκήσεως ουσιαστικής προσφυγής ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου, ένδικο βοήθημα το οποίο δεν μπορεί να ασκήσει ο αρμόδιος Υπουργός.

#### Άρθρο 142 - Προσφυγή

Παρ. 1: Οι διωκόμενοι υπάλληλοι έχουν δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής στο Συμβούλιο της Επικρατείας μόνον κατά των αποφάσεων του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που τους επιβάλλει ποινή οριστικής παύσης ή υποβιβασμού, όπως και υπό το καθεστώς του προηγούμενου πειθαρχικού δικαίου.

Παρ. 2: Προσφυγή ενώπιον του αρμοδίου διοικητικού εφετείου ασκούν οι διωκόμενοι υπάλληλοι α. κατά των αποφάσεων του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου που επιβάλλουν ποινή μεγαλύτερη του εκείνης του προστίμου αποδοχών ενός (1) μηνός και μέχρι την ποινή της προσωρινής παύσης δώδεκα μηνών, εξαιρουμένης της ποινής του υποβιβασμού κατά τα οριζόμενα στην παρ.1 β. κατά των αποφάσεων των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων και των αποφάσεων των διοικητικών συμβουλίων των Ν.Π.Δ.Δ. που επιβάλλουν ποινή προστίμου αποδοχών από έναν (1) μήνα και άνω, κατά των οποίων οι διωκόμενοι υπάλληλοι δεν μπορούν να ασκήσουν ένσταση ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου και γ. κατά πειθαρχικών αποφάσεων του Υπουργού, του Διοικητή του Αγίου Όρους, του προέδρου ή του επικεφαλής ανεξάρτητης αρχής, καθώς και του διοικητή ή του προέδρου συλλογικού οργάνου, που ασκεί τη διοίκηση του Ν.Π.Δ.Δ., κατά των οποίων δεν έχουν δικαίωμα ένστασης.

Παρ. 3: Με την παράγραφο αυτή ενσωματώνεται στις διατάξεις του πειθαρχικού δικαίου των υπαλλήλων που υπάγονται στον Υπαλληλικό Κώδικα, η διάταξη που προβλέπει τη δυνατότητα άσκησης προσφυγής από τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης μόνον κατά των αποφάσεων του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλλουν τις πειθαρχικές ποινές της προσωρινής παύσης και του υποβιβασμού με αίτημα την επιβολή της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης. Το αίτημα

αυτό πρέπει να στηρίζεται σε συγκεκριμένα αποδεικτικά στοιχεία του πειθαρχικού φακέλου και να μην αποτελεί απλή επανάληψη των αναφερόμενων, στην πειθαρχική αγωγή, παραπτωμάτων. Με τη ρύθμιση αυτή δίνεται η δυνατότητα στον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, να ασκεί προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας, μόνο για τις πολύ σοβαρές πειθαρχικές υποθέσεις για τις οποίες έχει επιβληθεί στον υπάλληλο, από το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, ποινή είτε υποβιβασμού είτε προσωρινής παύσης και εφόσον από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει η δυνατότητα επιβολής σε αυτόν της ποινής οριστικής παύσης και καταργείται η δυνατότητα άσκησης προσφυγής στις λοιπές περιπτώσεις.

Με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου αυτής ρυθμίζονται οι περιπτώσεις παράλληλης άσκησης προσφυγής κατά της αποφάσεως του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου από τον υπάλληλο στο διοικητικό εφετείο και από τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης στο Συμβούλιο της Επικρατείας κατά της αποφάσεως του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που έκρινε κατά της αυτής πειθαρχικής αποφάσεως του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου.

Παρ. 4: Η προθεσμία και η άσκηση της προσφυγής ενώπιον διοικητικού εφετείου δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης. Μπορεί, όμως, ο διωκόμενος με αίτησή του ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου να ζητήσει την αναστολή εκτέλεσης αυτής, επικαλούμενος ανεπανόρθωτη βλάβη αυτού από την εκτέλεσή της ή ευδοκίμηση της προσφυγής. Το αρμόδιο για εκδίκαση της προσφυγής δικαστήριο μπορεί να αναστείλει την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης εφόσον κρίνει βάσιμο κάποιον από τους ανωτέρω λόγους, εκτός εάν λόγοι δημοσίου συμφέροντος αποκλείουν τη χορήγηση αναστολής.

Ως ασφαλιστική δικλείδα για την επιτάχυνση των διαδικασιών τίθεται από τη διάταξη ο χρονικός περιορισμός της ισχύος της αναστολής για διάστημα οκτώ μηνών, εντός του οποίου θα πρέπει να εκδοθεί η δικαστική απόφαση επί της προσφυγής, άλλως η χορηγηθείσα αναστολή εκτέλεσης παύει να ισχύει και η επιβληθείσα από το πειθαρχικό συμβούλιο ποινή εκτελείται.

Παρ. 5: Ο χρονικός περιορισμός των 8 μηνών για την εκδίκαση προσφυγής από το Συμβούλιο της Επικρατείας ή το διοικητικό εφετείο κατά αποφάσεων πειθαρχικού συμβουλίου τίθεται και με τη διάταξη αυτή, προκειμένου να επισπεύδεται η πειθαρχική διαδικασία και να τιμωρούνται το ταχύτερο δυνατό οι πειθαρχικώς ελεγχόμενοι υπάλληλοι.

#### Άρθρο 143 - Επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν τροποποιούνται ουσιαστικά. Διευκρινίζεται μόνον στην παράγραφο 3 ότι, επειδή το πειθαρχικό συμβούλιο του υπαλλήλου είναι διαφορετικό όργανο από το υπηρεσιακό του, θα πρέπει τυχόν βαθμολογική ή μισθολογική αποκατάσταση του τιμωρηθέντος με ποινή υποβιβασμού ή οριστικής παύσης υπαλλήλου, που δικαιώθηκε με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, να την αποφασίσει το υπηρεσιακό του συμβούλιο, μετά την έκδοση της απόφασης του αρμοδίου πειθαρχικού συμβουλίου επί της αιτήσεως αυτού για επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας.

Άρθρο 144 –  
Εκτέλεση απόφασης

Στο πλαίσιο της μεγαλύτερης αυστηρότητας του συστήματος των πειθαρχικών ποινών προβλέπεται ότι όποιος τιμωρείται με υποβιβασμό δεν κρίνεται για προαγωγή ούτε συμμετέχει σε διαδικασία επιλογής προϊσταμένων πριν περάσει από την ημερομηνία εκτέλεσης της πειθαρχικής απόφασης χρονικό διάστημα ίσο με τον χρόνο που απαιτείται για προαγωγή. Επίσης έγινε προσαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού ώστε να καλύπτουν και τις περιπτώσεις επιβολής από το πειθαρχικό συμβούλιο χρηματικού ποσού ως διοικητικής κύρωσης. Επιπλέον σε περίπτωση που ο διωκόμενος υπάλληλος αθωωθεί αμετάκλητα, προβλέπεται η δημοσιοποίηση της απόφασης με ανάρτηση στο διαδίκτυο ή με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο.

Άρθρο 145 –  
Διαγραφή πειθαρχικών ποινών.

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 145 καθορίζεται ο χρόνος διαγραφής πειθαρχικών ποινών, αυξάνεται ο χρόνος διαγραφής της πειθαρχικής ποινής του προστίμου και εισάγεται ρύθμιση κατά την οποία ουδέποτε διαγράφονται, πλην της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης, και οι πειθαρχικές ποινές της προσωρινής παύσης και του υποβιβασμού.

Άρθρο 146Α -  
Συγκρότηση και λειτουργία Δευτεροβάθμιου  
Πειθαρχικού Συμβουλίου

α) Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο προεδρεύεται από έναν αντιπρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και λειτουργεί σε δύο τμήματα. Στο καθένα από τα τμήματα αυτά συμμετέχουν ο πρόεδρος του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ή ο αναπληρωτής του, ως πρόεδρος, δύο νομικοί σύμβουλοι του κράτους και δύο προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων κατά τα οριζόμενα στα εδάφια γ' και δ' της παρ. 1.

β) Όταν το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο επιλαμβάνεται υποθέσεως που αφορά υπάλληλο Περιφέρειας (άρθρο 252 παρ. 1 ν. 3852/2010), στη σύνθεσή του μετέχει προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Περιφέρειας. Στην περίπτωση αυτή σχηματίζεται πλειοψηφία από τα τρία μέλη του συνταγματικά κατοχυρωμένου Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και από το παραπάνω μέλος της τοπικής αυτοδιοίκησης και διασφαλίζεται, έτσι, η διοικητική αυτοτέλεια των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, που καθιερώνεται με το άρθρο 102 παρ. 2 του Συντάγματος.

γ) Με σκοπό την ευχερέστερη λειτουργία του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, το οποίο εδρεύει στην Αθήνα, και την αποφυγή ορισμού μελών που θα πρέπει να μετακινούνται από την επαρχία για να παρίστανται στις συνεδριάσεις του, προβλέπεται η συμμετοχή στο Συμβούλιο αυτό του αρμόδιου για θέματα προσωπικού προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης της Περιφέρειας Αττικής όταν η υπόθεση αφορά υπάλληλο Περιφέρειας, και προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης όταν η υπόθεση αφορά υπάλληλο Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

δ) Για πρώτη φορά από τη σύσταση του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου δεν προβλέπεται η συμμετοχή εκπροσώπων της ΑΔΕΔΥ, διότι η σύμπτωση στο ίδιο πρόσωπο της ιδιότητας του συνδικαλιστικού εκπροσώπου και της ιδιότητας του μέλους του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου δεν συμβιβάζεται με τη φύση και την αποστολή του.

ε) Οι νέες παρ. 12 και 13 επαναλαμβάνουν ρυθμίσεις ζητημάτων λειτουργίας του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, οι οποίες μέχρι τώρα περιλαμβάνονταν στις διατάξεις για τη λειτουργία των υπηρεσιακών συμβουλίων (άρ. 162 ν. 3528/2007). Ενόψει της νέας πενταμελούς συνθέσεως του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, ορίζεται ότι για την απαρτία των Τμημάτων του απαιτείται να μετέχουν τρία μέλη, στα οποία απαραίτητως περιλαμβάνεται ο πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του.

Άρθρο 146Β -  
Σύσταση - συγκρότηση και λειτουργία  
υπηρεσιακών- πειθαρχικών συμβουλίων

Βάσει του μέχρι τώρα ισχύοντος δικαίου, ως πρωτοβάθμια πειθαρχικά συμβούλια για τους δημοσίους υπαλλήλους και τους υπαλλήλους των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου λειτουργούν τα υπηρεσιακά συμβούλια που είναι αρμόδια για την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων αυτών. Στα συμβούλια αυτά κατά την άσκηση πειθαρχικής εξουσίας διαπιστώνονται εγγενείς αδυναμίες, επειδή στη σύνθεσή τους δεν περιλαμβάνονται πρόσωπα με τις ειδικές γνώσεις που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των νομικών ζητημάτων που ανακύπτουν, ουσιαστικών ή διαδικαστικών, από τα οποία δημιουργούνται ακυρότητες. Με το παρόν άρθρο εισάγεται σημαντική καινοτομία με την πρόβλεψη, για πρώτη φορά στη σύγχρονη ιστορία του δημοσίου υπαλληλικού δικαίου, της σύστασης πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων με αρμοδιότητα την άσκηση πειθαρχικής εξουσίας στους δημοσίους υπαλλήλους. Η ποιοτική αναβάθμιση των πειθαρχικών συμβουλίων επιδιώκεται με τη συμμετοχή προσώπων που διαθέτουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία (ανώτερων δικαστικών λειτουργών ή και μελών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους), ώστε να παρέχουν εχέγγυα ορθής διεξαγωγής της διαδικασίας και επαρκούς αντιμετώπισης των νομικών ζητημάτων που ανακύπτουν κατά την εξέταση των υποθέσεων και διακρίβωσης του πραγματικού τους, το οποίο πολλές φορές είναι περίπλοκο. Με τον τρόπο αυτό οι υποθέσεις που οδηγούνται στα πρωτοβάθμια πειθαρχικά συμβούλια θα τυγχάνουν δίκαιης και αντικειμενικής κρίσης και θα περιορισθούν οι υποθέσεις που θα έχουν ανάγκη δευτεροβάθμιας κρίσης. Η αμεροληψία και ουδετερότητα των συμβουλίων ενισχύεται από το γεγονός ότι οι προϊστάμενοι Διευθύνσεων που μετέχουν σ' αυτά δεν προέρχονται από τις υπηρεσίες ή τους φορείς που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους.

ΑΡΘΡΟ ΤΡΙΤΟ

Με τις διατάξεις του άρθρου τρίτου γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές της κείμενης νομοθεσίας στις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου.

#### ΑΡΘΡΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Στο άρθρο αυτό ορίζεται ότι οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται και στο προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, προκειμένου το νέο πειθαρχικό δίκαιο να καταλάβει όσο το δυνατό περισσότερες κατηγορίες υπαλλήλων. Μέχρι σήμερα το πειθαρχικό δίκαιο του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ρυθμιζόνταν αποκλειστικά με το π.δ. 410/1988.

#### ΑΡΘΡΟ ΠΕΜΠΤΟ

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η επέκταση διατάξεων του παρόντος στο μόνιμο προσωπικό των δήμων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών. Το πειθαρχικό δίκαιο του μόνιμου προσωπικού των δήμων ρυθμιζόνταν μέχρι σήμερα με το ν. 3584/2007. Για το μόνιμο προσωπικό των δήμων εφαρμόζονται οι διατάξεις που αφορούν στις αργίες, τα πειθαρχικά παραπτώματα και οι ποινές καθώς και οι διαδικαστικές φύσεως διατάξεις, ενώ για τις πειθαρχικές υποθέσεις έχει αρμοδιότητα ειδικό τμήμα του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιλαμβάνεται ενστάσεων των διωκομένων υπαλλήλων που υπηρετούν στους δήμους και στα νπ.δ.δ. αυτών.

#### ΑΡΘΡΟ ΕΚΤΟ

Ρυθμίσεις πειθαρχικών θεμάτων εκπαιδευτικών και λοιπού προσωπικού αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη σύσταση, σύνθεση και αρμοδιότητα των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων για το εκπαιδευτικό προσωπικό της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και για το λοιπό προσωπικό που ανήκει σε οργανικές μονάδες Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (Υπ.Π.ΔΒΜ.Θ.) και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) που εποπτεύονται από αυτό. Με το παρόν άρθρο εναρμονίζονται οι ρυθμίσεις που αφορούν το ανωτέρω προσωπικό με τις αντίστοιχες ρυθμίσεις που αφορούν το προσωπικό που υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του Υπαλληλικού Κώδικα {ν. 3528/2007 (Α' 26)} ό-πως τροποποιούνται με τα άρθρα πρώτο και δεύτερο του παρόντος.

Ειδικότερα:

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 προβλέπεται η σύσταση ενός ή περισσότερων πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων ανά περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων τα οποία λειτουργούν σε δύο τμήματα.

Στη παράγραφο 2 ορίζονται οι κατηγορίες του προσωπικού που υπάγονται στην αρμοδιότητα του πρώτου τμήματος των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων που ιδρύονται σε κάθε περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης. Για την αποφυγή ερμηνευτικών ασαφειών αναφέρεται, στην δεύτερη περίπτωση, ρητά, ότι στην αρμοδιότητα του πρώτου τμήματος κάθε πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου που λειτουργεί στην οικεία περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης υπάγονται και τα στελέχη της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, εκτός αυτών που υπάγονται σε πρώτο και δεύτερο βαθμό στο δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο καθώς και το εκπαιδευτικό προσωπικό που υπηρετεί σε εκπαι-

δευτικές μονάδες της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης. Επίσης, θεσπίζεται διάταξη γενικής εφαρμογής ώστε να μην υπάρχει περίπτωση εκπαιδευτικού που υπηρετεί, ύστερα από διάθεση ή απόσπαση και βάση ειδικών διατάξεων, σε οποιαδήποτε θέση στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα και να μην υπάγεται στην πειθαρχική εξουσία κάποιου πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου. Στην τρίτη περίπτωση προβλέπεται ότι στο πρώτο τμήμα του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου υπάγεται και το προσωπικό που υπηρετεί σε σχολικές μονάδες της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης (ΣΜΕΑΕ) καθώς και στα Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Δ.Υ.) που αποτελούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπ.Π.ΔΒΜ.Θ. καθώς και οι ιδιοκτήτες και τα στελέχη των ιδιωτικών σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Τέλος, ρυθμίζεται η υπαγωγή στα πρωτοβάθμια πειθαρχικά συμβούλια των εκπαιδευτικών που αποσπώνται στην κεντρική υπηρεσία του Υπ.Π.ΔΒΜ.Θ. καθώς και σε σχολικές ή άλλες υπηρεσιακές μονάδες και φορείς στο εξωτερικό, αντίστοιχα.

Στην παράγραφο 3 ορίζονται οι κατηγορίες του προσωπικού που υπάγονται στην αρμοδιότητα του δεύτερου τμήματος των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων που ιδρύονται σε κάθε περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης.

Στην παράγραφο 4 ρυθμίζεται η σύνθεση των δύο τμημάτων κάθε πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου που συστήνεται ανά περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης.

Στην παράγραφο 5 προβλέπεται η σύσταση πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου στο Υπ.Π.ΔΒΜ.Θ. και ορίζεται ότι είναι αρμόδιο επί του προσωπικού που υπηρετεί στις περιοριστικώς αναφερόμενες υπηρεσιακές μονάδες που ανήκουν στο Υπ.Π.ΔΒΜ.Θ. και στα Ν.Π.Δ.Δ. που εποπτεύονται από αυτό.

Στην παράγραφο 6 ρυθμίζεται η σύνθεση του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου που συστήνεται στο Υπ.Π.ΔΒΜ.Θ.. Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής εισάγεται απόκλιση από τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 146B του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως προστίθεται με το άρθρο δεύτερο του παρόντος νόμου. Η απόκλιση επιβάλλεται προκειμένου να υπάρχει, ως προς το ζήτημα της σύνθεσης του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου, ενιαία αντιμετώπιση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και του λοιπού προσωπικού που ανήκει σε οργανικές μονάδες Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (Υπ.Π.ΔΒΜ.Θ.) και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) που εποπτεύονται από αυτό.

Στην παράγραφο 7 προβλέπεται ειδική πειθαρχική αρμοδιότητα του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου για τους περιφερειακούς διευθυντές εκπαίδευσης, τους σχολικούς συμβούλους, τους διευθυντές εκπαίδευσης, τους γραμματείς των Α.Ε.Ι. και τους συντονιστές εκπαίδευσης του εξωτερικού.

Στην παράγραφο 8 προβλέπεται η λειτουργία Γραμματείας για την διοικητική υποστήριξη των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων και εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων να ρυθμίσει τα ειδικότερα ζητήματα της οργάνωσης και του τρόπου λειτουργίας τους.

Στην παράγραφο 9 ορίζεται ότι για τα θέματα σύνθεσης και λειτουργίας των πειθαρχικών συμβουλίων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας των Α.Ε.Ι. που δεν υπάγονται στο διοικητικό προσωπικό τους καθώς και των

κύριων μελών της Ακαδημίας Αθηνών (Ακαδημαϊκοί) ισχύουν οι κείμενες διατάξεις.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 10 ορίζεται ότι όταν ο Υπουργός Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων συνιστά σε περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης περισσότερα του ενός πρωτοβάθμια πειθαρχικά συμβούλια καθορίζει και την κατά τόπο αρμοδιότητά τους ανάλογα με τον αριθμό των εκπαιδευτικών και του ειδικού επιστημονικού, ερευνητικού, τεχνικού, βοηθητικού και διοικητικού προσωπικού αρμοδιότητας του Υπ.Π.ΔΒΜ.Θ. που υπηρετούν στη διοικητική περιφέρεια κάθε περιφερειακής διεύθυνσης εκπαίδευσης.

Τέλος, στην παράγραφο 11 ορίζεται ότι για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως και 10 του άρθρου 146B του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως προστέθηκε με το άρθρο δεύτερο του παρόντος.

#### ΑΡΘΡΟ ΕΒΔΟΜΟ Μεταβατικές διατάξεις

Με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου αυτού, ορίζεται ότι οι διατάξεις του ουσιαστικού πειθαρχικού δικαίου του παρόντος νόμου καταλαμβάνουν τις πειθαρχικές υποθέσεις που γεννώνται μετά την έναρξη ισχύος αυτού και με τον τρόπο αυτό, διασφαλίζεται η άμεση εφαρμογή των αντικειμενικών και αυστηρών ρυθμίσεων του νέου πλαισίου. Το ίδιο ισχύει και για τις διατάξεις περί αργιών.

Επίσης, για τον ίδιο λόγο επιβάλλεται η άμεση εφαρμογή των νέων διατάξεων του διαδικαστικού πειθαρχικού δικαίου, οι οποίες αποβλέπουν στην ταχύτερη εξέλιξη και ολοκλήρωση της πειθαρχικής διαδικασίας με την

έκδοση πειθαρχικής απόφασης.

Εξαίρεση στον κανόνα αυτό συνιστά η πρόβλεψη για την εξέταση, ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, των εκκρεμών ενστάσεων και η έκδοση πειθαρχικών αποφάσεων. Με τη ρύθμιση αυτή επιδιώκεται όπως το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο ολοκληρώσει την εξέταση όλων των εκκρεμών υποθέσεων, δηλαδή ακόμα και αυτών για τις οποίες το εν λόγω Συμβούλιο δεν θα επιλαμβάνεται υπό την ισχύ των νέων διατάξεων του πειθαρχικού δικαίου.

Αθήνα, 16 Ιανουαρίου 2012

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ  
ΚΑΙ  
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ευάγ. Βενιζέλος

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ  
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ  
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Δ. Ρέππας

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ  
ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ  
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Α. Διαμαντοπούλου

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Α. Γιαννίτσης

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,  
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ  
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ  
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Μ. Παπαϊωάννου

## ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

**Πειθαρχικό Δίκαιο Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου****Άρθρο πρώτο**

Το κεφάλαιο ΣΤ΄ του Μέρους Δ΄ του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α΄ 26 ) αντικαθίσταται ως εξής:

## «ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

## ΑΡΓΙΑ-ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ

## Άρθρο 103

Αυτοδίκαιη θέση σε αργία

1. Τίθεται αυτοδίκαια σε αργία ο υπάλληλος ο οποίος στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία, ύστερα από πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή ένταλμα προσωρινής κράτησης. Υπάλληλος που παραπέμφθηκε αμετακλήτως στο ακροατήριο προκειμένου να δικαστεί για τα αδικήματα της δωροδοκίας, της υπεξαίρεσης περί την υπηρεσία, της κατάχρησης ανηλίκων σε ασέλγεια, της ασέλγειας με κατάχρηση εξουσίας ή της πορνογραφίας ανηλίκων, τίθεται αυτοδίκαια σε αργία. Ο υπάλληλος ασκεί εκ νέου τα καθήκοντά του αν αθωωθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.

2. Τίθεται αυτοδίκαια σε αργία ο υπάλληλος στον οποίο επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης ή της προσωρινής παύσης άνω των έξι (6) μηνών. Η αργία αρχίζει από την κοινοποίηση ή την πλήρη γνώση της πειθαρχικής απόφασης στον υπάλληλο και λήγει είτε την τελευταία ημέρα της προθεσμίας άσκησης προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του αρμόδιου διοικητικού εφετείου είτε εφόσον έχει ασκηθεί προσφυγή, την ημέρα της δημοσίευσης της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του διοικητικού εφετείου.

3. Ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδίκαια στα καθήκοντά του, εάν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο έχει τεθεί σε αργία.

4. Η διαπιστωτική πράξη θέσης σε αργία εκδίδεται από το αρμόδιο για το διορισμό όργανο. Η πράξη επανόδου του υπαλλήλου στην υπηρεσία εκδίδεται από το ίδιο όργανο όταν ο υπάλληλος απολύθηκε ή απολύθηκε υπό όρους μετά από έκδοση εντάλματος προσωρινής κράτησης, μετά από απαλλακτική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του αρμόδιου διοικητικού εφετείου ή τη σχετική βεβαίωση του προέδρου του οικείου δικαστικού σχηματισμού αυτού. Πράξη επανόδου του υπαλλήλου στην υπηρεσία εκδίδεται επίσης και μετά από απαλλακτική απόφαση του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ή σχετική βεβαίωση του Προέδρου αυτού.

5. Ο υπάλληλος επανέρχεται στην υπηρεσία του από την κοινοποίηση σε αυτόν της αντίστοιχης διαπιστωτικής πράξης.

## Άρθρο 104

Δυνητική θέση σε αργία -  
Αναστολή άσκησης καθηκόντων

1. Αν συντρέχουν λόγοι δημόσιου συμφέροντος ή υπηρεσιακοί λόγοι μπορεί να τεθεί σε αργία ο υπάλληλος

κατά του οποίου:

α) έχει ασκηθεί ποινική δίωξη για αδίκημα, το οποίο μπορεί να επισύρει την έκπτωση από την υπηρεσία με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 103 και προκειμένου για το αδίκημα της παράβασης καθήκοντος, εφόσον έχει παραπεμφθεί στο ακροατήριο,

β) έχει ασκηθεί πειθαρχική δίωξη,

γ) υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις για άτακτη διαχείριση, η οποία στηρίζεται σε έκθεση της προϊσταμένης αρχής ή του αρμόδιου επιθεωρητή και

δ) εκδόθηκε ένταλμα προσωρινής κράτησης και ήρθη η προσωρινή κράτηση ή αντικαταστάθηκε με περιοριστικούς όρους.

2. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, όταν διακυβεύεται το συμφέρον της υπηρεσίας και πριν αποφανθεί το πειθαρχικό συμβούλιο, μπορεί να επιβληθεί στον υπάλληλο, από τον προϊστάμενο της αρχής στην οποία υπηρετεί, το μέτρο της αναστολής άσκησης των καθηκόντων του. Στην περίπτωση παράλειψης του προϊσταμένου της αρχής, το μέτρο αυτό μπορεί να επιβληθεί από κάθε πειθαρχικό προϊστάμενο ανώτερο από αυτόν. Η παράλειψη του προϊσταμένου της αρχής να επιβάλει το ως άνω μέτρο ελέγχεται πειθαρχικά από κάθε πειθαρχικό του προϊστάμενο. Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη λήψη του μέτρου, το πειθαρχικό συμβούλιο συνέρχεται και αποφασίζει για τη θέση του υπαλλήλου σε αργία. Κατά τη διάρκεια της αναστολής άσκησης καθηκόντων ο υπάλληλος δεν προσέρχεται στην υπηρεσία. Η αναστολή άσκησης καθηκόντων αίρεται αυτοδικαίως, εάν το πειθαρχικό συμβούλιο δεν επιληφθεί για τη θέση του υπαλλήλου σε αργία εντός της παραπάνω προθεσμίας, χωρίς αυτό να κωλύεται να επιληφθεί και μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας.

3. Η πράξη με την οποία ο υπάλληλος τίθεται σε δυνητική αργία ή επαναφέρεται στα καθήκοντά του εκδίδεται μετά από προηγούμενη απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου. Για τη θέση του υπαλλήλου σε δυνητική αργία απαιτείται προηγούμενη ακρόαση αυτού από το πειθαρχικό συμβούλιο. Αρμόδιο όργανο για την έκδοση της πράξης αυτής είναι ο υπουργός ή το ανώτατο μονομελές όργανο διοίκησης των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή, αν δεν υπάρχει, ο πρόεδρος του συλλογικού οργάνου διοίκησης των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

4. Μετά την πάροδο ενός έτους από τη θέση του υπαλλήλου σε αργία και κάθε έτος το πειθαρχικό συμβούλιο υποχρεούται να αποφαινεται αιτιολογημένα για τη συνέχιση ή μη της αργίας. Η πράξη επανόδου του υπαλλήλου στην υπηρεσία εκδίδεται από το ίδιο όργανο όταν ο υπάλληλος απολύθηκε ή απολύθηκε υπό όρους μετά από έκδοση εντάλματος προσωρινής κράτησης, μετά από απαλλακτική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του αρμόδιου διοικητικού εφετείου ή τη σχετική βεβαίωση του προέδρου του οικείου δικαστικού σχηματισμού αυτού. Πράξη επανόδου του υπαλλήλου στην υπηρεσία εκδίδεται επίσης και μετά από απαλλακτική απόφαση του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ή σχετική βεβαίωση του Προέδρου αυτού.

5. Η αργία αρχίζει από την κοινοποίηση της σχετικής πράξης. Ο υπάλληλος επανέρχεται στα καθήκοντά του από την κοινοποίηση της πράξης του πειθαρχικού συμβουλίου για τη μη συνέχιση της αργίας ή αυτοδίκαια από την τελεσιδικία της ποινικής απόφασης που δεν συνεπά-

γεται έκπτωση, ή της πειθαρχικής απόφασης, η οποία δεν επιβάλλει την ποινή της προσωρινής παύσης άνω των έξι (6) μηνών ή της οριστικής παύσης.

**Άρθρο 105**  
**Συνέπειες αργίας -**  
**αναστολής άσκησης καθηκόντων**

1. Ο υπάλληλος ο οποίος τελεί σε κατάσταση αργίας απέχει από την άσκηση των κύριων και παρεπόμενων καθηκόντων του.

2. Στον υπάλληλο που τελεί σε κατάσταση αργίας ή σε αναστολή άσκησης καθηκόντων καταβάλλεται το ένα τρίτο (1/3) των αποδοχών του με εξαίρεση την περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της παρ.1 του άρθρου 103, κατά την οποία καταβάλλεται το 1/4 των αποδοχών του. Το υπόλοιπο των αποδοχών του ή μέρος αυτού μπορεί να αποδοθεί στον υπάλληλο, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου, εφόσον δεν τεθεί σε αργία σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 103 ή απαλλαγεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.

3. Ο υπάλληλος, στον οποίο επιβλήθηκε οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του, δεν δικαιούται αποδοχές αργίας.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 31 - 35 του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται και κατά τη διάρκεια της αργίας.»

**Άρθρο δεύτερο**

Το Μέρος Ε΄ του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α΄ 26) αντικαθίσταται ως εξής:

**«ΜΕΡΟΣ Ε΄**  
**ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ**

**ΤΜΗΜΑ Α΄**  
**ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΙΝΕΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄**  
**ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ**

**Άρθρο 106**  
**Πειθαρχικό παράπτωμα**

Το πειθαρχικό παράπτωμα συντελείται με υπαίτια πράξη ή παράλειψη του υπαλλήλου που μπορεί να του καταλογισθεί.

**Άρθρο 107**  
**Απαρίθμηση πειθαρχικών παραπτωμάτων**

1. Πειθαρχικά παραπτώματα είναι:

α) πράξεις με τις οποίες εκδηλώνεται άρνηση αναγνώρισης του Συντάγματος ή έλλειψη αφοσίωσης στην Πατρίδα και τη Δημοκρατία,

β) κάθε παράβαση υπαλληλικού καθήκοντος που προσδιορίζεται από τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν στον υπάλληλο οι κείμενες διατάξεις, εντολές και οδηγίες. Το υπαλληλικό καθήκον σε καμία περίπτωση δεν επιβάλλει στον υπάλληλο πράξη ή παράλειψη που να αντίκειται προς τις διατάξεις του Συντάγματος και των νόμων, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 25 του παρόντος,

γ) η παράβαση καθήκοντος κατά τον Ποινικό Κώδικα ή άλλους ειδικούς ποινικούς νόμους,

δ) η απόκτηση οικονομικού οφέλους ή ανταλλάγματος προς όφελος του ιδίου του υπαλλήλου ή τρίτου προσώπου, κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή εξ αφορμής αυτών,

ε) η αναξιοπρεπής ή ανάρμοστη ή ανάξια για υπάλληλο συμπεριφορά εντός ή εκτός υπηρεσίας,

στ) η παράβαση της αρχής της αμεροληψίας,

ζ) η παραβίαση της αρχής της ισότητας των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία που ενσωμάτωσε την Οδηγία 2006/54/ΕΚ στην ελληνική έννομη τάξη,

η) η παράβαση της υποχρέωσης εχεμύθειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του παρόντος,

θ) η σοβαρή απειθεία,

ι) η αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων,

ια) η παραβίαση των υποχρεώσεων του άρθρου 27 του παρόντος, καθώς και η αδικαιολόγητη προτίμηση νεότερων υποθέσεων με παραμέληση παλαιότερων,

ιβ) η άρνηση παροχής πληροφόρησης στους πολίτες και τις αρχές,

ιγ) η μη έγκαιρη απάντηση σε αναφορές πολιτών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις,

ιδ) η χρησιμοποίηση της δημοσιοϋπαλληλικής ιδιότητας ή πληροφοριών που κατέχει ο υπάλληλος λόγω της υπηρεσίας ή της θέσης του, για εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων του ίδιου ή τρίτων προσώπων,

ιε) η αδικαιολόγητη άρνηση προσέλευσης για ιατρική εξέταση,

ιστ) η άμεση ή μέσω τρίτου προσώπου συμμετοχή σε δημοπρασία την οποία διενεργεί επιτροπή, μέλος της οποίας είναι ο υπάλληλος ή όταν η επιτροπή αυτή υπάγεται στην αρχή στην οποία ο υπάλληλος υπηρετεί,

ιζ) η άσκηση κριτικής των πράξεων της προϊσταμένης αρχής που γίνεται δημοσίως, γραπτώς ή προφορικώς, με σκόπιμη χρήση εν γνώσει εκδήλως ανακριβών στοιχείων ή με χαρακτηριστικά απρεπείς εκφράσεις,

ιη) η άρνηση σύμπραξης, συνεργασίας, χορήγησης στοιχείων ή εγγράφων κατά τη διεξαγωγή έρευνας, επιθεώρησης ή ελέγχου από Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές, τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και τα ι-διαίτερα Σώματα και Υπηρεσίες Επιθεώρησης και Ελέγχου,

ιθ) η αδικαιολόγητη μη έγκαιρη σύνταξη ή η σύνταξη μεροληπτικής έκθεσης αξιολόγησης ή η σύνταξη έκθεσης με κρίσεις ή χαρακτηρισμούς που δεν εξειδικεύονται με αναφορά συγκεκριμένων στοιχείων,

κ) η άρνηση ή παρέλκυση εκτέλεσης υπηρεσίας,

κα) η χρησιμοποίηση τρίτων προσώπων για την απόκτηση υπηρεσιακής εύνοιας ή την πρόκληση ή ματαίωση εντολής της υπηρεσίας,

κβ) η σύναψη στενών κοινωνικών σχέσεων με πρόσωπα, με αφορμή το χειρισμό θεμάτων αρμοδιότητας του υπαλλήλου από την αντιμετώπιση των οποίων εξαρτώνται ουσιαστικά συμφέροντα των προσώπων αυτών,

κγ) η φθορά λόγω ασυνήθιστης χρήσης, η εγκατάλειψη ή η παράνομη χρήση πράγματος το οποίο ανήκει στην υπηρεσία,

κδ) η παράλειψη δίωξης και τιμωρίας πειθαρχικού παραπτώματος, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 110 του παρόντος,

κε) η άσκηση εργασίας ή έργου με αμοιβή χωρίς προηγούμενη άδεια της υπηρεσίας,  
 κστ) η απλή απείθεια,  
 κζ) η μη τήρηση του ωραρίου από τον υπάλληλο και η παράλειψη του προϊσταμένου να ελέγχει την τήρησή του,  
 κη) η αμέλεια ή ατελής εκπλήρωση του υπηρεσιακού καθήκοντος,  
 κθ) τα ειδικά πειθαρχικά παραπτώματα που ορίζονται στο στοιχείο α' της παραγράφου 4 του άρθρου 117 του παρόντος νόμου,  
 λ) το ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 130 του παρόντος νόμου,  
 λα) το ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα που προβλέπεται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 144 του παρόντος νόμου,  
 λβ) το ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου τρίτου του παρόντος νόμου.  
 2. Διατάξεις που ορίζουν ειδικά πειθαρχικά παραπτώματα διατηρούνται σε ισχύ.

#### Άρθρο 108

Εφαρμογή αρχών και κανόνων του ποινικού δικαίου

1. Αρχές και κανόνες του ποινικού δικαίου και της ποινικής δικονομίας εφαρμόζονται αναλόγως και στο πειθαρχικό δίκαιο, εφόσον δεν αντίκεινται στις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου και συνάδουν με τη φύση και το σκοπό της πειθαρχικής διαδικασίας.  
 2. Εφαρμόζονται ιδίως οι αρχές και οι κανόνες που αφορούν:  
 α) τους λόγους αποκλεισμού της υπαιτιότητας και της ικανότητας προς καταλογισμό,  
 β) τις ελαφρυντικές ή επιβαρυντικές περιστάσεις για την επιμέτρηση της πειθαρχικής ποινής,  
 γ) την έμπρακτη μετάνοια,  
 δ) το δικαίωμα σιγής του πειθαρχικώς διωκομένου,  
 ε) την πραγματική και νομική πλάνη,  
 στ) το τεκμήριο της αθωότητας του πειθαρχικώς διωκομένου,  
 ζ) την προστασία των δικαιολογημένων συμφερόντων του πειθαρχικώς διωκομένου ή της υπηρεσίας για τη διατύπωση δυσμενών κρίσεων και εκφράσεων ή τη διενέργεια εκδηλώσεων εκ μέρους του εν λόγω υπαλλήλου εφόσον δεν στοιχειοθετείται το πειθαρχικό παράπτωμα της αναξιοπρεπούς ή ανάρμοστης ή ανάξιας για υπάλληλο συμπεριφοράς.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

##### Άρθρο 109 Πειθαρχικές ποινές

1. Οι πειθαρχικές ποινές που επιβάλλονται στους υπαλλήλους είναι:  
 α) η έγγραφη επίπληξη,  
 β) το πρόστιμο έως τις αποδοχές δώδεκα (12) μηνών,  
 γ) η στέρηση του δικαιώματος για προαγωγή από ένα (1) έως πέντε (5) έτη,  
 δ) η στέρηση του δικαιώματος συμμετοχής σε διαδικασία επιλογής προϊσταμένου οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου από ένα (1) έως πέντε (5) έτη,

ε) η αφαίρεση της άσκησης των καθηκόντων προϊσταμένου οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου για τη θητεία ή το υπόλοιπό της,  
 στ) ο υποβιβασμός έως δύο (2) βαθμούς.

ζ) η προσωρινή παύση από τρεις (3) έως δώδεκα (12) μήνες με πλήρη στέρηση των αποδοχών και  
 η) η οριστική παύση.

2. Για την επιβολή οποιασδήποτε πειθαρχικής ποινής σε υπάλληλο συνεκτιμώνται οι ιδιαίτερες συνθήκες τέλεσης του παραπτώματος, η εν γένει προσωπικότητα του υπαλλήλου, καθώς και η υπηρεσιακή του εικόνα όπως προκύπτει από το προσωπικό του μητρώο και τηρείται η αρχή της αναλογικότητας.

3. Όταν επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές των περιπτώσεων γ' έως ζ' της παραγράφου 1 και συντρέχουν επιβαρυντικές περιστάσεις, το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να επιβάλει επιπλέον διοικητική κύρωση από 3.000 έως 30.000 ευρώ. Όταν επιβάλλεται η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης και πρόκειται για πειθαρχικά παραπτώματα των περιπτώσεων δ' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 107 του παρόντος που σχετίζονται με οικονομικό αντικείμενο, το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να επιβάλει επιπλέον διοικητική κύρωση από 10.000 έως 100.000 ευρώ.

4. Η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης μπορεί να επιβληθεί στον υπάλληλο και αν: α) κατά την προηγούμενη της διάπραξης του παραπτώματος πενταετία είχαν επιβληθεί σε αυτόν τρεις (3) τουλάχιστον πειθαρχικές ποινές ανώτερες του προστίμου αποδοχών ενός (1) μηνός ή β) κατά την προηγούμενη της διάπραξης του παραπτώματος τριετία είχε τιμωρηθεί για το ίδιο παράπτωμα με ποινή ανώτερη του προστίμου αποδοχών ενός (1) μηνός.

5.α. Για τα παραπτώματα των περιπτώσεων α', γ', δ', θ' της παρ. 1 του άρθρου 107 δεν μπορεί να επιβληθεί ποινή κατώτερη του υποβιβασμού.

Για το παράπτωμα της περίπτωσης ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 107 δεν μπορεί να επιβληθεί ποινή κατώτερη του υποβιβασμού εφόσον η αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των υπηρεσιακών καθηκόντων υπερβαίνει τις είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες συνεχώς ή τις τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες σε διάστημα ενός (1) έτους.

β. Για τα παραπτώματα των περιπτώσεων ιδ', ιε', ιστ', ιη', ιθ', ια', ιβ', ιγ' της παρ. 1 του άρθρου 107 δεν μπορεί να επιβληθεί ποινή κατώτερη του προστίμου.

γ. Για τα λοιπά παραπτώματα μπορεί να επιβληθεί οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΔΙΩΞΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΩΝ

##### Άρθρο 110 Δίωξη πειθαρχικών παραπτωμάτων

1. Η δίωξη και η τιμωρία πειθαρχικών παραπτωμάτων αποτελεί καθήκον των πειθαρχικών οργάνων.

2. Κατ' εξαίρεση, για παραπτώματα που θα επέσυραν την ποινή της έγγραφης επίπληξης, η δίωξη απόκειται στη διακριτική εξουσία των πειθαρχικών οργάνων, τα οποία λαμβάνουν υπόψη αφ' ενός το συμφέρον της υπηρεσίας και αφ' ετέρου τις συνθήκες διάπραξης τους και την υπηρεσιακή γενικώς διαγωγή του υπαλλήλου. Αν το πειθαρχικό όργανο αποφασίσει να μην ασκήσει δίωξη, υ-

ποχρεούται να ενημερώσει, με αιτιολογημένη έκθεσή του, τον αμέσως ανώτερο πειθαρχικό προϊστάμενο. Αντίγραφο της έκθεσης χορηγείται στον υπάλληλο και τίθεται στο προσωπικό του μητρώο. Το αντίγραφο αυτό δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για δυσμενή κρίση του υπαλλήλου.

3. Δεν επιτρέπεται δεύτερη δίωξη για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα.

4. Η βαθμολογική ή η μισθολογική εξέλιξη του υπαλλήλου δεν αίρει το πειθαρχικώς κολάσιμο παραπτώματος που διαπράχθηκε πριν από την εξέλιξη αυτή.

5. Πράξεις που έχουν τελεστεί από υπάλληλο κατά τη διάρκεια προγενέστερης υπηρεσίας του σε δημόσια υπηρεσία, οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλο νομικό πρόσωπο του δημόσιου τομέα τιμωρούνται πειθαρχικά, εάν δεν έχει παρέλθει ο χρόνος παραγραφής τους.

#### Άρθρο 111

##### Σχέση πειθαρχικού παραπτώματος και ποινής

1. Σε περίπτωση που ο υπάλληλος διέπραξε περισσότερα πειθαρχικά παραπτώματα επιβάλλεται, κατά συγχώνευση, μία συνολική ποινή, κατά την επιμέτρηση της οποίας λαμβάνεται υπόψη από το πειθαρχικό όργανο η βαρύτητα όλων των πειθαρχικών παραπτωμάτων.

2. Κατά την επιμέτρηση των πειθαρχικών ποινών λαμβάνονται υπόψη οι αρχές και οι κανόνες των περιπτώσεων β', γ', ε' και ζ' της παρ. 2 του άρθρου 108. Η υποτροπή αποτελεί ιδιαίτερος επιβαρυντική περίπτωση για την επιμέτρηση της ποινής.

#### Άρθρο 112

##### Παραγραφή πειθαρχικών παραπτωμάτων

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα παραγράφονται μετά πέντε (5) έτη από την ημέρα που διαπράχθηκαν. Τα πειθαρχικά παραπτώματα των περιπτώσεων α', γ', δ', θ' και ι' της παρ. 1 του άρθρου 107 του παρόντος παραγράφονται μετά επτά (7) έτη. Κατ' εξαίρεση για το πειθαρχικό παράπτωμα της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 107, η παραγραφή αρχίζει από την ημερομηνία που ο αρμόδιος πειθαρχικώς προϊστάμενος έλαβε γνώση της τέλεξης της πράξης.

2. Πειθαρχικό παράπτωμα το οποίο αποτελεί και ποινικό αδίκημα δεν παραγράφεται πριν παραγραφεί το ποινικό αδίκημα. Για τα παραπτώματα αυτά οι πράξεις της ποινικής διαδικασίας διακόπτουν την παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος.

3. Η κλήση σε απολογία ή η παραπομπή στο πειθαρχικό συμβούλιο διακόπτουν την παραγραφή. Στις περιπτώσεις αυτές ο συνολικός χρόνος παραγραφής ως την έκδοση της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης δεν μπορεί να υπερβεί τα επτά (7) έτη και προκειμένου για τα παραπτώματα των περιπτώσεων α', γ', δ', θ' και ι' της παρ. 1 του άρθρου 107 του παρόντος, τα δέκα (10) έτη.

4. Η παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος διακόπτεται επίσης από την τέλεση νέου πειθαρχικού παραπτώματος, το οποίο αποσκοπεί στην απόκρυψη ή την παρεμπόδιση της πειθαρχικής δίωξης του πρώτου. Στην περίπτωση αυτή το πρώτο παράπτωμα παραγράφεται όταν παραγραφεί το δεύτερο, εφόσον η παραγραφή του δεύτερου συντελείται σε χρόνο μεταγενέστερο της παραγραφής του πρώτου.

5. Δεν παραγράφεται το πειθαρχικό παράπτωμα για το

οποίο εκδόθηκε πειθαρχική απόφαση που επιβάλλει πειθαρχική ποινή σε πρώτο βαθμό.

#### Άρθρο 113

##### Λήξη πειθαρχικής ευθύνης

1. Ο υπάλληλος ο οποίος απώλεσε την υπαλληλική ιδιότητα με οποιονδήποτε τρόπο δεν διώκεται πειθαρχικώς, η πειθαρχική όμως διαδικασία η οποία τυχόν έχει αρχίσει, συνεχίζεται και μετά τη λύση της υπαλληλικής σχέσης με εξαίρεση την περίπτωση του θανάτου.

2. Όταν συντρέχει η περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου, το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να επιβάλει οποιαδήποτε από τις προβλεπόμενες πειθαρχικές ποινές. Σε περίπτωση που η επιβλητέα πειθαρχική ποινή είναι ανώτερη του προστίμου, το πειθαρχικό συμβούλιο την μετατρέπει ανάλογα με τη βαρύτητα του παραπτώματος σε ποινή προστίμου αποδοχών έως δώδεκα (12) μηνών, με δυνατότητα επιβολής και διοικητικής κύρωσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 109.

#### Άρθρο 114

##### Σχέση της πειθαρχικής διαδικασίας με την ποινική δίκη

1. Η πειθαρχική διαδικασία είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από την ποινική ή άλλη δίκη.

2. Η ποινική δίκη δεν αναστέλλει την πειθαρχική διαδικασία. Το πειθαρχικό όργανο όμως μπορεί με απόφασή του, η οποία είναι ελευθέρως ανακλητή, να διατάξει, για εξαιρετικούς λόγους, την αναστολή της πειθαρχικής διαδικασίας, η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει το ένα (1) έτος. Αναστολή δεν επιτρέπεται σε περίπτωση που το πειθαρχικό παράπτωμα προκάλεσε δημόσιο σκάνδαλο ή θίγει σοβαρά το κύρος της υπηρεσίας.

3. Το πειθαρχικό όργανο δεσμεύεται από την κρίση που περιέχεται σε αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή σε αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα, μόνο ως προς την ύπαρξη ή την ανυπαρξία πραγματικών περιστατικών που στοιχειοθετούν την αντικειμενική υπόσταση πειθαρχικού παραπτώματος.

4. Αν μετά την έκδοση πειθαρχικής απόφασης με την οποία απαλλάσσεται ο υπάλληλος ή επιβάλλεται ποινή κατώτερη από την οριστική παύση, εκδοθεί αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου με την οποία διαπιστώνονται πραγματικά περιστατικά που συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση παραπτώματος της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 109 του παρόντος, η πειθαρχική διαδικασία επαναλαμβάνεται με τη διαδικασία του άρθρου 143. Επίσης επαναλαμβάνεται η πειθαρχική διαδικασία, αν μετά την έκδοση καταδικαστικής πειθαρχικής απόφασης, με την οποία επιβάλλεται οποιαδήποτε ποινή, εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική ποινική απόφαση ή αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα για την πράξη ή την παράλειψη, για την οποία τιμωρήθηκε πειθαρχικά ο υπάλληλος.

5. Η επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας επιτρέπεται και όταν έχει εκδοθεί καταδικαστική πειθαρχική απόφαση, χωρίς να έχει λάβει υπόψη καταδικαστική ποινική απόφαση που προηγήθηκε.

6. Ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών έχει υποχρέωση να ανακοινώνει αμέσως στην προϊσταμένη αρχή του υπαλλήλου κάθε ποινική δίωξη που ασκείται κατ' αυτού. Στην ίδια αρχή ανακοινώνεται επίσης από τον αρμόδιο

εισαγγελέα ή απόφαση ή το βούλευμα με το οποίο τερματίζεται η δίωξη. Σε περίπτωση εγκλεισμού σε σωφρονιστικό κατάστημα, ο διευθυντής φυλακών γνωστοποιεί τούτο, χωρίς καθυστέρηση, στην προϊστάμενη αρχή του υπαλλήλου.

**Άρθρο 115**  
**Αυτοτέλεια κολασίμου του πειθαρχικού παραπτώματος**

Σε περίπτωση αποκατάστασης, απονομής χάριτος ή άρσης με οποιονδήποτε άλλο τρόπο του κολασίμου ή μεταβολής των συνεπειών της ποινικής καταδίκης, δεν αίρεται το πειθαρχικώς κολάσιμο της πράξης.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄**  
**ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ**

**Άρθρο 116**  
**Πειθαρχικά όργανα**

Πειθαρχική εξουσία στους υπαλλήλους ασκούν:

- α) οι πειθαρχικώς προϊστάμενοί τους,
- β) το διοικητικό συμβούλιο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου για τους υπαλλήλους του νομικού προσώπου,
- γ) το πειθαρχικό συμβούλιο του οικείου φορέα,
- δ) το πειθαρχικό συμβούλιο του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για τις περιπτώσεις της παρ. 4 του άρθρου 117 του παρόντος,
- ε) το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο,
- στ) ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης,
- ζ), το διοικητικό εφετείο και η) το Συμβούλιο της Επικρατείας.

**Άρθρο 117**  
**Πειθαρχικώς προϊστάμενοι**

1. Πειθαρχικώς προϊστάμενοι των υπαλλήλων των κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών που ανήκουν στην αρμοδιότητά τους είναι:

- α) ο Υπουργός,
- β) ο Γενικός Γραμματέας Υπουργείου ή Γενικής Γραμματείας,
- γ) ο Γενικός Γραμματέας αυτοτελούς υπηρεσίας,
- δ) ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης,
- ε) ο Ειδικός Γραμματέας,
- στ) ο Ελεγκτής Νομιμότητας,
- ζ) ο προϊστάμενος γενικής διεύθυνσης,
- η) ο προϊστάμενος διεύθυνσης.

2. Επίσης πειθαρχικώς προϊστάμενοι είναι:

α) Ο αρχηγός των ενόπλων δυνάμεων και οι αρχηγοί του στρατού, του ναυτικού και της αεροπορίας, των σωμάτων ασφαλείας και του λιμενικού σώματος για τους πολιτικούς υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτούς.

β) Οι διοικητές μονάδων και σχολών των ενόπλων δυνάμεων, των σωμάτων ασφαλείας και του λιμενικού σώματος για τους πολιτικούς υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτούς.

γ) Οι διευθυντές καταστημάτων ή οι προϊστάμενοι υπηρεσιών εφόσον είναι ανώτατοι ή ανώτεροι αξιωματικοί, για τους πολιτικούς υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτούς.

δ) Ο διοικητής του Αγίου Όρους για όλους τους πολιτι-

κούς υπαλλήλους που υπάγονται στην αρμοδιότητά του.

ε) Ο πρόεδρος ή ο επικεφαλής ανεξάρτητης διοικητικής αρχής για τους υπαλλήλους της.

3. Πειθαρχικώς προϊστάμενοι για τοος υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου είναι:

α) Ο διοικητής ή ο πρόεδρος του συλλογικού οργάνου, ο οποίος ασκεί διοίκηση, ο υποδιοικητής, ο γενικός γραμματέας ή ο αναπληρωτής γενικός γραμματέας, για όλους τους υπαλλήλους του νομικού προσώπου.

β) Ο πρόεδρος της Ακαδημίας Αθηνών για τους υπαλλήλους της.

γ) Ο πρύτανης ΑΕΙ για όλους τους υπαλλήλους αυτού και ο κοσμήτορας σχολής ΑΕΙ για τους υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτόν.

δ) Ο προϊστάμενος γενικής διεύθυνσης ή ο προϊστάμενος διεύθυνσης για τους υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτούς.

4. Πειθαρχική εξουσία μπορεί να ασκεί και ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης:

α) στους υπαλλήλους του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου για ανάρμοστη συμπεριφορά προς τους πολίτες, αδικαιολόγητη μη εξυπηρέτησή τους, μη έγκαιρη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους, άρνηση συνεργασίας με τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) και μη εφαρμογή των περί απλούστευσης των διαδικασιών και καταπολέμησης της γραφειοκρατίας διατάξεων,

β) στους υπαλλήλους των Κ.Ε.Π. για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα. Ειδικά για τους υπαλλήλους των Κ.Ε.Π. που ανήκουν στους ΟΤΑ ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μπορεί να ασκεί πειθαρχική δίωξη ενώπιον του αρμοδίου οργάνου κατά την κείμενη νομοθεσία.

**Άρθρο 118**  
**Αρμοδιότητα πειθαρχικώς προϊσταμένων**

1. Όλοι οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι μπορούν να επιβάλουν την ποινή της έγγραφης επίπληξης. Την ποινή του προστίμου μπορούν να επιβάλλουν οι εξής με τις πιο κάτω διακρίσεις:

α) Ο Υπουργός έως και τις αποδοχές τριών (3) μηνών.

β) Ο Γενικός Γραμματέας Υπουργείου ή Γενικής Γραμματείας ή αυτοτελούς υπηρεσίας, ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο Ειδικός Γραμματέας, ο Ελεγκτής Νομιμότητας, ο αρχηγός των ενόπλων δυνάμεων και οι αρχηγοί του στρατού ξηράς, του ναυτικού και της αεροπορίας, των σωμάτων ασφαλείας και του λιμενικού σώματος έως και τις αποδοχές δύο (2) μηνών.

γ) Οι διοικητές μονάδων και σχολών των ενόπλων δυνάμεων, των σωμάτων ασφαλείας και του λιμενικού σώματος, οι διευθυντές καταστημάτων και οι προϊστάμενοι στρατιωτικών υπηρεσιών ή υπηρεσιών των σωμάτων ασφαλείας ή του λιμενικού σώματος αν είναι ανώτατοι αξιωματικοί έως και τις αποδοχές ενός (1) μηνός και αν είναι ανώτεροι έως και το ένα δεύτερο των μηνιαίων αποδοχών.

δ) Ο διοικητής του Αγίου Όρους, ο πρόεδρος ή ο επικεφαλής ανεξάρτητης διοικητικής αρχής, ο διοικητής ή ο πρόεδρος συλλογικού οργάνου, ο οποίος ασκεί διοίκηση, ο υποδιοικητής, ο γενικός γραμματέας ή ο αναπληρωτής γενικός γραμματέας νομικού προσώπου έως και τις αποδοχές ενός (1) μηνός.

ε) Ο πρύτανης ΑΕΙ έως και τις αποδοχές ενός (1) μηνός. Ο κοσμήτορας σχολής ΑΕΙ, έως και τα δύο τρίτα των μηνιαίων αποδοχών.

στ) Ο προϊστάμενος γενικής διεύθυνσης έως και τα δύο τρίτα των μηνιαίων αποδοχών.

ζ) Ο προϊστάμενος διεύθυνσης έως και το ένα τέταρτο των μηνιαίων αποδοχών.

2. Η αρμοδιότητα των πειθαρχικών προϊσταμένων είναι αμεταβίβαστη, εκτός εάν από διάταξη νόμου προβλέπεται διαφορετικά.

3. Αρμόδιος πειθαρχικώς προϊστάμενος είναι εκείνος στον οποίο υπάγεται οργανικά ο υπάλληλος κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 117. Αν ο υπάλληλος υπηρετεί σε άλλη υπηρεσία από αυτή της οργανικής του θέσης, αρμόδιος πειθαρχικώς προϊστάμενος είναι ο προϊστάμενος της υπηρεσίας στην οποία υπηρετεί ο υπάλληλος κατά το χρόνο τέλεσης του πειθαρχικού παραπτώματος, εφόσον το πειθαρχικό παράπτωμα σχετίζεται με την άσκηση καθηκόντων του στην υπηρεσία αυτή.

4. Οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι και το διοικητικό συμβούλιο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου επιλαμβάνονται αυτεπαγγέλτως.

5. Αν έχουν επιληφθεί αρμοδίως περισσότεροι πειθαρχικώς προϊστάμενοι, η πειθαρχική διαδικασία συνεχίζεται μόνο από εκείνον που κάλεσε πρώτος σε απολογία τον υπάλληλο. Ο ανώτερος πειθαρχικώς προϊστάμενος ή το διοικητικό συμβούλιο νομικού προσώπου έχουν, σε κάθε περίπτωση, δικαίωμα να ζητήσουν την παραπομπή σε αυτούς της πειθαρχικής υπόθεσης, εφόσον δεν έχει εκδοθεί πειθαρχική απόφαση. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 117 του παρόντος ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης νοείται ως ανώτερος πειθαρχικώς προϊστάμενος.

6. Αν ο πειθαρχικώς προϊστάμενος, ο οποίος έχει επιληφθεί, κρίνει ότι το παράπτωμα επισύρει ποινή ανώτερη της αρμοδιότητάς του, παραπέμπει την υπόθεση σε οποιονδήποτε ανώτερο αυτού πειθαρχικώς προϊστάμενο μέχρι και τον Υπουργό ή και το διοικητικό συμβούλιο του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, αν πρόκειται για υπάλληλο του νομικού προσώπου. Αν και ο Υπουργός ή το διοικητικό συμβούλιο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου κρίνει ότι η προσήκουσα ποινή είναι ανώτερη και της δικής του αρμοδιότητας, παραπέμπει το θέμα στο πειθαρχικό συμβούλιο. Στην περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 117 του παρόντος η παραπομπή γίνεται στο πειθαρχικό συμβούλιο του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

#### Άρθρο 119

Αρμοδιότητα διοικητικών συμβουλίων  
νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου

Τα διοικητικά συμβούλια νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου μπορεί να επιβάλουν τις ποινές της έγγραφης επίπληξης και του προστίμου έως και τις αποδοχές τριών (3) μηνών.

#### Άρθρο 120

Αρμοδιότητα πειθαρχικών συμβουλίων

1. Τα πειθαρχικά συμβούλια μπορεί να επιβάλουν οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή.

Τα πειθαρχικά συμβούλια κρίνουν σε πρώτο βαθμό ύστερα από παραπομπή της υπόθεσης σε αυτά και σε δεύτερο βαθμό ύστερα από άσκηση ένστασης κατά αποφάσεων πειθαρχικών προϊσταμένων.

Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο αποφαιίνεται σε δεύτερο βαθμό ύστερα από ένσταση κατά αποφάσεων των πειθαρχικών συμβουλίων και σε πρώτο βαθμό για την εκδίκαση του παραπτώματος της παρ. 2 του άρθρου 122 του παρόντος. Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο είναι το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο των ανωτάτων υπαλλήλων του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ., το οποίο κρίνει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό.

2. Αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο είναι το συμβούλιο της υπηρεσίας στην οποία υπάγεται οργανικά ο υπάλληλος κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 117 του παρόντος. Προκειμένου για υπάλληλο ο οποίος κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος υπηρετεί με οποιαδήποτε υπηρεσιακή σχέση ή κατάσταση σε άλλη υπηρεσία, αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο είναι το συμβούλιο της υπηρεσίας στην οποία υπηρετεί εφόσον το πειθαρχικό παράπτωμα σχετίζεται με την άσκηση των καθηκόντων του στην υπηρεσία αυτή.

3. Συγκρούσεις αρμοδιότητας μεταξύ περισσότερων πειθαρχικών συμβουλίων για την κρίση του ίδιου παραπτώματος αίρονται από τον πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Οι καταφατικές συγκρούσεις αίρονται, εφόσον δεν έχει εκδοθεί οριστική απόφαση ενός τουλάχιστον από τα συμβούλια που έχουν επιληφθεί. Οι αποφατικές συγκρούσεις αίρονται, εφόσον οι αποφάσεις δύο τουλάχιστον συμβουλίων που έχουν κηρυχθεί αναρμόδια, είναι τελεσίδικες. Για την άρση απαιτείται αίτηση της υπηρεσίας ή του υπαλλήλου. Αν πρόκειται για καταφατική σύγκρουση, την άρση μπορεί να τη ζητήσει και ο πρόεδρος ενός από τα πειθαρχικά συμβούλια που έχουν επιληφθεί.

#### Άρθρο 121

Ενιαία κρίση πειθαρχικών παραπτωμάτων

1. Περισσότερα του ενός πειθαρχικά παραπτώματα του ίδιου υπαλλήλου είναι δυνατόν, κατά την κρίση του πειθαρχικού οργάνου, να κρίνονται ενιαίως, εφόσον σχετίζονται με καθήκοντα υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

2. Περισσότεροι υπάλληλοι που διώκονται για το ίδιο ή για συναφή πειθαρχικά παραπτώματα, είναι δυνατόν να κρίνονται ενιαίως, εφόσον συντρέχει η προϋπόθεση της προηγούμενης παραγράφου.

3. Αν στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου τα πειθαρχικά όργανα που είναι αρμόδια να επιληφθούν είναι διαφορετικά, αρμόδιο για την κρίση όργανο είναι:

α) μεταξύ περισσότερων πειθαρχικών προϊσταμένων ο ιεραρχικώς ανώτερος, και σε περίπτωση προϊσταμένων του αυτού ιεραρχικού επιπέδου, εκείνος που έχει επιληφθεί πρώτος,

β) μεταξύ περισσότερων πειθαρχικών συμβουλίων, εκείνο που έχει επιληφθεί πρώτο και

γ) μεταξύ πειθαρχικού προϊσταμένου, διοικητικού συμβουλίου των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και πειθαρχικού συμβουλίου, το τελευταίο.

ΤΜΗΜΑ Β΄  
ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄  
ΑΣΚΗΣΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΔΙΩΣΗΣ

Άρθρο 122  
Άσκηση πειθαρχικής δίωξης

1. Η πειθαρχική δίωξη αρχίζει είτε με την κλήση του υπαλλήλου σε απολογία από το μονομελές πειθαρχικό όργανο είτε με την παραπομπή του στο πειθαρχικό συμβούλιο. Η πειθαρχική διαδικασία ολοκληρώνεται εντός δύο μηνών από την κλήση σε απολογία είτε με την έκδοση πειθαρχικής απόφασης μονομελούς οργάνου είτε με παραπομπή ενώπιον πειθαρχικού συμβουλίου. Σε περίπτωση παραπομπής ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου, η πειθαρχική διαδικασία ολοκληρώνεται εντός τριών μηνών από την παραπομπή.

2. Η υπαίτια παράβαση της διάταξης του τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα. Το παράπτωμα αυτό, για τα μέλη του πειθαρχικού συμβουλίου, εκδικάζεται μετά από παραπομπή ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

Άρθρο 123  
Παραπομπή στο πειθαρχικό συμβούλιο

1. Αν ο Υπουργός κρίνει ότι το πειθαρχικό παράπτωμα τιμωρείται με ποινή μεγαλύτερη της αρμοδιότητάς του, παραπέμπει την υπόθεση στο πειθαρχικό συμβούλιο. Για τους υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου η πειθαρχική υπόθεση παραπέμπεται για τον ίδιο λόγο στο πειθαρχικό συμβούλιο από το διοικητικό συμβούλιο του νομικού προσώπου. Η παραπομπή είναι υποχρεωτική όταν υπάρχει αιτιολογημένη πρόταση αρμόδιας υπηρεσίας.

2. Ο Υπουργός ή ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης όταν λάβει γνώση πειθαρχικού παραπτώματος που τελέσθηκε από υπάλληλο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, το οποίο εποπτεύεται από αυτόν, παραπέμπει την υπόθεση ενώπιον του οικείου πειθαρχικού συμβουλίου για την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου.

2. Δεν επιτρέπεται παραπομπή στο πειθαρχικό συμβούλιο μετά την έκδοση οριστικής απόφασης για το ίδιο παράπτωμα από οποιοδήποτε πειθαρχικό όργανο.

Άρθρο 124  
Διαδικασία και συνέπειες παραπομπής

1. Στο έγγραφο, με το οποίο η υπόθεση παραπέμπεται στο πειθαρχικό συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 123 του παρόντος, πρέπει να προσδιορίζονται επακριβώς κατά τόπο και χρόνο τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν το πειθαρχικό παράπτωμα και ο διωκόμενος υπάλληλος.

2. Το παραπεμπτήριο έγγραφο κοινοποιείται στον διωκόμενο υπάλληλο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 138 και αποστέλλεται με το φάκελο της υπόθεσης στο πειθαρχικό συμβούλιο. Αν κατά τη διαδικασία ανακρίψουν ευθύνες και για άλλους υπαλλήλους που δεν περιλαμβάνονται στο παραπεμπτήριο έγγραφο, το συμβούλιο τους καλεί σε απολογία και συνεχίζει την περαιτέρω

διαδικασία χωρίς γνωστοποίηση του παραπεμπτηρίου. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να αποφασίζει τη συνεκδίκαση των παραπτωμάτων αυτών με τα παραπτώματα των περιλαμβανομένων στο παραπεμπτήριο.

3. Η έκδοση του παραπεμπτηρίου εγγράφου καταργεί την εκκρεμή πειθαρχική διαδικασία ενώπιον άλλου πειθαρχικού οργάνου.

4. Το παραπεμπτήριο έγγραφο δεν ανακαλείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄  
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ-  
ΕΝΟΡΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ -  
ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΑΝΑΚΡΙΣΗ

Άρθρο 125  
Προκαταρκτική εξέταση

1. Προκαταρκτική εξέταση είναι η άτυπη συλλογή και καταγραφή στοιχείων για να διαπιστωθεί η τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος και οι συνθήκες τέλεσής του.

2. Προκαταρκτική εξέταση μπορεί να ενεργήσει ή να διατάξει κάθε πειθαρχικώς προϊστάμενος του υπαλλήλου. Η προκαταρκτική εξέταση περατώνεται εντός μηνός από την ημερομηνία κατά την οποία ο πειθαρχικώς προϊστάμενος έλαβε γνώση των περιστατικών, που πιθανόν συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα ή, αν η προκαταρκτική εξέταση διεξάγεται από υπάλληλο ύστερα από εντολή του πειθαρχικώς προϊσταμένου, από την ημερομηνία που κοινοποιήθηκε στον υπάλληλο η απόφαση της ανάθεσής της.

3. Αν αυτός που ενεργεί προκαταρκτική εξέταση κρίνει, με βάση τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί, ότι δεν συντρέχει περίπτωση πειθαρχικής δίωξης, περατώνει την εξέταση με αιτιολογημένη έκθεσή του. Στην περίπτωση αυτή δεν αποκλείεται η ενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης από ανώτερο πειθαρχικώς προϊστάμενο. Αν, αντιθέτως, αυτός που ενεργεί προκαταρκτική εξέταση κρίνει ότι έχει διαπραχθεί πειθαρχικό παράπτωμα, το οποίο τιμωρείται με ποινή της αρμοδιότητάς του, καλεί τον υπάλληλο σε απολογία σύμφωνα με το άρθρο 134 του παρόντος. Αν κρίνει, είτε πριν από την κλήση του υπαλλήλου σε απολογία είτε μετά την απολογία του, ότι δικαιολογείται η επιβολή βαρύτερης ποινής, ενεργεί σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 118 του παρόντος. Αν, τέλος, κρίνει ότι το πειθαρχικό παράπτωμα χρειάζεται περαιτέρω διερεύνηση, διατάσσει την ενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης.

Άρθρο 126  
Ένορκη διοικητική εξέταση

1. Ένορκη διοικητική εξέταση (Ε.Δ.Ε.) ενεργείται κάθε φορά που η υπηρεσία έχει σοβαρές υπόνοιες ή σαφείς ενδείξεις για τη διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος. Η εξέταση αυτή αποσκοπεί στη συλλογή στοιχείων για τη διαπίστωση της τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος και τον προσδιορισμό των προσώπων που τυχόν ευθύνονται, καθώς και στη διερεύνηση των συνθηκών κάτω από τις οποίες αυτό έχει τελεστεί. Η ένορκη διοικητική εξέταση δεν συνιστά έναρξη πειθαρχικής δίωξης.

2. Η ένορκη διοικητική εξέταση διατάσσεται από οποιονδήποτε πειθαρχικώς προϊστάμενο και ενεργείται από μόνιμο υπάλληλο με βαθμό τουλάχιστον Α΄ του ίδιου Υπουργείου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου και σε

καμία περίπτωση κατώτερου βαθμού εκείνου στον οποίο αποδίδεται η πράξη. Η ενέργεια της ένορκης διοικητικής εξέτασης μπορεί να ανατίθεται και σε μόνιμο δημόσιο υπάλληλο τουλάχιστον με βαθμό Α΄ άλλου Υπουργείου ή, προκειμένου για νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, του Υπουργείου που το εποπτεύει. Η ένορκη διοικητική εξέταση περατώνεται εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία που κοινοποιήθηκε στον υπάλληλο η απόφαση ανάθεσης διεξαγωγής της. Ο υπάλληλος, ο οποίος διεξάγει την ένορκη διοικητική εξέταση μπορεί να ζητήσει, με πλήρως αιτιολογημένη αίτησή του, παράταση της προθεσμίας αυτής έως ένα μήνα.

Αν ο υπάλληλος, στον οποίο αποδίδεται η διάπραξη του πειθαρχικού παραπτώματος, είναι προϊστάμενος οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου, η εντολή για διενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης ανατίθεται σε προϊστάμενο τουλάχιστον ίδιου επιπέδου οργανικής μονάδας.

3. Κατά την εξέταση του υπαλλήλου, στον οποίο αποδίδεται η διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 130 παράγραφο 3 και 132 του παρόντος.

4. Η ένορκη διοικητική εξέταση ολοκληρώνεται με την υποβολή αιτιολογημένης έκθεσης του υπαλλήλου που την ενεργεί. Η έκθεση αυτή υποβάλλεται, με όλα τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν, στον πειθαρχικό προϊστάμενο ο οποίος διέταξε τη διενέργεια της εξέτασης. Εφόσον με την έκθεση διαπιστώνεται η διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος από συγκεκριμένο υπάλληλο, ο πειθαρχικώς προϊστάμενος υποχρεούται να ασκήσει πειθαρχική δίωξη.

5. Διατάξεις που προβλέπουν τη διενέργεια ένορκων διοικητικών εξετάσεων οποιασδήποτε μορφής από ειδικά όργανα δεν θίγονται.

6. Οι διατάξεις των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 127, καθώς και οι διατάξεις των άρθρων 129 και 131 του παρόντος, εφαρμόζονται αναλόγως.

#### Άρθρο 127 Πειθαρχική ανάκριση

1. Πειθαρχική ανάκριση διεξάγεται υποχρεωτικά κατά τη διαδικασία ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου. Κατ' εξαίρεση δεν είναι υποχρεωτική η ανάκριση στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση του πειθαρχικού παραπτώματος προκύπτουν από το φάκελο κατά τρόπο αναμφισβήτητο,

β) όταν ο υπάλληλος ομολογεί με την απολογία του κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση ότι διέπραξε το πειθαρχικό παράπτωμα,

γ) όταν ο υπάλληλος συλλαμβάνεται επ' αυτοφώρω κατά τη διάπραξη ποινικού αδικήματος που αποτελεί συγχρόνως και πειθαρχικό παράπτωμα,

δ) όταν έχει προηγηθεί ανάκριση ή προανάκριση συμφώνως με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για ποινικό αδίκημα που αποτελεί και πειθαρχικό παράπτωμα,

ε) όταν έχει διενεργηθεί, πριν την έκδοση του παραπεμπτηρίου εγγράφου, Ε.Δ.Ε. ή άλλη ένορκη εξέταση κατά την οποία διαπιστώθηκε διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος από συγκεκριμένο υπάλληλο. Το ίδιο ισχύει όταν η διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος προκύπτει από έκθεση δικαστικού οργάνου ή άλλου ελεγκτικού οργάνου της διοίκησης.

2. Η πειθαρχική ανάκριση διεξάγεται από υπάλληλο τουλάχιστον ομοιόβαθμο του διωκομένου που μπορεί να είναι και μέλος του πειθαρχικού συμβουλίου. Αν σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου δεν υπάρχει επαρκής αριθμός υπαλλήλων που να πληρεί την ανωτέρω προϋπόθεση, η διεξαγωγή της πειθαρχικής ανάκρισης ανατίθεται σε υπάλληλο του εποπτεύοντος Υπουργείου.

3. Δεν ενεργούν πειθαρχική ανάκριση: α) τα πρόσωπα στα οποία αποδίδεται το πειθαρχικό παράπτωμα, β) οι πειθαρχικοί προϊστάμενοι που έχουν εκδώσει την πειθαρχική απόφαση η οποία κρίνεται κατ' ένσταση, γ) τα πρόσωπα που έχουν ενεργήσει ένορκη διοικητική εξέταση και δ) τα πρόσωπα που έχουν ασκήσει την πειθαρχική δίωξη.

Ο εγκαλούμενος μπορεί να ζητήσει με έγγραφη αίτηση μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την κλήση του για εξέταση την εξαίρεση εκείνου που διεξάγει την ανάκριση. Στην αίτηση πρέπει να εκτίθενται κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο οι λόγοι της εξαίρεσης και να αναφέρονται τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνονται οι προβαλλόμενοι ισχυρισμοί. Για την αίτηση εξαίρεσης αποφασίζει το πειθαρχικό συμβούλιο χωρίς τη συμμετοχή εκείνου, του οποίου ζητείται η εξαίρεση, που αναπληρώνεται νομίμως. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, οι ανακριτικές πράξεις που στο μεταξύ ενεργήθηκαν, είναι άκυρες και επαναλαμβάνονται εξ αρχής.

4. Όποιος διεξάγει ανάκριση δικαιούται να ενεργήσει ανακριτικές πράξεις και εκτός της έδρας του. Επίσης, δικαιούται να ζητήσει την ενέργεια ανακριτικών πράξεων και εκτός της έδρας του από οποιαδήποτε διοικητική αρχή.

5. Η πειθαρχική ανάκριση είναι μυστική.

6. Η πειθαρχική ανάκριση περατώνεται εντός μηνός από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής απόφασης του πειθαρχικού συμβουλίου στον υπάλληλο, που θα τη διενεργήσει, ο οποίος μπορεί να ζητήσει με πλήρως αιτιολογημένη αίτησή του, παράταση της προθεσμίας αυτής. Η παράταση αυτή δεν υπερβαίνει τον ένα (1) μήνα.

7. Η πειθαρχική ανάκριση μπορεί να επεκταθεί στην έρευνα και άλλων παραπτωμάτων του ίδιου υπαλλήλου εφόσον προκύπτουν επαρκή στοιχεία.

8. Καθήκοντα γραμματέα εκτελεί υπάλληλος ο οποίος ορίζεται από τον ενεργούντα την ανάκριση.

#### Άρθρο 128 Ανακριτικές πράξεις

1. Ανακριτικές πράξεις είναι:

- α) η αυτοψία,
- β) η εξέταση μαρτύρων,
- γ) η πραγματογνωμοσύνη,
- δ) η εξέταση του διωκομένου.

2. Δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ανακριτικής πράξης θέμα που κατά το νόμο καλύπτεται: α) από το απόρρητο της υπηρεσίας, εκτός αν συμφωνεί η αρμόδια Αρχή ή β) από το κατά νόμο επαγγελματικό ή άλλο απόρρητο.

3. Για την ανακριτική πράξη συντάσσεται έκθεση που υπογράφεται από όσους συνέπραξαν. Αν κάποιος από τους μάρτυρες είναι αναλφάβητος ή αρνείται να υπογράψει ή βρίσκεται σε φυσική αδυναμία να υπογράψει, γίνεται σχετική μνεία στην έκθεση.

### Άρθρο 129 Αυτοψία

1. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 127 του παρόντος, η αυτοψία διενεργείται αυτοπροσώπως από εκείνον που διεξάγει την πειθαρχική ανάκριση με την παρουσία γραμματέα.

2. Η αυτοψία δημόσιων εγγράφων ή εγγράφων ιδιωτικών που έχουν κατατεθεί σε δημόσια αρχή, διενεργείται στο γραφείο όπου φυλάσσονται.

3. Έγγραφα που κατέχονται από ιδιώτη, παραδίδονται στον ανακριτή και επιστρέφονται υποχρεωτικώς μετά το τέλος της πειθαρχικής διαδικασίας. Ο ανακριτής, ύστερα από αίτηση του ιδιώτη, υποχρεούται να χορηγεί ατελώς απόδειξη παραλαβής και επίσημο αντίγραφο των εγγράφων που παραλήφθηκαν. Κατ' εξαίρεση η αυτοψία ιδιωτικών εγγράφων, τα οποία είναι απολύτως αναγκαία για τη διεκπεραίωση τρέχουσας υπόθεσης του κατόχου τους ή άλλου προσώπου, διενεργείται από τον ανακριτή στον τόπο όπου βρίσκονται.

### Άρθρο 130 Μάρτυρες

1. Οι μάρτυρες εξετάζονται ενόρκως σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Η μη εμφάνιση ή η άρνηση κατάθεσης του μάρτυρα χωρίς εύλογη αιτία αποτελεί πλημμέλημα και αν είναι υπάλληλος και πειθαρχικό παράπτωμα. Εύλογη αιτία θεωρείται και η συγγένεια του διωκόμενου με το μάρτυρα σε ευθεία γραμμή ή έως και το δεύτερο βαθμό σε πλάγια γραμμή.

3. Ο διωκόμενος δικαιούται κατά τη διάρκεια της πειθαρχικής ανάκρισης και της ένορκης διοικητικής εξέτασης και μέχρι το τέλος της εξέτασης του να ζητήσει εγγράφως την εξέταση μαρτύρων. Ο ανακριτής υποχρεούται να εξετάσει πέντε τουλάχιστον από τους προτεινόμενους μάρτυρες.

4. Αν η ένορκη διοικητική εξέταση δεν στρεφόταν κατά συγκεκριμένου προσώπου, το πειθαρχικό συμβούλιο υποχρεούται να διενεργήσει συμπληρωματική ανάκριση, προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα στο διωκόμενο να εξετασθεί ανωμοτί ή να προτείνει την εξέταση μαρτύρων, εκτός εάν αυτός δηλώσει ενώπιον του συμβουλίου ότι δεν επιθυμεί να εξετασθεί ανωμοτί ή να προτείνει την εξέταση μαρτύρων.

### Άρθρο 131 Πραγματογνώμονες

Ως πραγματογνώμονες ορίζονται δημόσιοι υπάλληλοι, υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και Ο.Τ.Α., καθώς και αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων, των σωμάτων ασφαλείας και του λιμενικού σώματος. Οι πραγματογνώμονες, πριν από τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης, ορκίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

### Άρθρο 132 Εξέταση διωκόμενου

Κατά την πειθαρχική ανάκριση καλείται οπωσδήποτε για εξέταση ο διωκόμενος υπάλληλος. Ο υπάλληλος ε-

ξετάζεται ανωμοτί και μπορεί να παρίσταται μετά δικηγόρου. Η μη προσέλευση του διωκόμενου ή η άρνηση του να εξετασθεί, δεν εμποδίζει την πρόοδο της ανάκρισης.

### Άρθρο 133 Ενέργειες μετά την ανάκριση

1. Ο πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου, όταν λάβει το παραπεμπτήριο έγγραφο, ορίζει ως εισηγητή της πειθαρχικής υπόθεσης ένα από τα μέλη του συμβουλίου, στο οποίο και παραδίδεται ο φάκελος.

2. Ο πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου, όταν διαβιβαστεί σε αυτόν το πόρισμα της πειθαρχικής ανάκρισης ή, σε περίπτωση μη διενέργειας ανάκρισης κατά το άρθρο 127 παράγραφος 1 του παρόντος, όταν κρίνει ότι η υπόθεση είναι ώριμη για συζήτηση, την εισάγει στο πειθαρχικό συμβούλιο για να αποφασίσει την κλήση σε απολογία του διωκόμενου υπαλλήλου ή την απαλλαγή του χωρίς αυτή.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΑΠΟΛΟΓΙΑ

#### Άρθρο 134 Κλήση σε απολογία

1. Πειθαρχική ποινή δεν επιβάλλεται, εάν ο υπάλληλος δεν κληθεί προηγουμένως σε απολογία. Η εξέταση του διωκόμενου κατά το στάδιο της ένορκης διοικητικής εξέτασης ή της πειθαρχικής ανάκρισης δεν αναπληρώνει την κλήση σε απολογία.

2. Στην κλήση σε απολογία καθορίζεται σαφώς το αποδιδόμενο πειθαρχικό παράπτωμα και τάσσεται εύλογη προθεσμία για απολογία. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι βραχύτερη από δύο (2) ημέρες, όταν ο υπάλληλος καλείται σε απολογία από τον πειθαρχικώς προϊστάμενο και από τρεις (3) ημέρες όταν αυτός καλείται από συμβούλιο. Η προθεσμία για απολογία μπορεί να παραταθεί μία μόνο φορά και έως το τριπλάσιο της αρχικής προθεσμίας μετά από αιτιολογημένη έγγραφη αίτηση του διωκόμενου. Εκπρόθεσμη απολογία λαμβάνεται υποχρεωτικώς υπόψη, εφόσον υποβάλλεται πριν από την έκδοση της απόφασης.

Η παράλειψη της κλήσης σε απολογία καλύπτεται από την υποβολή έγγραφης απολογίας.

3. Όταν μετά την κλήση του διωκόμενου σε απολογία ακολουθεί παραπομπή σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 118 του παρόντος σε ανώτερο πειθαρχικώς προϊστάμενο ή στο υπηρεσιακό συμβούλιο ή στα όργανα του άρθρου 119 του παρόντος, δεν απαιτείται νέα κλήση σε απολογία.

4. Μετά την κλήση σε απολογία η υπόθεση περατούται με την έκδοση απόφασης.

### Άρθρο 135 Απολογία

1. Η απολογία υποβάλλεται εγγράφως. Ενώπιον συλλογικού πειθαρχικού οργάνου επιτρέπεται στο διωκόμενο και η προφορική συμπληρωματική απολογία.

2. Η απολογία παραδίδεται με απόδειξη στο όργανο το οποίο καλεί σε απολογία. Μπορεί όμως και να αποσταλεί ταχυδρομικώς με συστημένη επιστολή. Στην περίπτωση

του προηγούμενου εδαφίου το εμπρόθεσμο της υποβολής της κρίνεται από το χρόνο της ταχυδρόμησης.

3. Πριν από την απολογία ο διωκόμενος έχει δικαίωμα να λάβει γνώση του φακέλου της πειθαρχικής υπόθεσης. Το γεγονός ότι έλαβε γνώση αποδεικνύεται με πράξη η οποία υπογράφεται από τον υπάλληλο, ο οποίος τηρεί το φάκελο και τον διωκόμενο ή μόνο από τον πρώτο, αν ο δεύτερος αρνηθεί να υπογράψει. Αν ο διωκόμενος υπάλληλος δεν υπηρετεί στην έδρα του οργάνου που τον καλεί σε απολογία, του χορηγείται σχετική άδεια.

4. Με την απολογία του ο υπάλληλος έχει δικαίωμα να ζητήσει εύλογη προθεσμία για να υποβάλει έγγραφα στοιχεία. Η παροχή της προθεσμίας και η διάρκεια της εναπόκειται στην κρίση του οργάνου το οποίο τον καλεί σε απολογία.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

##### ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

#### Άρθρο 136

Προσδιορισμός ημέρας συνεδρίασης -  
Παράσταση διωκόμενου

1. Μετά την υποβολή της απολογίας ή την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής της ο πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου προσδιορίζει με πράξη του την ημέρα κατά την οποία θα συζητηθεί η υπόθεση. Η ημέρα, η ώρα και ο τόπος της συνεδρίασης κοινοποιούνται κατά το άρθρο 138 στον διωκόμενο πριν από τέσσερις (4) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες.

2. Ο διωκόμενος υπάλληλος έχει δικαίωμα να παραστεί είτε αυτοπροσώπως είτε δια ή μετά πληρεξουσίου δικηγόρου ενώπιον των πειθαρχικών συμβουλίων και των διοικητικών συμβουλίων των Ν.Π.Δ.Δ.. Η μη προσέλευση του διωκόμενου δεν εμποδίζει την πρόοδο της διαδικασίας.

3. Αν το πειθαρχικό συμβούλιο κρίνει ανεπαρκή τα αποδεικτικά στοιχεία, αναβάλλει την κρίση της υπόθεσης και διατάσσει συμπληρωματική ανάκριση.

4. Η υπηρεσία του διωκόμενου υποχρεούται να του χορηγεί ανάλογη άδεια για να προσέλθει ενώπιον συλλογικού πειθαρχικού οργάνου κατά την κρίση της υπόθεσής του.

#### Άρθρο 137

Κωλύματα και εξαιρέση μελών  
πειθαρχικού συμβουλίου

1. Μέλη του πειθαρχικού συμβουλίου, που δεν δικαιούνται να διεξάγουν ανάκριση σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 127 του παρόντος ή έχουν διενεργήσει πειθαρχική ανάκριση στην κρινόμενη υπόθεση, κωλύονται να μετάρσχουν στη σύνθεσή του κατά την κρίση της υπόθεσης αυτής.

2. Ο διωκόμενος μπορεί με έγγραφη αίτησή του να ζητήσει την εξαιρέση μελών του πειθαρχικού συμβουλίου με την προϋπόθεση ότι με τα υπόλοιπα μέλη, τακτικά και αναπληρωματικά, υπάρχει απαρτία. Η αίτηση αυτή που υποβάλλεται δύο (2) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης, πρέπει να περιέχει κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο τους λόγους της εξαιρέσης και να συνοδεύεται από τα στοιχεία με τα οποία αυτοί αποδεικνύονται. Για την αίτηση εξαιρέσης το πειθαρχικό συμβούλιο αποφασίζει αιτιολογημένα με συμμετοχή των

νόμιμων αναπληρωτών των μελών των οποίων ζητείται η εξαιρέση. Τα μέλη που εξαιρούνται αντικαθίστανται από τα αναπληρωματικά τους. Αν εξαιρεθεί το τακτικό και το αναπληρωματικό του μέλος, το συμβούλιο συνεδριάζει με τα υπόλοιπα μέλη του εφόσον έχει απαρτία. Η εξαιρέση αναπληρωματικού μέλους μπορεί να ζητηθεί και την ημέρα της συνεδρίασης. Στην περίπτωση αυτή το συμβούλιο αποφασίζει αμέσως επί της αιτήσεως εξαιρέσεως με τα υπόλοιπα μέλη του.

3. Στην περίπτωση της παραγράφου 4 του άρθρου 114 του παρόντος αποκλείεται να μετάρσχει στο πειθαρχικό συμβούλιο ο ανακριτής ή αυτός που συμμετείχε στο πειθαρχικό συμβούλιο κατά την πρώτη κρίση.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

##### ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

#### Άρθρο 138

Κοινοποιήσεις στον διωκόμενο

Η κλήση σε απολογία και κάθε πρόσκληση ή ειδοποίηση του διωκόμενου επιδίδονται με δικαστικό επιμελητή ή άλλο δημόσιο όργανο στον ίδιο προσωπικά ή στην κατοικία, που έχει δηλώσει στην υπηρεσία του, σε πρόσωπο με το οποίο συνοικεί. Για την επίδοση αυτή συντάσσεται αποδεικτικό. Εάν δεν καταστεί δυνατή η επίδοση για οποιοδήποτε λόγο, συμπεριλαμβανομένης και της περιπτώσεως αγνώστου διαμονής του διωκόμενου, το έγγραφο τοιχοκολλάται στο κατάστημα της υπηρεσίας του υπαλλήλου και συντάσσεται πρωτόκολλο που υπογράφεται από έναν μάρτυρα. Για την επίδοση αυτή συντάσσεται αποδεικτικό. Σε περίπτωση άρνησης παραλαβής, αυτός που διενεργεί την επίδοση συντάσσει πράξη στην οποία βεβαιώνεται η άρνηση.

#### Άρθρο 139

Εκτίμηση αποδείξεων

1. Το πειθαρχικό όργανο εκτιμά ελευθέρως τις αποδείξεις. Για να μορφώσει την κρίση του, μπορεί να λάβει υπόψη του και αποδεικτικά στοιχεία που δεν προκύπτουν από την πειθαρχική διαδικασία αλλά από άλλη νόμιμη διαδικασία, εφόσον έλαβε γνώση τους ο διωκόμενος.

2. Συναφή πειθαρχικά παραπτώματα, τα οποία διαπιστώνονται κατά την εκτίμηση των αποδείξεων, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο της ίδιας πειθαρχικής κρίσης μόνον εφόσον ο διωκόμενος κληθεί σε απολογία και γι' αυτά.

3. Η κρίση πρέπει να στηρίζεται σε αποδεδειγμένα πραγματικά γεγονότα και να είναι ειδικώς αιτιολογημένη.

#### Άρθρο 140

Πειθαρχική απόφαση

1. Η πειθαρχική απόφαση διατυπώνεται εγγράφως.

2. Στην απόφαση μνημονεύονται:

α) ο τόπος και ο χρόνος έκδοσής της,

β) το ονοματεπώνυμο, η ιδιότητα και ο βαθμός του μονομελούς πειθαρχικού οργάνου ή των μελών του συλλογικού πειθαρχικού οργάνου,

γ) το ονοματεπώνυμο, η ιδιότητα και ο βαθμός του κρινόμενου,

δ) τα πραγματικά περιστατικά και στοιχεία που συνιστούν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του πειθαρχικού παραπτώματος, προσδιορισμένα κατά τόπο και χρόνο,

ε) η υποβολή ή όχι απολογίας,

στ) η αιτιολογία της απόφασης,

ζ) η γνώμη των μελών του συλλογικού οργάνου που μειοψήφησαν και

η) η απαλλαγή του κρινόμενου ή η ποινή που του επιβάλλεται.

Αν η πειθαρχική απόφαση περί της ενοχής του διωκμένου λαμβάνεται κατά πλειοψηφία όλα τα μέλη του πειθαρχικού συμβουλίου ψηφίζουν για την επιβλητέα ποινή. Λευκή ψήφος ή αποχή από την ψηφοφορία δεν επιτρέπεται. Η παράλειψη των στοιχείων που αναφέρονται στα εδάφια α', β' και γ' εκτός του ονοματεπώνυμου, δεν συνεπάγεται ακυρότητα της απόφασης, εφόσον αυτά προκύπτουν από το φάκελο της υπόθεσης.

3. Η πειθαρχική απόφαση υπογράφεται από το όργανο που την εκδίδει. Όταν αυτή εκδίδεται από συλλογικό όργανο, υπογράφεται από τον πρόεδρο και τον γραμματέα.

4. Η πειθαρχική απόφαση κοινοποιείται σε αντίγραφο με τη φροντίδα της υπηρεσίας στον υπάλληλο και γνωστοποιείται στα όργανα που δικαιούνται να ασκήσουν ένσταση. Η κοινοποίηση της απόφασης στον υπάλληλο ενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 138 του παρόντος. Στον υπάλληλο γνωστοποιείται επίσης η τυχόν δυνατότητα ασκήσεως ενστάσεως ή προσφυγής, κατά περίπτωση, ενώπιον του αρμοδίου οργάνου και η σχετική προθεσμία ασκήσεώς της.

5. Η πειθαρχική απόφαση δεν ανακαλείται. Ανάκληση της πειθαρχικής απόφασης επιτρέπεται κατ' εξαίρεση σε περίπτωση πρόδηλης παρανομίας. Ανάκληση πειθαρχικής απόφασης μονομελούς οργάνου γίνεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του πειθαρχικού συμβουλίου. Πειθαρχική απόφαση που υπόκειται σε ένσταση δεν ανακαλείται. Η αίτηση για ανάκληση της πειθαρχικής απόφασης υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίησή της στον υπάλληλο. Αν η ανάκληση δεν γίνει εντός τριμήνου, λογίζεται ότι το αίτημα της ανάκλησης έχει απορριφθεί.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

### ΕΝΣΤΑΣΗ - ΠΡΟΣΦΥΓΗ -

### ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

#### Άρθρο 141

#### Ένσταση

1. Οι αποφάσεις των πειθαρχικώς προϊσταμένων εκτός αυτών που ορίζονται στο άρθρο 142 παράγραφος 2 περίπτωση α' και των συλλογικών οργάνων του άρθρου 119 του παρόντος, υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον του αρμόδιου πειθαρχικού συμβουλίου.

2. Οι αποφάσεις των πειθαρχικών συμβουλίων που κρίνουν σε πρώτο βαθμό υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, από τον υπάλληλο που τιμωρήθηκε, στις περιπτώσεις επιβολής της πειθαρχικής ποινής του προστίμου αποδοχών τεσσάρων (4) μηνών και άνω μέχρι την ποινή της οριστικής παύσης, καθώς και στις περιπτώσεις επιβολής ποινής προστίμου αποδοχών από ένα (1) έως τέσσερις (4) μή-

νες, εφόσον κατά της απόφασης του πειθαρχικού συμβουλίου έχει ασκηθεί ένσταση υπέρ της διοίκησης. Όλες οι αποφάσεις των πειθαρχικών συμβουλίων που κρίνουν σε πρώτο βαθμό υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, υπέρ της διοίκησης, κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση β' της επόμενης παραγράφου.

3. Ένσταση ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου ή του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου δικαιούνται να ασκήσουν:

α) ο υπάλληλος που τιμωρήθηκε και

β) υπέρ της διοίκησης ή υπέρ του υπαλλήλου κάθε πειθαρχικώς προϊστάμενος, οι πρόεδροι των συλλογικών οργάνων του άρθρου 119 του παρόντος, ο Υπουργός, καθώς και ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης στις περιπτώσεις που ο ίδιος έχει ασκήσει πειθαρχική δίωξη κατά υπαλλήλου.

4. Η ένσταση ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης ή την πλήρη γνώση αυτής από τον υπάλληλο ή από την περιέλευσή της στα όργανα που δικαιούνται να ασκήσουν ένσταση. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά τριάντα (30) ημέρες για εκείνους που διαμένουν στο εξωτερικό. Ειδικά στην περίπτωση επιβολής ποινής προστίμου αποδοχών από ένα (1) έως τέσσερις (4) μήνες, όταν ασκείται ένσταση υπέρ της διοίκησης, η προθεσμία για την άσκηση ένστασης εκ μέρους του υπαλλήλου αρχίζει από την κοινοποίηση σε αυτόν αντιγράφων της πειθαρχικής απόφασης και της ένστασης υπέρ της διοίκησης ή από την πλήρη γνώση αυτών. Αν δεν ασκηθεί ένσταση υπέρ της διοίκησης, η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής από τον υπάλληλο ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού εφετείου αρχίζει από την κοινοποίηση σε αυτόν αντιγράφων της πειθαρχικής απόφασης που συνοδεύεται από βεβαίωση περί μη ασκήσεως ενστάσεως από τη διοίκηση ή από την πλήρη γνώση αυτών.

5. Τα πειθαρχικά συμβούλια και το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, όταν κρίνουν μετά από ένσταση του υπαλλήλου ή υπέρ του, δεν μπορούν να χειροτερεύουν τη θέση του. Όταν κρίνουν ένσταση υπέρ της διοίκησης, δεν μπορούν να επιβάλουν ελαφρότερη ποινή από αυτήν που επιβλήθηκε. Όταν ασκούνται ενστάσεις τόσο από τον υπάλληλο όσο και υπέρ της διοίκησης, το οικείο συμβούλιο τις κρίνει από κοινού και δεν δεσμεύεται ως προς την ποινή που θα επιβάλει.

6. Η προθεσμία για την άσκηση ένστασης και η άσκησή της αναστέλλουν την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης. Το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει την άμεση εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης αν συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος εκτός εάν με αυτή έχει επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης ή του υποβιβασμού.

Ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν την υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων κατά το χρόνο της αναστολής διατηρούνται σε ισχύ.

7. Η ένσταση κατά των αποφάσεων των πειθαρχικώς προϊσταμένων κατατίθεται στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο. Η ένσταση κατά αποφάσεων του πειθαρχικού συμβουλίου που έκρινε σε πρώτο βαθμό κατατίθεται σε αυτό, το οποίο τη διαβιβάζει αμελλητί στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο με τον πλήρη φάκελο της πειθαρχικής υπόθεσης.

Άρθρο 142  
Προσφυγή

1. Δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας έχουν οι μόνιμοι υπάλληλοι κατά των αποφάσεων του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλλουν τις πειθαρχικές ποινές του υποβιβασμού ή της οριστικής παύσης.

2. Δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του διοικητικού εφετείου έχουν οι μόνιμοι υπάλληλοι κατά:

α) των πειθαρχικών αποφάσεων του Υπουργού, του Διοικητή του Αγίου Όρους, του προέδρου ή του επικεφαλής ανεξάρτητης διοικητικής αρχής, καθώς και του διοικητή ή του προέδρου συλλογικού οργάνου, ο οποίος ασκεί τη διοίκηση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου,

β) των αποφάσεων του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλλουν οποιαδήποτε ποινή πλην της έγγραφης επίπληξης και του προστίμου των αποδοχών έως ενός (1) μηνός με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου,

γ) των αποφάσεων των πειθαρχικών συμβουλίων, όταν επιβάλλουν την πειθαρχική ποινή του προστίμου αποδοχών ενός (1) μηνός έως και τεσσάρων (4) μηνών κατά των οποίων δεν μπορούν να ασκήσουν ένσταση με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 141.

3. Δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας έχει ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης κατά των αποφάσεων του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλλουν τις πειθαρχικές ποινές της προσωρινής παύσης και του υποβιβασμού με αίτημα την επιβολή της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης. Το αίτημα πρέπει να στηρίζεται σε συγκεκριμένα στοιχεία του πειθαρχικού φακέλου. Η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής αρχίζει από την περιέλευση των πειθαρχικών αποφάσεων στο γραφείο του. Η προσφυγή υπογράφεται από τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και κατά τη συζήτηση παρίσταται μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, αν ο υπάλληλος έχει ασκήσει ήδη προσφυγή, κατά της απόφασης του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, που επιβάλλει σε αυτόν την πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης, ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού εφετείου, ή την ασκεί ενόσω εκκρεμεί η ανωτέρω προσφυγή του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, το εν λόγω δικαστήριο οφείλει να παραπέμψει την υπόθεση στο Συμβούλιο της Επικρατείας προς συνεκδίκαση.

4. Η προθεσμία για την άσκηση της ανωτέρω προσφυγής αρχίζει από την κοινοποίηση ή την πλήρη γνώση της απόφασης. Η προθεσμία και η άσκηση της προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του αρμόδιου Διοικητικού Εφετείου διέπονται από τις κείμενες διατάξεις με την επιφύλαξη της διάταξης της παραγράφου 4 του άρθρου 141 και των διατάξεων του επόμενου εδαφίου και της επόμενης παραγράφου.

5. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκηση της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης, με εξαίρεση τις πειθαρχικές αποφάσεις που επιβάλλουν την ποινή της οριστικής παύσης ή του υποβιβασμού. Το αρμόδιο διοικητικό εφετείο μπορεί, ύστερα από αίτηση του προσφεύγοντος, με απόφασή του να αναστείλει την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης, εφόσον πιθανολογείται ανεπανόρθωτη βλάβη του προ-

σφεύγοντος ή ευδοκίμηση της προσφυγής, εκτός εάν λόγοι δημοσίου συμφέροντος αποκλείουν τη χορήγηση της αναστολής. Στην περίπτωση χορήγησης αναστολής, η εκδίκαση της προσφυγής γίνεται μέσα σε προθεσμία οκτώ (8) μηνών από τη χορήγησή της, άλλως η χορηγηθείσα αναστολή εκτέλεσης της πειθαρχικής απόφασης παύει να ισχύει.

6. Σε κάθε περίπτωση, η εκδίκαση της προσφυγής από το Συμβούλιο της Επικρατείας ή από το αρμόδιο διοικητικό εφετείο γίνεται μέσα σε οκτώ (8) μήνες από την περιέλευσή της στο οικείο δικαστήριο.

7. Το Συμβούλιο της Επικρατείας ή το διοικητικό εφετείο, όταν κρίνουν ύστερα από προσφυγή του υπαλλήλου, δεν μπορούν να χειροτερεύουν τη θέση του.

Άρθρο 143  
Επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας

1. Την επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας, σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 114 του παρόντος, μπορούν να ζητήσουν τα όργανα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 123 του παρόντος, όταν έχει εκδοθεί καταδικαστική ποινική απόφαση και ο υπάλληλος, όταν έχει εκδοθεί αθωωτική ποινική απόφαση εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) έτους από τη δημοσίευσή της.

2. Η αίτηση για την επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας απευθύνεται στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο ή στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο κατά περίπτωση, στο οποίο υπαγόταν ο υπάλληλος κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος.

3. Αν έχει εκδοθεί καταδικαστική ποινική απόφαση, κατά την επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας, μπορεί να επιβληθεί πειθαρχική ποινή ανώτερη από αυτήν που είχε επιβληθεί. Αν έχει εκδοθεί αθωωτική ποινική απόφαση, μπορεί να επιβληθεί ελαφρότερη ποινή ή να απαλλαγεί ο υπάλληλος. Αν ο υπάλληλος είχε τιμωρηθεί με οριστική ή προσωρινή παύση ή υποβιβασμό, το υπηρεσιακό συμβούλιο μπορεί μετά την επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας και την έκδοση απόφασης του πειθαρχικού συμβουλίου να αποφασίσει και τη βαθμολογική ή μισθολογική του αποκατάσταση. Αν δεν υπάρχει κενή θέση, ο υπάλληλος παραμένει υπεράριθμος και καταλαμβάνει την πρώτη θέση που κενώνεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄  
ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΠΟΙΝΩΝ - ΔΑΠΑΝΕΣ

Άρθρο 144  
Εκτέλεση απόφασης

1. Η τελεσίδικη πειθαρχική απόφαση εκτελείται υποχρεωτικώς. Η εκτέλεση γίνεται από την οικεία υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Παράλειψη εκτέλεσης της ποινής αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα.

2. Σε περίπτωση απόρριψης προσφυγής κατά απόφασης που επιβάλλει την ποινή της οριστικής παύσης, η λύση της υπαλληλικής σχέσης επέρχεται αυτοδικαίως από τη δημοσίευση της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας.

3. Κατά το χρόνο της προσωρινής παύσης ο υπάλληλος απέχει από κάθε υπηρεσία. Ο χρόνος της προσωρι-

νης παύσης δεν θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας.

4. Όποιος τιμωρείται με υποβιβασμό δεν κρίνεται για προαγωγή ούτε συμμετέχει στη διαδικασία επιλογής προϊσταμένων, πριν περάσει από την ημερομηνία εκτέλεσης της πειθαρχικής απόφασης χρονικό διάστημα ίσο με το χρόνο που απαιτείται για προαγωγή.

5. Η πειθαρχική απόφαση, η οποία επιβάλλει πρόστιμο ως ποινή ή χρηματικό ποσό ως διοικητική κύρωση, εκτελείται από τον προϊστάμενο της υπηρεσίας που εντέλλεται την πληρωμή των αποδοχών του υπαλλήλου. Αν λυθεί η υπαλληλική σχέση, το πρόστιμο και το ποσό της διοικητικής κύρωσης εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις για την είσπραξη δημοσίων εσόδων. Για την καταβολή βαρύνεται αποκλειστικά ο υπάλληλος που τιμωρήθηκε και όχι οι κληρονόμοι του.

Το πρόστιμο υπολογίζεται στις αποδοχές που λαμβάνει ο υπάλληλος κατά το χρόνο έκδοσης της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης. Όταν αυτό ορίζεται έως το ένα πέμπτο (1/5) των αποδοχών του, παρακρατείται εφάπαξ από τις αποδοχές του πρώτου μήνα μετά την τελεσίδικία της απόφασης. Όταν είναι μεγαλύτερο, παρακρατείται τμηματικώς κατά μήνα.

Η μηνιαία παρακράτηση καθορίζεται με την πειθαρχική απόφαση και δεν επιτρέπεται να είναι ανώτερη από το ένα πέμπτο (1/5) των αποδοχών του υπαλλήλου.

6. Σε περίπτωση που ο διωκόμενος υπάλληλος αθωθεί αμετάκλητα, περίληψη της απόφασης αναρτάται στο διαδίκτυο ή δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο τρόπο.

#### Άρθρο 145

##### Διαγραφή πειθαρχικών ποινών

1. Διαγράφονται αυτοδικαίως η ποινή της επίπληξης μετά τρία (3) έτη, του προστίμου μετά οκτώ (8) έτη και οι λοιπές ποινές, εκτός από τις ποινές της οριστικής και προσωρινής παύσης και του υποβιβασμού, μετά δέκα (10) έτη, εφόσον κατά το αντίστοιχο χρονικό διάστημα ο υπάλληλος δεν τιμωρήθηκε με άλλη ποινή. Ο χρόνος της διαγραφής υπολογίζεται από την εκτέλεση της πειθαρχικής ποινής.

2. Ο πειθαρχικός φάκελος ποινής που διαγράφεται, αφαιρείται από το προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου, τίθεται στο αρχείο της υπηρεσίας και δεν επιτρέπεται εφεξής να αποτελεί στοιχείο κρίσης του.

#### Άρθρο 146

##### Δαπάνες πειθαρχικής διαδικασίας

1. Η πειθαρχική διαδικασία διεξάγεται ατελώς.  
2. Όταν διατάσσεται πραγματογνωμοσύνη, οι αμοιβές των πραγματογνωμόνων εκκαθαρίζονται από το πειθαρχικό όργανο και καταβάλλονται από το Δημόσιο ή το οικείο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου.

#### ΤΜΗΜΑ Γ΄ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

#### Άρθρο 146Α

##### Συγκρότηση και λειτουργία Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου

1. Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο αποτελείται από:

α) Έναν (1) Αντιπρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του

Κράτους, ως Πρόεδρο, που υποδεικνύεται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

β) Τέσσερις (4) Νομικούς Συμβούλους του Κράτους με ισάριθμους αναπληρωτές τους, που υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

γ) Δύο (2) εν ενεργεία προϊσταμένους γενικών διευθύνσεων του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με δύο (2) αναπληρωτές τους εν ενεργεία προϊσταμένους γενικών διευθύνσεων ή διευθύνσεων του ίδιου Υπουργείου. Όλα τα ανωτέρω μέλη ορίζονται από τον Υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

δ) Τον προϊστάμενο της γενικής διεύθυνσης που είναι αρμόδια για θέματα προσωπικού του Υπουργείου στο οποίο υπάγεται η υπηρεσία ή το οποίο εποπτεύει την υπηρεσία ή το Ν.Π.Δ.Δ. όπου διαπράχθηκε το πειθαρχικό παράπτωμα, με αναπληρωτή τον άλλο προϊστάμενο γενικής διεύθυνσης ή διεύθυνσης του ίδιου ως άνω Υπουργείου, οριζόμενους πριν από την έναρξη της θητείας με απόφαση του οικείου Υπουργού. Όταν η πειθαρχική υπόθεση αφορά υπάλληλο Περιφέρειας, στο Συμβούλιο μετέχει ο προϊστάμενος γενικής διεύθυνσης της Περιφέρειας Αττικής, που είναι αρμόδιος για θέματα προσωπικού, οριζόμενος με απόφαση του Περιφερειάρχη Αττικής. Προκειμένου για υπαλλήλους Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή Ν.Π.Δ.Δ. που εποπτεύονται από τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο μετέχει προϊστάμενος γενικής διεύθυνσης με τον αναπληρωτή του προϊστάμενο γενικής διεύθυνσης ή διεύθυνσης του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

2. Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο λειτουργεί σε δύο τμήματα, συνεδριάζει δημόσια και αποτελείται από:

α) Τον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου αναπληρούμενο από τον αρχαιότερο των ορισθέντων Νομικών Συμβούλων του Κράτους.

β) Δύο (2) Νομικούς Συμβούλους του Κράτους ή τους αναπληρωτές τους.

γ) Ένα τακτικό μέλος της περίπτωσης γ΄ της προηγούμενης παραγράφου, αναπληρούμενο από το αναπληρωματικό του μέλος.

δ) Το τακτικό μέλος της περίπτωσης δ΄ της προηγούμενης παραγράφου, αναπληρούμενο από το αναπληρωματικό του μέλος.

Με απόφαση του Προέδρου του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ορίζονται τα μέλη καθενός Τμήματος με τον Γραμματέα και τους αναπληρωτές τους.

3. Τα μέλη του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου μαζί με τους αναπληρωτές τους ορίζονται για θητεία δύο (2) ετών που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου, με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, που εκδίδεται κατά το Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους απαγορεύεται η αντικατάσταση μελών, εκτός αν συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί υπηρεσιακοί ή προσωπικοί λόγοι.

4. Τα τακτικά μέλη των περιπτώσεων α΄ και β΄ της παραγράφου 1 είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο. Η θητεία τους σε αυτό θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας τους στις οργανικές τους θέσεις και στο βαθμό τον οποίο κατέχουν, για όλες τις συνέπειες. Τα ανωτέρω μέλη μπορούν να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις της Ολομέ-

λειας, των Τμημάτων και των λοιπών συλλογικών οργάνων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζεται, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, αποζημίωση των τακτικών μελών του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, καθώς και των αναπληρωματικών μελών ανάλογα με τις συνεδριάσεις στις οποίες μετείχαν.

6. Για τη διαδικασία ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 136, 137, 138, 139 και 140 του παρόντος.

7. Τα πειθαρχικά συμβούλια είναι υποχρεωμένα να ενημερώνουν σε τακτά χρονικά διαστήματα το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο για την πορεία και την έκβαση των πειθαρχικών υποθέσεων, από την εισαγωγή τους σε αυτό μέχρι την έκδοση της πειθαρχικής απόφασης.

8. Με απόφαση του Προέδρου του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ασκείται πειθαρχική δίωξη ενώπιον του Συμβουλίου αυτού κατά των μελών των πειθαρχικών συμβουλίων που δεν είναι δικαστές και τα οποία παραβαίνουν τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 122 του παρόντος, καθώς και τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου. Για τα μέλη των πειθαρχικών συμβουλίων που είναι δικαστές ισχύει για την παραπομπή τους το άρθρο 91 παράγραφος 3 του Συντάγματος.

9. Το έργο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου υποστηρίζεται από γραμματεία, της οποίας η οργάνωση, οι θέσεις προσωπικού και ο τρόπος λειτουργίας καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

10. Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο λειτουργεί αποκλειστικά ως πειθαρχικό με την επιφύλαξη του άρθρου 95. Κρίνει σε δεύτερο βαθμό, κατά το νόμο και την ουσία και κατ' εξαίρεση σε πρώτο και τελευταίο βαθμό όταν αυτό προβλέπεται. Το Συμβούλιο αυτό λειτουργεί και ως πειθαρχικό συμβούλιο των ανωτάτων υπαλλήλων του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ. και κρίνει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό.

11. Ο υπάλληλος μπορεί να παρίσταται ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που κρίνει πειθαρχική του υπόθεση αυτοπροσώπως ή με συμπάσταση δικηγόρου ή μόνο δια δικηγόρου.

12. Στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο ως εισηγητές ορίζονται, με πράξη του Προέδρου, μόνο μέλη αυτού, τακτικά ή αναπληρωματικά. Τα τμήματα του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου βρίσκονται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τρία (3) τουλάχιστον μέλη τους, στα οποία απαραιτήτως πρέπει να περιλαμβάνεται ο Πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Εάν σχηματισθούν περισσότερες από δύο γνώμες, όσοι ακολουθούν την ασθενέστερη οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις επικρατέστερες.

13. Η ψηφοφορία των μελών των συμβουλίων γίνεται κατά σειρά αντιστροφή από εκείνη της απόφασης ορισμού τους. Δεν επιτρέπεται η αποχή από την ψηφοφορία ή η λευκή ψήφος.

14. Με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθορίζεται ο ειδικότερος τρόπος λειτουργίας του Δευτεροβάθμιου

Πειθαρχικού Συμβουλίου και κάθε σχετική λεπτομέρεια εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

15. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από το παρόν άρθρο ισχύουν αναλόγως οι διατάξεις περί συλλογικών οργάνων του ν. 2690/1999 (Α' 45).

#### Άρθρο 146B

#### Σύσταση - Συγκρότηση και λειτουργία πειθαρχικών συμβουλίων

1. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συνιστώνται ένα ή περισσότερα πειθαρχικά συμβούλια στα Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Περιφέρειες ή Ν.Π.Δ.Δ.. Κατ' εξαίρεση με απόφαση των οικείων Υπουργών επιτρέπεται η σύσταση κοινών πειθαρχικών συμβουλίων για Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Περιφέρειες ή Ν.Π.Δ.Δ.. Με την απόφαση αυτή ορίζεται και η έδρα των κοινών πειθαρχικών συμβουλίων.

2. Τα πειθαρχικά συμβούλια συνεδριάζουν δημόσια και αποτελούνται από:

α) Δυο (2) μέλη τα οποία είναι πάρεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή εφέτες ή πρόεδροι πρωτοδικών ή πρωτοδίκες των διοικητικών ή των πολιτικών δικαστηρίων ή αντεισαγγελείς εφετών ή εισαγγελείς ή αντεισαγγελείς πρωτοδικών με τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι υποδεικνύονται από τον πρόεδρο του οικείου δικαστηρίου ή από τον προϊστάμενο της οικείας εισαγγελίας, ή πάρεδροι ή δικαστικοί αντιπρόσωποι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Πρόεδρος ορίζεται ο ανώτερος σε βαθμό δικαστικός λειτουργός και μεταξύ ομοιοβάθμων ο αρχαιότερος, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

β) Τρεις (3) μόνιμους υπαλλήλους, προϊσταμένους διευθύνσεων Υπουργείων, Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Περιφερειών ή Ν.Π.Δ.Δ., οι οποίοι δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα του οργάνου που εκδίδει την απόφαση σύστασης του συμβουλίου της παραγράφου 1. Οι προϊστάμενοι διευθύνσεων υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ύστερα από κλήρωση που γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 9 του παρόντος και υπηρετούν στην έδρα του αρμόδιου πειθαρχικού συμβουλίου.

3. Με την απόφαση της παραγράφου 1 που εκδίδεται κατά μήνα Δεκέμβριο, ορίζονται τα μέλη των πειθαρχικών συμβουλίων με τους αναπληρωτές τους για θητεία δύο (2) ετών που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, απαγορεύεται η αντικατάσταση μελών, εκτός αν συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί υπηρεσιακοί ή προσωπικοί λόγοι.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζεται, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, αποζημίωση των τακτικών μελών των πειθαρχικών συμβουλίων, καθώς και των αναπληρωματικών μελών ανάλογα με τις συνεδριάσεις στις οποίες μετείχαν.

5. Για τη διαδικασία ενώπιον των πειθαρχικών συμβουλίων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 136, 137, 138, 139 και 140 του παρόντος.

6. Τα αναπληρωματικά μέλη μετέχουν σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος των τακτικών μελών.

7. Ο αναπληρωτής του προέδρου προεδρεύει σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του προέδρου.

8. Οι διατάξεις των παραγράφων 11, 12, 13, 14 και 15 του άρθρου 146Α εφαρμόζονται και στα πειθαρχικά συμβούλια του άρθρου 146Β.

9. Τον Οκτώβριο κάθε άρτιου έτους, κάθε Υπουργείο, Αποκεντρωμένη Διοίκηση, Περιφέρεια ή Ν.Π.Δ.Δ. που έχει ένα ή περισσότερα πειθαρχικά συμβούλια καταρτίζει και αποστέλλει στον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου κατάσταση που συνοδεύεται από έγγραφο με το οποίο ζητεί τον ορισμό, ύστερα από κλήρωση, τριών (3) προϊσταμένων διευθύνσεων με τους αναπληρωτές τους για κάθε πειθαρχικό συμβούλιο. Η κατάσταση αυτή περιλαμβάνει όλους τους προϊσταμένους των διευθύνσεων, των οποίων ο υπολειπόμενος χρόνος έως την αυτοδίκαιη λύση της υπαλληλικής τους σχέσης είναι τουλάχιστον τρία (3) έτη και περιέχει τα εξής στοιχεία: ονοματεπώνυμο, κλάδο, βαθμό και αριθμό φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.). Για τις υπηρεσίες που έχουν και περιφερειακές μονάδες, οι καταστάσεις καταρτίζονται κατά περιφερειακή ενότητα, στην οποία εδρεύουν οι υπηρεσίες. Ο Πρόεδρος του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου προβαίνει σε κλήρωση σε δημόσια συνεδρίαση του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου από συγκεντρωτική κατάσταση κατά περιφερειακή ενότητα για τα Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Περιφέρειες και Ν.Π.Δ.Δ.. Ο αριθμός των προϊσταμένων διευθύνσεων που προκύπτει από την κλήρωση είναι τουλάχιστον διπλάσιος σε σχέση με τον αριθμό των προϊσταμένων που απαιτούνται για όλα τα πειθαρχικά συμβούλια.

10. Κάθε υπηρεσία υποχρεούται να κοινοποιεί στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο την απόφαση σύστασης, συγκρότησης όλων των πειθαρχικών συμβουλίων όλων των υπηρεσιών.

11. Πειθαρχικά συμβούλια που ορίζονται με ειδικές διατάξεις και δεν καταργούνται με τον παρόντα νόμο εξακολουθούν να υφίστανται.»

### Άρθρο τρίτο

1. Η παρ. 5 του άρθρου 84 του Υ.Κ., που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3528/2007, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3839/2010 (Α' 51) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιος για την επιλογή προϊσταμένων οποιουδήποτε επιπέδου οργανικής μονάδας υπάλληλος στον οποίο έχει επιβληθεί τελεσίδικα πειθαρχική ποινή ανώτερη του προστίμου αποδοχών τεσσάρων (4) μηνών για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα μέχρι τη διαγραφή της κατά το άρθρο 145 του Υπαλληλικού Κώδικα όπως αντικαθίσταται με το άρθρο δεύτερο του παρόντος.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 159 του Υ.Κ., που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3528/2007, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. 3839/2010 (Α' 51), αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Τα υπηρεσιακά συμβούλια είναι αρμόδια για την επιλογή προϊσταμένων τμημάτων και την εν γένει υπηρε-

σιακή κατάσταση με εξαίρεση την πειθαρχική ευθύνη των υπαλλήλων δημοσίων υπηρεσιών, ορισμένου νομικού προσώπου ή περισσότερων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (κοινά).»

3. Κείμενες διατάξεις νόμων που παραπέμπουν σε καταργούμενες με τον παρόντα νόμο διατάξεις θεωρείται ότι παραπέμπουν στις αντίστοιχου περιεχομένου διατάξεις αυτού.

4. Στο άρθρο 3 του ν. 3861/2010 (Α' 112) προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Η μη ανάρτηση ή η μη έγκαιρη ανάρτηση στο διαδίκτυο των πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 2 του παρόντος, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα για το όργανο που την εξέδωσε ή για τον υπάλληλο που έχει την ευθύνη για την ανάρτηση.»

### Άρθρο τέταρτο

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου, που αναφέρονται σε θέματα αργιών, καθώς και εκείνες με τις οποίες προβλέπονται πειθαρχικά παραπτώματα και πειθαρχικές ποινές, πλην της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης, εφαρμόζονται αναλόγως για το προσωπικό του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που κατέχει οργανικές θέσεις.

2. Τα πειθαρχικά συμβούλια του παρόντος νόμου έχουν αρμοδιότητα για τα θέματα αργιών, πειθαρχικού δικαίου και καταγγελίας από την υπηρεσία της σύμβασης εργασίας του προσωπικού της προηγούμενης παραγράφου.

3. Σπουδαίο λόγο, σύμφωνα με το άρθρο 53 του π.δ. 410/1988 (Α' 191) για την καταγγελία από την υπηρεσία της σύμβασης εργασίας, μπορεί να αποτελεί η τέλεση κάθε πειθαρχικού παραπτώματος, διατηρουμένων σε ισχύ των ρυθμίσεων του άρθρου 55 του ίδιου διατάγματος.

### Άρθρο πέμπτο

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου, που αναφέρονται σε θέματα αργιών, καθώς κι εκείνες με τις οποίες προβλέπονται πειθαρχικά παραπτώματα και πειθαρχικές ποινές και οι διαδικαστικές φύσεως διατάξεις, εφαρμόζονται αναλόγως για το μόνιμο προσωπικό των δήμων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών.

2. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου, που αναφέρονται σε θέματα αργιών, καθώς κι εκείνες με τις οποίες προβλέπονται πειθαρχικά παραπτώματα και πειθαρχικές ποινές, πλην της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης, εφαρμόζονται αναλόγως για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των δήμων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών.

3. Για τις πειθαρχικές υποθέσεις του μόνιμου προσωπικού των δήμων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών, στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο του άρθρου 146Α του παρόντος νόμου, λειτουργεί τρίτο τμήμα το οποίο αποτελείται από:

- α) τον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου,
- β) δύο (2) Νομικούς Συμβούλους του Κράτους, εκ των

οποίων ο αρχαιότερος αναπληρώνει τον Πρόεδρο, με τους αναπληρωτές τους, επιπλέον των προβλεπομένων στο άρθρο 146Α του παρόντος, οι οποίοι ασκούν καθήκοντα παράλληλα των κυρίων καθηκόντων τους,

γ) δύο (2) προϊσταμένους γενικών διευθύνσεων δήμων από τις Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Αττικής, πλην της περιφερειακής ενότητας Νήσων, με τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι υποδεικνύονται από την Εκτελεστική Επιτροπή της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.).

Εάν η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.) δεν υποδείξει τους προϊσταμένους γενικών διευθύνσεων δήμων εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την περιέλευση του σχετικού ερωτήματος του Υπουργού Εσωτερικών, τα μέλη αυτά, με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται με την ανωτέρω απόφαση συγκρότησης.

4. Τα πειθαρχικά συμβούλια του παρόντος νόμου έχουν αρμοδιότητα για τα θέματα αργιών και πειθαρχικού δικαίου του μόνιμου προσωπικού και του προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των δήμων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών, καθώς και για θέματα καταγγελίας από την υπηρεσία της σύμβασης εργασίας του παραπάνω προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

Στις περιπτώσεις αυτές στα συμβούλια μετέχουν, αντί των μελών της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 146Β, δύο (2) προϊστάμενοι διευθύνσεων δήμων της περιφερειακής ενότητας που έχει έδρα η οικεία Περιφέρεια. Τα μέλη αυτά υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ύστερα από κλήρωση που γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 13 του ανωτέρω άρθρου 146Β από κατάλογο που περιλαμβάνει τους προϊσταμένους διευθύνσεων των δήμων της περιφερειακής ενότητας που έχει έδρα η οικεία Περιφέρεια. Ειδικά για τις πειθαρχικές υποθέσεις των υπαλλήλων των Περιφερειών Ιονίων Νήσων, Βορείου Αιγαίου και Νοτίου Αιγαίου, αρμόδια είναι τα πειθαρχικά συμβούλια Ηπείρου και Αττικής αντίστοιχα.

5. Σπουδαίο λόγο σύμφωνα με το άρθρο 202 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3584/2007 (Α' 143), για την καταγγελία από την υπηρεσία της σύμβασης εργασίας του προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, μπορεί να αποτελεί η τέλεση κάθε πειθαρχικού παραπτώματος, διατηρουμένων σε ισχύ των ρυθμίσεων του άρθρου 204 του ίδιου ως άνω νόμου.

**Άρθρο έκτο**  
**Ρυθμίσεις πειθαρχικών θεμάτων εκπαιδευτικών**  
**και λοιπού προσωπικού αρμοδιότητας του**  
**Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης**  
**και Θρησκευμάτων**

1. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων συνιστώνται, σε κάθε περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης, ένα ή περισσότερα Πρωτοβάθμια Πειθαρχικά Συμβούλια. Οι αρμοδιότητες του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ασκούνται από δύο (2) τμήματα.

2. α) Το πρώτο τμήμα κάθε Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο είναι αρμόδιο για τους εκπαιδευτικούς της πρω-

τοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που υπηρετούν στη διοικητική περιφέρεια της οικείας περιφερειακής διεύθυνσης εκπαίδευσης, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, σε:

αα) σχολικές μονάδες της δημόσιας και της ιδιωτικής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,

ββ) αποκεντρωμένες υπηρεσίες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,

γγ) δημόσιους φορείς παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης και

δδ) νομικά πρόσωπα που εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (Υπ.Π.ΔΒΜ.Θ.).

β) Στο πρώτο τμήμα κάθε Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου υπάγονται και οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που υπηρετούν στη διοικητική περιφέρεια της οικείας περιφερειακής διεύθυνσης εκπαίδευσης:

αα) ως στελέχη της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κατά τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3848/2010 (Α' 71), εκτός από αυτά που αναφέρονται στην παράγραφο 7, ββ) στα εκκλησιαστικά γυμνάσια και λύκεια, στα ιερατικά σχολεία δεύτερης ευκαιρίας και στα εκκλησιαστικά ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης, που προβλέπονται στο κεφάλαιο Γ' του ν. 3432/2006 (Α' 14), καθώς και γγ) ύστερα από διάθεση ή απόσπαση, σε οποιαδήποτε άλλη θέση του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα.

γ) Στο πρώτο τμήμα κάθε Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου υπάγονται και τα μέλη του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και του Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.), που προβλέπονται στα άρθρα 17 και 18 του ν. 3699/2008 (Α' 199), καθώς και οι ιδιοκτήτες και τα στελέχη των ιδιωτικών σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

δ) Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που αποσπώνται στην Κεντρική Υπηρεσία (Κ.Υ.) του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων υπάγονται στην αρμοδιότητα του πρώτου τμήματος του πειθαρχικού συμβουλίου της περιφερειακής διεύθυνσης εκπαίδευσης Αττικής.

ε) Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που αποσπώνται σε σχολικές ή άλλες δημόσιες υπηρεσίες και φορείς στο εξωτερικό υπάγονται στην αρμοδιότητα του πρώτου τμήματος του πειθαρχικού συμβουλίου που λειτουργεί στην περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης όπου υπάγεται η διεύθυνση εκπαίδευσης από την οποία αποσπώνται.

3. α) Το δεύτερο τμήμα κάθε Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που προβλέπεται στην παράγραφο 1 είναι αρμόδιο για:

αα) το διοικητικό προσωπικό, πλην του γραμματέα, καθώς και για το Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π.) που προβλέπονται στα άρθρα 28 και 29 του ν. 4009/2011 (Α' 195), αντίστοιχα, και υπηρετούν σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) που εδρεύουν στη διοικητική περιφέρεια της οικείας περιφερειακής διεύθυνσης εκπαίδευσης,

ββ) το ειδικό επιστημονικό, ερευνητικό, τεχνικό, βοηθητικό και διοικητικό προσωπικό που, ανεξαρτήτως αν κατέχει οργανική θέση υπηρεσίας που ανήκει στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ή σε άλλο Υπουργείο ή Αποκεντρωμένη Διοίκηση ή Περιφέρεια ή Δήμο ή Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαι-

ου (Ν.Π.Δ.Δ.), υπηρετεί, με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, σε σχολικές μονάδες και άλλες αποκεντρωμένες υπηρεσίες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και σε Ν.Π.Δ.Δ. που εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και εδρεύουν μέσα στα όρια της διοικητικής περιφέρειας της οικείας περιφερειακής διεύθυνσης εκπαίδευσης, εκτός του προσωπικού που υπάγεται, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, στην αρμοδιότητα του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που συνιστάται στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και

γγ) τα μέλη του προσωπικού κλάδων ή ειδικοτήτων των υποπεριπτώσεων αα' και ββ' της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου που κατέχουν οργανική θέση υπηρεσίας που ανήκει στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ή φορέα που εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και υπηρετούν, ύστερα από διάθεση ή απόσπαση, σε οποιαδήποτε άλλη θέση στη διοικητική περιφέρεια της οικείας περιφερειακής διεύθυνσης εκπαίδευσης, εφόσον το πειθαρχικό παράπτωμα δεν σχετίζεται με την άσκηση των καθηκόντων στην υπηρεσία που έχουν αποσπαστεί,

β) Τα μέλη του προσωπικού των κλάδων ή ειδικοτήτων των υποπεριπτώσεων αα' και ββ' της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου που κατέχουν οργανική θέση υπηρεσίας που ανήκει στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ή φορέα που εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και υπηρετούν, ύστερα από απόσπαση ή διάθεση, στο εξωτερικό, υπάγονται στην αρμοδιότητα του δεύτερου τμήματος του πειθαρχικού συμβουλίου που λειτουργεί στην περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης όπου εδρεύει η υπηρεσία ή ο φορέας από τους οποίους αποσπώνται.

4. Τα Πρωτοβάθμια Πειθαρχικά Συμβούλια συνεδριάζουν δημόσια και αποτελούνται:

α) Το πρώτο τμήμα από:

αα) δύο (2) μέλη τα οποία ορίζονται σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 146B του μέρους Ε' του Υ.Κ., όπως το μέρος αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο δεύτερο του παρόντος νόμου,

ββ) δύο (2) μόνιμους υπαλλήλους, προϊσταμένους διευθύνσεων Υπουργείων, Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Περιφερειών ή Ν.Π.Δ.Δ., οι οποίοι υπηρετούν στην περιφέρεια της οικείας περιφερειακής διεύθυνσης εκπαίδευσης και δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, με τους αναπληρωτές τους, που υποδεικνύονται από τον πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 9 του άρθρου 146B του μέρους Ε' του Υ.Κ., όπως το μέρος αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο δεύτερο του παρόντος νόμου και

γγ) έναν (1) διευθυντή της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υπηρετούν στην περιφέρεια της οικείας περιφερειακής διεύθυνσης εκπαίδευσης και υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ύστερα από κλήρωση από συγκεντρωτική κατάσταση ανά περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης που γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παρά-

γραφο 9 του άρθρου 146B του μέρους Ε' του Υ.Κ., όπως το μέρος αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο δεύτερο του παρόντος νόμου.

Όταν ο διευθυντής της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που έχει οριστεί τακτικό μέλος του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου είναι πειθαρχικός προϊστάμενος του υπαλλήλου που διώκεται πειθαρχικά, στη σύνθεσή του μετέχει ο αναπληρωτής του.

β) Το δεύτερο τμήμα από:

αα) τα δύο (2) μέλη που προβλέπονται στην υποπερίπτωση αα' της προηγούμενης περίπτωσης,

ββ) τα δύο (2) μέλη, με τους αναπληρωτές τους, που προβλέπονται στην υποπερίπτωση ββ' της προηγούμενης περίπτωσης για τις υποθέσεις των υπαλλήλων που ανήκουν στο προσωπικό της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 ή από δύο (2) προϊσταμένους διευθύνσεων Α.Ε.Ι., με τους αναπληρωτές τους, για τις υποθέσεις των υπαλλήλων που ανήκουν στο προσωπικό της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης α' της παραγράφου 3, και

γγ) έναν (1) διευθυντή της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υπηρετούν στην περιφέρεια της οικείας περιφερειακής διεύθυνσης εκπαίδευσης, για τις υποθέσεις των υπαλλήλων που ανήκουν στο προσωπικό της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 ή έναν (1) αναπληρωτή ή επίκουρο καθηγητή Α.Ε.Ι., με αναπληρωτή του αναπληρωτή ή επίκουρο καθηγητή άλλου Α.Ε.Ι., για τις υποθέσεις των υπαλλήλων που ανήκουν στο προσωπικό της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης α' της παραγράφου 3.

Τα μέλη των υποπεριπτώσεων ββ' και γγ' της παρούσας περίπτωσης υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ύστερα από κλήρωση που γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 9 του άρθρου 146B του μέρους Ε' του Υ.Κ., όπως το μέρος αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο δεύτερο του παρόντος νόμου. Αν ένας από τους προϊσταμένους διευθύνσεων ή ο αναπληρωτής ή επίκουρος καθηγητής υπηρετούν στο ίδιο Α.Ε.Ι. που υπηρετεί και ο υπάλληλος που διώκεται πειθαρχικά, στη σύνθεση του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου μετέχει ο αναπληρωτής τους.

5. Στην αρμοδιότητα του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που συνιστάται στην Κ.Υ. του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 146B του μέρους Ε' του Υ.Κ., όπως το μέρος αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο δεύτερο του παρόντος νόμου, υπάγεται το μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ειδικό επιστημονικό, ερευνητικό, τεχνικό, βοηθητικό και διοικητικό προσωπικό:

α) της Κ.Υ. του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθώς και των λοιπών υπηρεσιών που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως και γ' του άρθρου 1 του π.δ. 182/2004 (Α' 161),

β) της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.),

γ) της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (Γ.Γ.Ε.Τ.) και των Ν.Π.Δ.Δ. που εποπτεύονται από αυτή,

δ) της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς (Γ.Γ.Ν.Γ.),

ε) του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), στ) της Ακαδημίας Αθηνών,

ζ) του Εθνικού Γυμναστηρίου Αθηνών «Ι. Φωκιανός»,  
η) του Δημόσιου Πρότυπου Παιδικού Γυμναστηρίου  
Καίσαριανής και

θ) της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος (Ε.Β.Ε.).

6. Για τη σύνθεση του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου της παραγράφου 5 το ένα (1) από τα μέλη, με τον αναπληρωτή του, που προβλέπονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 146B του μέρους Ε' του Υ.Κ., όπως το μέρος αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο δεύτερο του παρόντος νόμου, είναι προϊστάμενοι διεύθυνσης υπηρεσίας ή Ν.Π.Δ.Δ. που αναφέρονται στην παράγραφο 5 και στην οποία υπηρετεί ο υπάλληλος που δίδεται πειθαρχικά. Τα μέλη του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου του προηγούμενου εδαφίου, με τους αναπληρωτές τους, υποδεικνύονται από τον πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ύστερα από κλήρωση που γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 9 του άρθρου 146B του μέρους Ε' του Υ.Κ., όπως το μέρος αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο δεύτερο του παρόντος νόμου. Όταν ο προϊστάμενος της διεύθυνσης που ορίζεται τακτικό μέλος στο Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο της παρούσας είναι πειθαρχικός προϊστάμενος του υπαλλήλου που δίδεται πειθαρχικά, στη σύνθεση του μετέχει ο αναπληρωτής του.

7. Για τις πειθαρχικές υποθέσεις των περιφερειακών διευθυντών εκπαίδευσης, των σχολικών συμβούλων, των διευθυντών εκπαίδευσης, των γραμματέων των Α.Ε.Ι. και των συντονιστών εκπαίδευσης του εξωτερικού αρμόδιο είναι, σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο του άρθρου 146Α του Μέρους Ε' του Υ.Κ., όπως το μέρος αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο δεύτερο του παρόντος νόμου.

8. Το έργο των Πρωτοβάθμιων Πειθαρχικών Συμβουλίων του παρόντος άρθρου υποστηρίζεται από Γραμματεία. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθορίζεται η οργάνωση και ο τρόπος λειτουργίας των Γραμματειών των Πρωτοβάθμιων Πειθαρχικών Συμβουλίων.

9. Για τα θέματα σύνθεσης και λειτουργίας των πειθαρχικών συμβουλίων:

α) των καθηγητών των Α.Ε.Ι. που προβλέπονται στο άρθρο 16 του ν. 4009/2011, ισχύουν οι διατάξεις της παραγράφου 23 του άρθρου 45 του ν. 1268/1982 (Α' 87), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της από την περίπτωση ιγ' της παραγράφου 5 του άρθρου 79 του ν. 1566/1985 (Α' 167) όπως η παράγραφος αυτή τροποποιήθηκε από την παράγραφο 1 του άρθρου 2 του ν. 2233/1994 (Α' 141),

β) των μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) των Α.Ε.Ι. που προβλέπονται στο άρθρο 29 του ν. 4009/2011 ισχύουν οι διατάξεις της περίπτωσης ιε' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 και της παραγράφου 5 του άρθρου 80 του ν. 4009/2011 και

γ) των μελών του προσωπικού της Ακαδημίας Αθηνών που προβλέπεται στα άρθρα 17 έως και 21 του ν. 4398/1929 (Α' 308) ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 32 του ίδιου νόμου.

10. Αν σε περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης συνιστώνται περισσότερα του ενός πρωτοβάθμια πειθαρχικά συμβούλια, με την απόφαση σύστασης καθορίζεται και η κατά τόπο αρμοδιότητά τους ανάλογα με τον αριθμό των εκπαιδευτικών και του ειδικού επιστημονικού, ερευνητι-

κού, τεχνικού, βοηθητικού και διοικητικού προσωπικού που υπηρετούν στη διοικητική περιφέρεια της οικείας περιφερειακής διεύθυνσης εκπαίδευσης.

11. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως και 10 του άρθρου 146B του μέρους Ε' του Υ.Κ., όπως το μέρος αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο δεύτερο του παρόντος νόμου.

### **Άρθρο έβδομο Μεταβατικές διατάξεις**

1. Για τα πειθαρχικά παραπτώματα που τελούνται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εφαρμόζονται οι διατάξεις διαδικαστικού χαρακτήρα και οι διατάξεις του ουσιαστικού πειθαρχικού δικαίου και του άρθρου πρώτου του παρόντος νόμου.

2. Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, το οποίο έχει συγκροτηθεί με τη ΔΙΔΚ/Φ.38/2/27385/31.12.2010 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, εξακολουθεί να λειτουργεί και μετά την έναρξη του παρόντος νόμου και έως τη λήξη της θητείας του χωρίς τη συμμετοχή των εκπροσώπων της ΑΔΕΔΥ.

3. Τα πειθαρχικά συμβούλια του άρθρου 146B συγκροτούνται εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Κατ' εξαίρεση, η θητεία τους αρχίζει από τη συγκρότησή τους και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του μεθεπόμενου έτους. Μέχρι τη συγκρότηση των πειθαρχικών συμβουλίων κατά τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο εξακολουθούν να ασκούν τις πειθαρχικές αρμοδιότητες του παρόντος νόμου τα υπηρεσιακά συμβούλια του ν. 3528/2007 (Α' 26), καθώς και τα υπηρεσιακά συμβούλια που είναι αρμόδια για το προσωπικό που αναφέρεται στις παραγράφους 2, 3, 5 και 7 του άρθρου έκτου. Οι υποθέσεις που εκκρεμούν στα υφιστάμενα υπηρεσιακά - πειθαρχικά συμβούλια διαβιβάζονται στα πειθαρχικά συμβούλια του παρόντος το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από τη συγκρότησή τους.

4. Στις εκκρεμείς πειθαρχικές υποθέσεις εφαρμόζονται οι διαδικαστικές φύσεως διατάξεις του παρόντος νόμου. Κατ' εξαίρεση, όλες οι εκκρεμείς ενστάσεις του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου εξετάζονται από αυτό και εκδίδονται αποφάσεις.

### **Άρθρο όγδοο Καταργούμενες διατάξεις**

1. Καταργείται κάθε διάταξη των νόμων 3528/2007, 3584/2007, καθώς και του π.δ. 410/1988 που αντίκειται στις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που διέπονται από αυτόν. Επίσης καταργείται κάθε διάταξη που αντίκειται στις ρυθμίσεις του άρθρου έκτου του παρόντος ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ρυθμίζονται από αυτό.

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 και οι παράγραφοι 8, 9 και 10 του άρθρου 162 του Υ.Κ., όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο δεύτερο του ν. 3839/2010 (Α' 51), καταργούνται.

3. Το άρθρο 163 του Υ.Κ., όπως ισχύει καταργείται.

4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 107 του παρόντος, καταργείται κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που έρχεται σε αντίθεση με τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου.

**Άρθρο ένατο**  
**Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 16 Ιανουαρίου 2012

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ  
ΚΑΙ  
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ευάγ. Βενιζέλος

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ  
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ  
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Δ. Ρέππας

Α. Γιαννίτσης

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ  
ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ  
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,  
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ  
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ  
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Α. Διαμαντοπούλου

Μ. Παπαϊωάννου

Αριθμ. 10/1/2012

**ΕΚΘΕΣΗ**

**Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους**  
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

**στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης «Πειθαρχικό Δίκαιο Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου»**

Α. Με τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου, ρυθμίζονται θέματα σχετικά το πειθαρχικό δίκαιο των δημοσίων πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων και υπαλλήλων των νομικών προσώπων (ν.π.δ.δ.).

Ειδικότερα:

1. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται ορισμένες διατάξεις του Μέρους Δ' του Υπαλληλικού Κώδικα (Υ.Κ., ν. 3528/2007), το οποίο αναφέρεται στις υπηρεσιακές μεταβολές του προσωπικού που υπάγεται σε αυτόν και προβλέπονται τα ακόλουθα:

α. Επανακαθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την αυτοδίκαιη ή δυνητική θέση σε αργία υπαλλήλου, καθώς και για την αναστολή άσκησης των καθηκόντων του.

- Μεταξύ άλλων ορίζεται ότι, τίθεται αυτοδικαίως σε αργία υπάλληλος που παραπέμφθηκε αμετακλήτως στο ακροατήριο προκειμένου να δικάσσει για τα αδικήματα της δωροδοκίας, της υπεξαίρεσης περί την υπηρεσία και των λοιπών οριζόμενων αδικημάτων.

β. Περαιτέρω, επανακαθορίζονται οι συνέπειες της θέσης σε αργία και αναστολής άσκησης καθηκόντων, οι ο-

ποίες εφεξής συνεπάγονται για τον υπάλληλο:

- καταβολή του 1/3 των αποδοχών του (αντί του 1/2 που ισχύει).

- καταβολή του 1/4 των αποδοχών του, ειδικά για τα αδικήματα της δωροδοκίας και της υπεξαίρεσης περί την υπηρεσία.

- μη καταβολή αποδοχών αργίας, εφόσον επιβλήθηκε οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του. (άρθρο πρώτο)

2. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται ορισμένες διατάξεις του Μέρους Ε' του Υ.Κ., που αναφέρεται στο πειθαρχικό δίκαιο των υπαλλήλων που υπάγονται σε αυτόν και, σε σχέση με τα ήδη ισχύοντα, εισάγονται, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

α. Επανακαθορίζεται η έννοια του όρου «πειθαρχικό παράπτωμα» και δίδεται περιοριστική (και όχι ενδεικτική) απαρίθμηση των παραπτωμάτων αυτών. Στον εν λόγω κατάλογο συγκαταλέγεται, μεταξύ άλλων, και η απόκτηση οικονομικού οφέλους ή ανταλλάγματος προς όφελος του ιδίου του υπαλλήλου ή τρίτου προσώπου, κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή εξ αφορμής αυτών.

β.ι) Θεσπίζονται νέες αυστηρότερες πειθαρχικές ποινές, στις οποίες περιλαμβάνονται:

- πρόστιμο έως τις αποδοχές δώδεκα μηνών (αντί τριών που ισχύει),

- στέρηση δικαιώματος συμμετοχής στις διαδικασίες επιλογής προϊσταμένου, καθώς και αφαίρεση της άσκησης των καθηκόντων προϊσταμένου οργανικής μονάδας για τη θητεία ή το υπόλοιπό της, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα,

- υποβιβασμός έως και 2 βαθμούς (αντί 1 που ισχύει),

- προσωρινή παύση από 3 έως και 12 μήνες (αντί 6 που ισχύει), με πλήρη στέρηση αποδοχών.

ii) Παρέχεται η δυνατότητα στο πειθαρχικό συμβούλιο να επιβάλλει στον υπάλληλο, επιπλέον διοικητική κύρωση από 3.000 έως 30.000 ευρώ, στις ρητά οριζόμενες περιπτώσεις, καθώς και διοικητική κύρωση από 10.000 έως 100.000 ευρώ, για συγκεκριμένα πειθαρχικά παραπτώματα που σχετίζονται με οικονομικό αντικείμενο.

iii) Διευρύνονται οι περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτωμάτων για τα οποία επιβάλλεται η ποινή της οριστικής παύσης.

iv) Τίθεται ως όριο, η μικρότερη πειθαρχική ποινή που μπορεί να επιβληθεί για κάθε πειθαρχικό παράπτωμα.

γ. Αυξάνεται, κατά τρία χρόνια (από δύο σε πέντε), το χρονικό όριο της παραγραφής των πειθαρχικών παραπτωμάτων, η οποία αρχίζει από την ημέρα που διαπράχθηκαν.

- Για τα ειδικώς οριζόμενα πειθαρχικά παραπτώματα, η παραγραφή είναι επταετής, από την ως άνω ημερομηνία, ενώ για το παράπτωμα της απόκτησης οικονομικού οφέλους ή ανταλλάγματος, η παραγραφή αρχίζει από την ημερομηνία που ο αρμόδιος πειθαρχικώς προϊστάμενος έλαβε γνώση σχετικά.

- Ο συνολικός χρόνος παραγραφής δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά ή δέκα έτη, κατά περίπτωση (αντί τριών και επτά ετών που ισχύει αντίστοιχα).

δ. Σε περίπτωση απώλειας της υπαλληλικής ιδιότητας του υπαλλήλου, η πειθαρχική διαδικασία συνεχίζεται και το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να επιβάλλει οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή. Περαιτέρω, εφόσον η επιβληθείσα ποινή είναι ανώτερη του προστίμου, μπορεί να μετα-

τρέπεται σε ποινή προστίμου έως δώδεκα μηνών, με τη δυνατότητα επιβολής και της χρηματικής κύρωσης του άρθρου 109 παρ. 3.

ε. Επανακαθορίζονται: i) τα όργανα που ασκούν πειθαρχική εξουσία. Μεταξύ άλλων ορίζεται ότι, για την εκδίκαση των πειθαρχικών παραπτώματων είναι αρμόδιο, εφεξής, το πειθαρχικό συμβούλιο του οικείου φορέα και του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (αντί των αντίστοιχων υπηρεσιακών που ισχύει), ii) το εύρος της αρμοδιότητας των πειθαρχικών οργάνων.

στ. Συντέμνεται η προθεσμία ολοκλήρωσης της πειθαρχικής διαδικασίας, ενώ τίθεται συγκεκριμένη προθεσμία εντός της οποίας ολοκληρώνεται η διενέργεια της σχετικής προκαταρκτικής εξέτασης, ένορκης διοικητικής εξέτασης και πειθαρχικής ανάκρισης.

ζ. Προβλέπεται ρητά η υποχρέωση όλων των μελών του πειθαρχικού συμβουλίου να ψηφίζουν για την επιβλητέα ποινή, σε περίπτωση που η πειθαρχική απόφαση λαμβάνεται κατά πλειοψηφία, ενώ δεν επιτρέπεται λευκή ψήφος ή αποχή.

η. Επανακαθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία άσκησης ένστασης και προσφυγής κατά αποφάσεων πειθαρχικών οργάνων.

θ. Προβλέπεται η υποχρεωτική ανάρτηση στο διαδίκτυο ή δημοσιοποίηση με κάθε πρόσφορο τρόπο της απόφασης, που αθώνει αμετάκλητα τον διωκόμενο υπάλληλο.

ι. Αυξάνεται κατά τρία έτη (από πέντε σε οκτώ), ο χρόνος αυτοδίκαιης διαγραφής της πειθαρχικής ποινής του προστίμου, ενώ στις ποινές που ουδέποτε διαγράφονται περιλαμβάνονται και η προσωρινή παύση και ο υποβιβασμός.

ια. Επανακαθορίζονται τα θέματα συγκρότησης και λειτουργίας του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, το οποίο λειτουργεί πλέον με πενταμελή σύνθεση, χωρίς τη συμμετοχή εκπροσώπων της ΑΔΕΔΥ.

- Ειδικά, για τις πειθαρχικές υποθέσεις υπαλλήλων της Περιφέρειας, στο Συμβούλιο μετέχει ο προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης της Περιφέρειας Αττικής, ενώ για υποθέσεις υπαλλήλων Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή ν.π.δ.δ. που εποπτεύονται από το Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετέχει προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης με τον αναπληρωτή του προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

- Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με κ.υ.α., της αποζημίωσης των μελών του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, κατά τις κείμενες διατάξεις (και όχι κατά παρέκκλιση όπως ισχύει).

ιβ. Συνιστώνται, στα Υπουργεία, τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, τις Περιφέρειες και τα ν.π.δ.δ., ένα ή περισσότερα πειθαρχικά συμβούλια, τα οποία απαρτίζονται από πέντε μέλη και έχουν τις οριζόμενες αρμοδιότητες.

- Με κ.υ.α., καθορίζεται η αποζημίωση των μελών των πειθαρχικών συμβουλίων, κατά τις κείμενες διατάξεις.

- Ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα λειτουργίας των πειθαρχικών συμβουλίων. (άρθρο δεύτερο)

3. Προβλέπεται ότι, η μη ανάρτηση ή μη έγκαιρη ανάρτηση στο Διαδίκτυο πράξεων του άρθρου 2 του ν. 3861/2010, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα για το όργανο που εξέδωσε την πράξη ή για τον υπάλληλο που έχει την ευθύνη για την ανάρτηση. (άρθρο τρίτο)

4.α. Επεκτείνεται και για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ι.δ.α.χ.), του Δημοσίου και των ν.π.δ.δ. η εφαρμογή των διατάξεων που αναφέρονται στα θέματα αργιών, καθώς κι εκείνες που προβλέπουν τα πειθαρχικά παραπτώματα και τις πειθαρχικές ποινές, πλην των οριζόμενων εξαιρέσεων.

- Ανατίθεται στα συνιστώμενα πειθαρχικά συμβούλια, η αρμοδιότητα σχετικά με θέματα αργιών, πειθαρχικού δικαίου και καταγγελίας, από την υπηρεσία, της σύμβασης εργασίας του ανωτέρω προσωπικού.

- Η τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος από το ανωτέρω προσωπικό μπορεί να αποτελεί σπουδαίο λόγο για την καταγγελία από την υπηρεσία της σύμβασης εργασίας, χωρίς να θίγεται το δικαίωμα καταβολής αποζημίωσης (άρθρο 55 του π.δ.410/1988).

β. Ομοίως, επεκτείνεται η εφαρμογή των διατάξεων που αναφέρονται στα θέματα αργιών, καθώς και εκείνες που προβλέπουν τα πειθαρχικά παραπτώματα και τις πειθαρχικές ποινές, και για το προσωπικό (μόνιμο και ι.δ.α.χ.) των δήμων και των ν.π.δ.δ. αυτών.

- Για τις πειθαρχικές υποθέσεις του μόνιμου προσωπικού των δήμων και των ν.π.δ.δ. αυτών, λειτουργεί τρίτο τμήμα στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, με την οριζόμενη συγκρότηση.

- Τα πειθαρχικά συμβούλια έχουν την αρμοδιότητα για τα θέματα αργιών, πειθαρχικού δικαίου του μόνιμου και με σχέση ι.δ.α.χ. προσωπικού των δήμων, καθώς και για τα θέματα καταγγελίας από την υπηρεσία της σύμβασης εργασίας του εν λόγω προσωπικού.

- Η τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος από το ανωτέρω προσωπικό μπορεί να αποτελεί σπουδαίο λόγο για την καταγγελία από την υπηρεσία της σύμβασης εργασίας, χωρίς να θίγεται το δικαίωμα καταβολής αποζημίωσης (άρθρο 204 του ν. 3584/2007).

(άρθρα τέταρτο και πέμπτο)

5. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το πειθαρχικό δίκαιο των εκπαιδευτικών και του λοιπού προσωπικού αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Ειδικότερα:

α. Σε κάθε περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης συνιστάται ένα ή περισσότερα πειθαρχικά συμβούλια με τις οριζόμενες, κατά τμήμα, αρμοδιότητες και συγκρότηση.

β. Το έργο των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων υποστηρίζεται από Γραμματεία, η οργάνωση και ο τρόπος λειτουργίας της οποίας καθορίζεται με υπουργική απόφαση. (άρθρο έκτο)

**Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται, επί του Κρατικού Προϋπολογισμού, καθώς και του προϋπολογισμού των οικείων ο.τ.α. και ν.π.δ.δ., κατά περίπτωση, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:**

1. Ενδεχόμενη δαπάνη από την: α. σύσταση περισσότερων πειθαρχικών συμβουλίων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων δεύτερου (άρθρο 146Β Υ.Κ.) και έκτου,

β. αντιμετώπιση των εξόδων λειτουργίας των Γραμματειών των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων των εκπαιδευτικών και του λοιπού προσωπικού του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

(άρθρο έκτο παρ. 8)

Η ανωτέρω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και την έκδοση σχετικών κανονιστικών πράξεων.

2. Ενδεχόμενη εξοικονόμηση δαπάνης από την: α. μη καταβολή αποδοχών λόγω του επανακαθορισμού: i) των

περιπτώσεων θέσης υπαλλήλου σε αυτοδίκαιη αργία και την αυστηροποίηση των συνεπειών της αργίας [άρθρα πρώτο, (άρθρα 103, 105 ΥΚ) και άρθρα τέταρτο και πέμπτο],

ii) των πειθαρχικών παραπτώματων και τη θέσπιση νέων πειθαρχικών ποινών. [άρθρο δεύτερο, (άρθρα 107, 109, 113 ΥΚ) και άρθρα τέταρτο και πέμπτο],

β. μείωση του αριθμού των μελών του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου και την καταβολή σε αυτά αποζημίωσης σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (όχι κατά παρέκκλιση αυτών). [άρθρο δεύτερο (άρθρο 146Α Υ.Κ.)]

3. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από την είσπραξη του ποσού της διοικητικής κύρωσης, που κυμαίνεται από 3.000 έως 100.000 ευρώ, η οποία επιβάλλεται στις οριζόμενες περιπτώσεις, πλέον των προβλεπόμενων πειθαρχικών ποινών. [άρθρο δεύτερο, (άρθρα 109, 113ΥΚ) και άρθρα τέταρτο και πέμπτο].

4. Ενδεχόμενη εξοικονόμηση δαπάνης ή/και αύξηση εσόδων, κατά περίπτωση, από την: α) αύξηση του χρόνου παραγραφής των πειθαρχικών παραπτώματων. [άρθρο δεύτερο, (άρθρο 112, ΥΚ) και άρθρα τέταρτο και πέμπτο],

β) καθιέρωση, ως πειθαρχικού παραπτώματος, της μη ανάρτησης στο Διαδίκτυο δημοσιευτέας ύλης σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 3861/2010. (άρθρο τρίτο παρ.4)

Αθήνα, 5 Ιανουαρίου 2012

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης

#### ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

**στο σχέδιο νόμου «Πειθαρχικό Δίκαιο Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου»**

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, προκαλείται, επί του Κρατικού Προϋπολογισμού, καθώς και του προϋπολογισμού των οικείων ο.τ.α. και ν.π.δ.δ., κατά περίπτωση, ενδεχόμενη δαπάνη από την:

α. σύσταση περισσότερων πειθαρχικών συμβουλίων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων δεύτερου (άρθρο 146Β Υ.Κ.) και έκτου,

β. αντιμετώπιση των εξόδων λειτουργίας των Γραμματειών των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων των εκπαιδευτικών και του λοιπού προσωπικού του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

(άρθρο έκτο παρ. 8)

Η ανωτέρω δαπάνη, η οποία εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και την έκδοση σχετικών κανονιστικών πράξεων, θα αντιμετωπισθεί από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των οικείων ο.τ.α. και ν.π.δ.δ., κατά περίπτωση.

Αθήνα, 16 Ιανουαρίου 2012

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ  
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ  
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ευάγ. Βενιζέλος

Δ. Ρέππας